

Catalunya Cristiana

setmanari popular d'informació i de cultura religioses

Dijous, 27 de juny de 1991

Edita: Fundació Catalunya Cristiana

Director: Joan E. Jarque i Jutglar

Número 614 150 ptes.

AFINANT

Bones vacances!

La fi del curs escolar marca també una pausa i un moment de reflexió en les activitats pastorals. Les parròquies, les comunitats cristianes, les associacions, els moviments, no poden substreure's a la influència envaïdora d'aquest ritme del món dels estudiants, potenciat per la calor, les vacances estiuenques ara dels uns ara dels altres... Tot plegat fa que els programes, les activitats sofreguin un temps d'atur. Sofreguin? I per què no, gaudixin! És un vell tòpic, però no per això menys encertat: l'esperit - la vida espiritual, apostòlica per tant - no en té, de vacances. Ben mirat, aquests dies en què l'activitat dictada per l'agenda implacable es desaccelera podrien ser decisius. No és de l'oració, de la contemplació, de l'escolta amorosa del què "diu l'Esperit de Jesús a les Esglésies" que n'hauria de brollar l'aigua fecundant del nostre testimoni, dels nostres serveis...? L'estiu ens ofereix cursets, recessos, cases on tot està pensat per tal que hi trobem lleure per la pregària, la lectura, la reflexió, l'intercanvi fraternal. D'una bona informació i de la nostra decisió encertada depèn que les nostres vacances no siguin pas un parèntesi, sinó un temps fort en la nostra vida cristiana.

■ Joan E. Jarque

Sentit cristià de les vacances

L'autor bíblic donà fonament teològic al repòs, al lleure i a l'esplai de l'home, quan escriví que, al setè dia, Déu reposà de l'obra que havia fet; després col·locà l'home al jardí paradisiac amb tota mena d'arbres bonics de veure i fruits gustosos de menjar.

L'acció creadora del treball de l'home necessita uns espais de repòs i de lleure que l'ajudin a mantenir el sentit personalista i humà del treball com a font de progrés, de manteniment propi i familiar, i de servei a la comunitat.

Les vacances són un temps obert a la humanització, a la distensió, a la convivència, a rejoyenir els lligams familiars d'estimació. És una aturada a fi que el tràfec i els capficaments del treball de cada dia no ens facin perdre la veritat essencial i transcendent de la vida.

Laporte vol donar categoria d'assignatura a la Religió

BARCELONA. — El conseller d'Ensenyament de la Generalitat, Josep Laporte, es va mostrar partidari de donar notes a l'assignatura optativa de religió, dintre de l'expedient acadèmic establert a la LOGSE, a diferència de la proposta feta pel ministre de Cultura, Javier Solana.

Laporte va comentar que la religió ha d'ésser una assignatura optativa però si es cursa ha de "tenir un valor acadèmic com qualsevol altra" i no ha de quedar com una "maria sense cap importància". El conseller va presentar davant el Parlament la política que farà la Generalitat per implantar la refor-

ma educativa, que s'aplicarà a partir del curs 1992-93 als nivells inicials de l'ensenyança primària.

Per la seva banda, l'arquebisbe de Barcelona, Mons. Carles, ha fet seves les consideracions del conseller Laporte, en la línia de la conveniència de donar a l'ensenyament de la Religió el rang acadèmic a què té dret.

Així mateix, la Conferència Episcopal Espanyola es va fer ressò del capteniment del conseller Laporte i en va fer una valoració positiva perquè respon al posicionament que sobre la matèria ha tingut sempre l'Església.

"El conseller d'Ensenyament de la Generalitat considera, tot i que és una opció, que si es cursa ha de tenir un valor acadèmic com qualsevol altra"

Del 29 de juliol al 4 d'agost

**PLACES
LIMITADES**

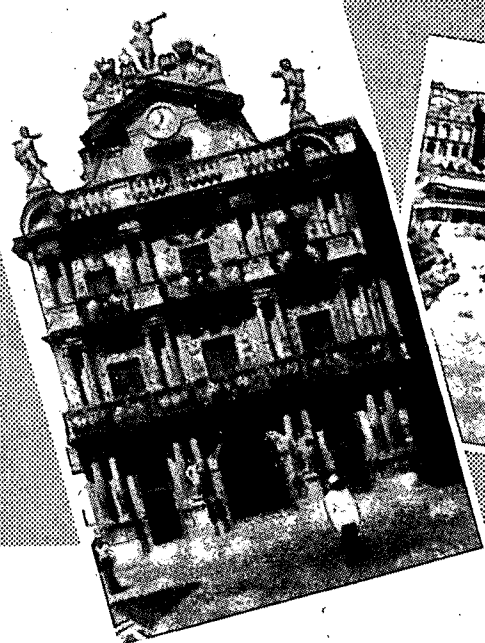
PELEGRINATGE A

LOIOLA

*En la cloenda del 5è Centenari
del naixement de sant Ignasi*

TOT VISITANT EL PAÍS BASC I NAVARRA

- **SANT SEBASTIÀ** (Donostia): la perla del Cantàbric / **BIARRITZ**.
- **PAMPLONA**: la ciutat pirinenca més gran.
- **LEYRE** (monestir) / **XAVIER** (castell) / **OLITE** (castell medieval).
- **EXCURSIONS PEL PIRINEU NAVARRÈS:**
 - per visitar el pas i la col·legiata de Roncesvalles.
 - per la vall de Salazar fins a Ochagavia.
 - per Isaba a la vall del Roncal (mausoleu Gayarre).

PER A INFORMACIÓ I INSCRIPCIONS:

ASSOCIACIÓ D'AMICS DE "CATALUNYA CRISTIANA"

Pça. Urquinaona, 11, 3r. 3a. A. Tel. (93) 301 37 18. 08010 Barcelona

EDITORIAL

La classe de religió: realisme i convivència

Hi ha, a la nostra societat, qüestions particularment difícils d'endegar amb justícia i, alhora, en bona convivència. L'ensenyament de la religió a l'escola n'és una, capaç, a més, de suscitar reaccions apassionades i d'evocar polèmiques històriques. La seva aplicació a tot l'àmbit de l'Estat de la llei d'ordenament del sistema educatiu ha tornat a posar d'actualitat aquesta vella i mai no ben resolta controvèrsia. Nosaltres, òbviament, estem a favor de l'ensenyament de la religió a l'escola, que ha de tenir dos vessants: la classe de religió per als alumnes que la vulguin —ells o els seus pares, segons l'edat— i l'impartiment a tots de les nocions bàsiques de cultura religiosa. Ara bé, voldríem, per a bé de tothom, que s'avancés en aquesta línia a través d'un diàleg continu, respectuós, constructiu i, si pogués ser, cordial.

En realitat aquest diàleg ja fa temps que ha començat —massa sovint en forma de disputa bròfega— i ha donat alguns bons fruits. En els reials decrets que estableixen els ensenyaments mínims de cada cicle, hi trobem aspectes tan positius, des del nostre punt de vista, com aquest: "l'àrea de Religió Catòlica serà d'oferta obligatòria per als centres...". Bé cal reconèixer, i ho fem de bon grat, que entre els plantejaments inicials de laicetat del partit que governa a Madrid i aquesta afirmació hi ha una certa diferència, volem creure que no només obligada pels acords entre l'Estat i la Santa Seu...

Resten però alguns interrogants: les activitats d'estudi que els altres alumnes realitzaran simultàniament amb la classe de religió, seran tan importants que deixaran els alumnes de religió en inferioritat de condicions acadèmiques? El fet que les avaluacions de l'assignatura de religió no seran tingudes en compte en els expedients acadèmics que els altres alumnes hagin de presentar, eventualment, a les administracions públiques, treurà prestigi a aquesta classe? Hi haurà recursos suficients, de tot ordre, per a situar l'ensenyament de la religió en un bon nivell pedagògic?

Tal vegada, a aquestes altures, caldrà orientar el diàleg entre l'Administració i l'Església a l'obtenció d'un **esperit** que doni eficàcia a la lletra dels reials decrets, més que a una radicalització polèmica per la via jurídica. L'Administració hauria de mostrar-se francament disposada a posar en joc els mitjans necessaris per tal que el reconeixement del dret a l'ensenyament de la religió no es quedi en una simple formalitat diplomàtica. És en l'obtenció d'aquest **esperit** que gosem esperar una acció decidida i eficaç de la Generalitat de Catalunya, més enllà de promeses incertes que ultrapassen el seu marc real de competències.

A l'Església ens cal, en primer lloc, acabar de fer ben plena la nostra renúncia a tota mesura coactiva que pogués entelar l'opcionalitat de la classe de religió; i treballar, en segon lloc, els continguts curriculars d'aquesta àrea, de manera que resulti competitiva. Això sense oblidar la formació de professors i la conscienciació dels pares catòlics sobre un dret: el d'exigir l'ensenyament de la religió per als seus fills, que molts obliden o subestimen.

A mesura que passen els mesos, la postura de la Santa Seu, i més concretament la de Joan Pau II, amb motiu de la guerra del Golf Pèrsic, es va acreditant cada cop més. En aquelles circumstàncies la veu del Sant Pare no fou escoltada. Malgrat el realisme dels seus judicis, imperà una altra lògica, la lògica del poder i de la guerra. La lògica de la destrucció. Però els problemes no s'han resolt en la zona i, fins i tot, podem dir que aquests han augmentat. Crec que es pot afirmar que l'odi i el ressentiment envers el món occidental és avui molt superior al que existia abans de començar el conflicte.

Al n. 52 de la "Centesimus annus", el Papa ens ha recordat, una vegada més, la posició de l'Església: "El Papa Benet XV i els seus successors han vist clarament aquest perill (el de no poder limitar les conseqüències d'un conflicte), i jo mateix, amb motiu de la guerra del Golf Pèrsic, dramàtica i recent, he repetit el crit: "Mai més guerra!". No, mai més guerra, que destrueix la vida dels innocents, que ensenya a matar i transtorna igualment la vida dels qui maten, que deixa al seu darrera un ròssec d'odis i rancúnies i fa més difícil la solució justa dels mateixos problemes que l'han provocada".

Per a l'Iraq el conflicte del Golf Pèrsic ha provocat resultats quasi apocalíptics. Però els mitjans de comunicació han tingut especial cura a amagar-nos la realitat crua i esfereïdora de la seva destrucció. No interessa. Tanmateix, l'acció dels aliats, amb els 42 dies de bombardeigs, ha estat qualificada pels qui l'han presenciada i soferta en la seva pròpia carn com una "teràpia de sorollosa eutanàsia". El nunci papal a Bagdad, l'arquebisbe polonès Marian Oles, ha declarat que "era per acabar bojos". Trobo que és molt interessant i admirable el testimoniatge d'aquest nunci que romangué a Bagdad en el seu lloc, quan la gran majoria de diplomàtics de les altres ambaixades tocaren el dos o es transferiren a llocs més segurs.

La destrucció dels "objectius militars", segons ha explicat en converses privades Mons. Oles, fou acompanyada de l'anihilament d'"objectius socials", és a dir, de tot allò que permet la vida: gratacles carbonitzats, ponts destruïts, les clavegueres sobreeixint pels carrers i els jardins. I com a conseqüència, la impotabilitat de l'aigua i la impossibilitat de bullir-la, la manca d'electricitat, la pràctica desaparició de les co-

municacions, la inexistència de carburant, el mercat negre on els preus es multiplicaren de manera increïble i, per més inri, el 90 per cent dels llocs de treball inutilitzats. Es calcula que els bombardeigs provocaren una carniceria de 85-87 mil morts.

Un altre nunci, Mons. Raffaele Martino, delegat permanent de la Santa Seu davant les Nacions Unides, a New York, ha expressat a la Ràdio Vaticana els seus dubtes sobre l'acció desenvolupada per les Nacions Unides per evitar el conflicte. "L'acció del Consell de Seguretat —ha dit— no solament no reduí l'estat de

perillositat de la crisi, sinó que fins i tot l'exarcebà". Aquest nunci no ha volgut afegir "res més ni res menys" a les seves paraules, però hom sap que està escrivint per a la posteritat la veritable història de les ocasions desaprovechades

per salvar la pau durant els cinc mesos successius a la invasió de Kuwait.

A les frases abans citades del n. 52 de la "Centesimus annus", cal afegir encara aquestes altres: "Així com dintre cada Estat ha arribat finalment el temps en què el sistema de la venjança privada i de la represàlia ha estat substituït per l'imperi de la llei, també ara és urgent que aquest progrés tingui lloc en la comunitat internacional".

Dies passats, les imatges de la desfilara militar que recorregué els carrers de Washington i de Nova York, han donat peu a un conegut comentarista per dir el següent: "Sempre que se sumen en forma d'espectacle el nacionalisme, el militarisme i la religió (és a dir, les tres representacions de la intransigència que l'home s'ha donat: per la sang de l'origen, per la sang de la força i per la sang del sacrifici) el resultat, malgrat les lògiques diferències de circumstància, lloc, cultura i règim polític, és perfectament previsible: l'estètica feixistitzant de la unió fa la força que emergeix sense remissió".

A la llum dels textos de la "Centesimus annus" i de l'actuació del Sant Pare durant la Guerra del Golf, hom no pot menys de preguntar-se on ha estat realment la intransigència. Si més no, cal reconèixer honradament que l'Església Catòlica no ha contribuït certament a atiar-la. Tot al contrari. I estic segur que al Sant Pare la desfilara de la victòria li ha d'haver causat una pena immensa.

■ Manuel Valls i Serra

RESPIR

Primer mirar

He llegit la vida del P. Arrupe i hi he sentit una colla d'impressions que m'han semblat normals de viure i, al mateix temps, una gràcia de Déu. Potser ho ha fet la coincidència amb el cinquè centenari del naixement de sant Ignasi, potser hi ha jugat també un paper la meua dèria de les biografies, tot i que no n'he llegides pas gaires; potser fóra millor que digués la meua dèria pels homes, per les persones, que no sabria dir d'on em ve, però que porto molt arrelada. He trobat la vida del P. Arrupe trasbalsada i trasbalsadora, amb un final misteriós, a imitació del misteri final de la mort de Jesús, de presència i d'absència. Era home d'una gràcia especial de contacte i d'atracció, que va posar sempre al servei de l'Evangeli. Un dels seus secrets és una dita budista que ell practicava: **Primer mira la persona; després, predica-li**. M'esgarria de pensar les coses que fem sense mirar les persones!

■ Miquel Estradé

Director: Joan E. Jarque i Juglar

Sots-directors: Francesc Malgosa Riera i Joan Carrera Planas.

Redacció i col·laboradors: Núria Albert; Montserrat Albert; Josep M. Aragonès; Joan d'Arquer; Jordi Bassas; Pilarín Bayés; Esteve Busquets; Pietat Campmajó; Oriol Camps; Pere Campàs; Salvador Cardús; Rosa Collé; Francesc Gamissans; Núria Giral; Pau López; J. L. Martín Descalzo; Enric Graupera; Jaume Mora; Francesc Nicolau; Núria Oriol; Albert Pera; Antoni Pla; Tomàs Puntí; Joan Salvador; David Vidal; Pere Vives; Manuel Valls; Miquel Estradé; Francesc d'A. Picas; Pere Saumell; Antoni Munné.

TORREDEMBARRA; Antoni Mirabet, SEU D'URGELL; Antonio Gil, ANDALUSIA i SUD D'ESPANYA.

Disseny: Josep Samper.

Compaginació: Carlos Aguado

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal 7.800 Ptes.

Resta d'Europa: 11.960 Ptes. □ America, Àfrica i Filipinas: 16.120 Ptes. □ Àsia més oriental i Oceania: 22.360 Ptes.

Edita: FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA

Gerent: Jaume Roigé i Torrentgenerós

Redacció, administració, publicitat i autoedició:

Edifici de la Parròquia de la Mare de Déu dels Angels, c/. València, 244, 2º. Telèfons: 215 27 39 / 215 27 84.

Fax 215 28 05 - 08007 BARCELONA.

Impresora: Publiagraf, S. A. L. Passatge Valeri Serra, 30, Tels. 454 16 30 / 17 77 BARCELONA.

D.L. B.14.387/79

Difusió controlada per O.J.D.

MEMBRE DE LA UCIP

Corresponsals: Leonard Santacana, CERVERA; Carme Frigola, FIGUERES; M. Caballé, GIRONA; Josep Nadal, IGUALADA; Jaume Montaña, LLEIDA; Enric Badosa, ROSES; Dolors Viñas, SABADELL; Joan Boronat, TARRAGONA; Norbert Miracle,

ARA MATEIX

He assistit, recentment, a alguna celebració eucarística domèstica de "comunitats de base" i m'han arribat, també, referències i impressions d'altres semblants. He recordat, així, el peculiar encís que tenia, anys enrera, la idea de "des-ritualitzar" la Missa i de fer-ne una realitat integrada i homogènia amb la vida ordinària, en el sentit més gris i més dur d'aquest adjectiu. Els capellans obrers de "Les saints vont en enfer", per exemple, convocaven, de nit, després d'una llarga jornada de treball, uns pocs creients a casa seva i en una taula senzilla feien l'apat eucarístic com a continuació i coronament de l'esforç de tot el dia, amb el mínim de ceremonial. En una època en la qual la Missa era en llatí, el celebrant donava l'esquena als fidels i les homilies difícilment recalaven en els fets de la vida de cada dia... allò apareixia com un retorn a les fonts veritables. Els ritus

s'havien escapat de la vida i calia, doncs, recuperar la vida sense els ritus...

Avui, què?

La situació ha canviat força. Malgrat les inevitables deficiències, la renovació conciliar ha fet néixer celebracions vives i expressives a la majoria d'esglésies. Els ritus s'han fet més flexibles i les possibilitats de variació dels nous repertoris de textos eucarístics i dels cantors sovint superen la creativitat de les assemblees. D'altra banda, ha crescut la propensió a la festa i ha minvat l'esperit de lluita. Potser amb desmesura, l'una cosa i l'altra, però és aquesta la realitat.

En aquest context, les celebracions "de base" em fan la impressió d'una mica tristes, estranyes i irreals, sense que això comporti ni mica de desvaloració de la fe —viva i sovint compromesa— dels qui les practiquen.

Tristes, perquè la supressió d'una bona part dels ritus habituals asseca la celebració i deixa molt d'espai a les disquisicions sobre la Paraula. L'art de l'homilia participada és encara molt més difícil —i ja és dir— que el de l'homilia normal. Algunes persones que l'han practicat m'han confessat que sempre els ha portat inquietud i mal humor. Poc o molt engabiats en uns models prefixats de creient, el missatge perd frescor, capacitat de sorpresa i universalitat.

Estranyes i irreals, a causa de la impossible pretensió de normalitzar allò que transcendeix la normalitat. En una Missa plenament ritual, els ritus confessen i emparen el trencament amb la realitat quotidiana que és fer el memorial del Senyor. Et situen en un altre terreny i aquest canvi de nivell et prepara a confessar que el pa no és només pa ni el vi, només vi. Portada a l'extrem, la tendència a integrar la celebració eucarística en la quotidianitat pot derivar en un reduccionisme. En qualsevol cas, comporta sempre una mica de trampa; perquè bé cal, finalment, servir les formes rituals essencials... No sé si ve d'aquestes contradiccions el fet que la generació següent —els participants en aquestes celebracions eren joves fa més de vint anys— no s'hi afegeix, mentre a les parròquies es consoliden les misses de joves o animades per ells.

Aquesta és una d'aquelles qüestions que cal revisar amb esperit crític des del present, en lloc de restar fixat en èpoques que excel·liren, precisament, en capacitat de revisió i d'innovació.

■ J. Carrera Planas

ACUDIT

El dret a morir amb dignitat sembla que va aconseguint cada dia més el seu estatut en la nostra sensibilitat contemporània. Encara és conculcat reiteradament, però cada vegada n'hi ha més que el tenen per un aspecte indefugible de tot ésser humà. Ara bé, cal aprofundir-ne la significació exacta, i fer-ho des d'una reflexió filosòfica que tingui presents les aportacions de la ciència:

Per més que els avenços científics hagin aconseguit allargar notablement les esperances de mitjana de vida de la població, és un fet prou evident que, malgrat això, tot ésser existent és mortal. Podríem dir que només aquells que no existeixen, els personatges de ficció, no moren. Aquesta constatació, per altra banda evident, de la nostra finitud radical, no la podem pas menystenir ni oblidar si volem prendre ben fort les regnes de la nostra vida.

A més, el goig de viure té com a correlatiu el goig de morir. L'ésser humà no seria coherent si diguéssim que s'alegra de viure i no s'alegrés igualment de morir, com sigui que posa el seu goig precisament en una existència que és mortal.

La mort constitueix, a més, la prova més fefaent que un dia no érem, que vam començar a ser i que estem essent. Si una minúcia podia haver malmès el nostre engendrament, també una minúcia pot acabar amb la nostra existència.

És clar que aquesta acceptació no és fàcil. Encara que hom pugui arribar a acceptar amb goig el fet de ser mortal (perquè o és així o no s'és), el que pot costar-li més d'acceptar és la mort dels éssers que estima, tot i que aquesta acceptació deriva coherentment de la primera.

Assumir la mort

En vista d'aquests postulats, el dret a morir

■ Jaume Aymar

Voluntaris per una coral

• Sr. Director:

La Coral Estel de la Parròquia del Pilar, de Barcelona, l'any passat va celebrar el seu 10è aniversari.

Aquesta Coral està formada per un grup de cantaires (uns quaranta) que ens trobem els diumenges a 2/4 de 10 del vespre als locals de la Parròquia.

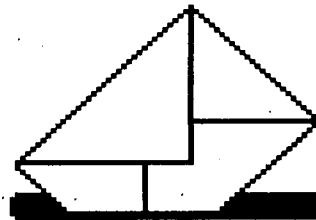
Potser hi ha algun dels lectors de "Catalunya Cristiana" que estarien interessats a formar part d'una coral. En aquest cas podrien o bé dirigir-se qualsevol diumenge a 2/4 de 10 del vespre a la Capella del Magnificat de la Parròquia del Pilar (Casanova, 175 —entre París i Londres—), o bé trucar-nos per demanar informació (els vespres al tel. 417 59 43 demanant per Anna Rifà). El que de segur és ben cert és que hi seran benvinguts.

Anna Rifà
Barcelona

Remembrances de mossèn Marià Reverté

• Sr. Director:

A la secció "Cartes al Director" va publicar-se'n una de M. Dolors Massot que demanava notícies de Mn. Mariano Reverté. Efectivament, va morir molt jove. A conseqüència d'un accident de bicicleta van haver de donar-li un sèrum antitetànic. Va tenir un xoc

i pocs dies després va morir.

Veritablement va ser rector dels pobles que diu, però també va fer-se càrrec de l'església de Benafí-gos.

Crec que va fer el seu ingrés al Seminari de Tarragona. Llavors ja havia perdut el seu pare. Tenia una tia fadrina que feia feines a casa del matrimoni Calpe-lbarz, família de sòlids principis cristians i bons sentiments. Sa tia va fer tot el que va poder per ajudar el seu nebot seminarista.

Quan anava jo a veure'l al Seminari, procurava portar-li alguna cosa per sobrealimentar-lo, cosa que solia fer-se durant la postguerra. Ell era alt i prim. Mai no volgué acceptar res. Sempre deia: "Del primer plat podem repetir". Així era d'auster i mortificat. Mai no es queixava de res. Després va passar a Tortosa.

Els sacerdots del Seminari de Tortosa, que el tingueren per deixeble, poden donar dades del seu comportament. També pot fer-ho la família que continua vivint a Sant Carles de la Ràpita.

Llàstima que no visqui la meua tia. Ella i el germà del meu pare foren els padrins de la seva Primera Missa. A la parròquia es conserva

amb dignitat no es redueix a evitar patiments innecessaris o a mantenir la qualitat de vida del malalt terminal. Podríem dir que va fins i tot més enllà de la dignitat que comporta morir envoltat pels éssers que un estima, a casa seva, i no en la solitud d'un hospital. Tot plegat són condicions ben desitjables, que afavoreixen l'exercici d'aquest dret, però que no ens han de deixar oblidar una dimensió més profunda i radical: la

dignitat de morir comporta la dignitat amb què hom assumeix la pròpia mort. És un procés pedagògic en què es produeix una interiorització gradual d'aquella finitud, per tal d'assumir-la sense acritud

ni desesperança. Els qui, a més, creiem en la resurrecció de la carn no estem exemptes de fer aquest procés d'acceptació joiosa: solament assumint amb humilitat i amb alegria la nostra condició moridora podem obrir-nos autènticament al do d'una vida nova.

Recordo una obra, de fa temps, de Ricardo Ruiz Carnero. El títol venia a dir: "Com han mort els personatges cèlebres"; una mena de panoràmica il·lustrativa dels darrers moments de reis i polítics, i d'escriptors de totes les èpoques. Em sembla que hi havia en aquella obra força intuïció. No tractava tan sols d'exposar la mort dels famosos, sinó de reflectir l'actitud amb què l'afrontaven.

Així com fem distinció entre una llibertat externa i una llibertat interna, també podem distingir entre una dignitat exterior i una d'interior.

Qui mor a la trinxera o d'accident de trànsit no pot exercir pas el seu dret a morir externament amb dignitat. Tant de bo que també els accidentats, en morir, ho puguin fer amb la dignitat interior de saber que són éssers finits!

el seu calze.

A Atzaneta el tenien per "un santet". Va preocupar-se d'organitzar una cooperativa per evitar que la joventut cerqués feina a la capital. Tenia por de la reacció davant d'un ambient tan gran, sense el suport de la família. Va haver de comprar màquines per poder fer la feina que els encarregaven. Maldecaps no van faltar-li. Com els del Cottolengo, confiava en la Providència. Tot ho donava al qui demanava la seva ajuda.

Quan va ser capellà volgué que la seva mare i la seva neboda, juntament amb el seu segon pare, que estava delicat, passessin a viure amb ell.

A la seva mort, per causes desconegudes, no van trobar els ornaments morats per amortallar-lo. Tal volta els havia deixat a alguna parròquia. El que sí és cert que van haver de servir-se d'ornaments blancs. Descuit? Casualitat? Designis de Déu? Jo opino l'últim.

Jo recomano que el poseu com a mitjancer vostre en les necessitats que es presentin. Voleu dir que farà el sord?

Mercedes Torné Casas
Tortosa

Donar a conèixer l'encíclica "Centesimus Annus"

• Sr. Director:

Potser m'equivoco, però em sembla que referent a l'encíclica

Una campanya

Es lògic que qualsevol campanya de propaganda, quan es fa amb publicitat i amb abundància de mitjans, provoqui un general inconscient rebuig, sobretot en els qui han conegut règims polítics que crearen els ministeris de propaganda, i que saben, per exemple, qui era Goebbels, o aquells que els han copiat, en el passat, o en el present, amb els noms o amb els fets.

I quan la campanya és promoguda per l'Estat per recomanar l'ús d'aquells estris que tothom sap, és natural que hagi provocat tota mena de reaccions: d'hilaritat, d'indignació, d'autocomplaença, o de tristesa. La crítica unes vegades va al fons de la qüestió, d'altres a la forma. Uns ho veuen com una mena de paternalisme d'un Estat que vol ser pare —per a algunes coses pare ferotge, i per a altres, pare pedaç—; per a algú, la literatura, el grafisme i les cançonetes amb què s'expressa quedaran com una mostra de la pobra estètica que acompanya tantes de les manifestacions socials dels nostres dies; molts pensen que de fet això és com si es pretengués impedir que surti l'aigua d'un pom de dutxa, tapant un a un tots els seus petits forats: els remeis han d'anar al fons dels problemes, i més encara tenint en compte el contrasentit que suposa que els mateixos promotors d'aquest afer, ensems

que inviten a la disbauxa, vulguin pal·liar-ne unes conseqüències ben previsible.

Alguns s'estranyen del fet que els qui tenen autoritat moral en la comunitat humana —entre d'altres els qui en la societat eclesiàstica són pastors i mestres—, exercitant-se en la seva funció, s'hi oposin. No és pas que, a tot i a dret, vagin sempre parlant d'aquestes coses, i menys amb els detalls amb què ara s'ha de fer. En general, els agrada més, i normalment els basta, de predicar sobre els valors humans i les virtuts, d'encoratjar tothom a viure'ls, i d'invitar a fer les rectificacions oportunes, quan cal, sense que hagin d'insistir massa en l'letor de les accions que van en contra del que és recte.

En el transcurs dels segles, els homes d'Església s'han trobat sempre amb la feblesa dels homes i de les dones, i amb les tares socials que produeix, i amb un to o un altre, segons les èpoques, els han recordat els seus deures morals, i amb realisme, però sense pessimisme, directament o indirecta, han anat lluitant, amb èxit variable, contra els defectes de la gent, en la seva vida individual o col·lectiva. Ja no cal dir que als llibres que han escrit o estudiat els moralistes, sobriament presentada, hi és tota la

ciència sobre el pecat, i també sobre el perdó: s'hi esmenten totes les transgressions possibles de la llei divina —amb les seves causes i les seves tècniques— i els mitjans per a evitar-les. Els cristians, i tota la gent de bona voluntat, al llarg de la història, s'han pogut acostumar a veure com coexistien la llum i les tenebres, el bé i el mal, i a alimentar la convicció que, en aquest combat, que durarà sempre, amb l'ajuda de Déu, tard o d'hora, hi tenen les de guanyar, baldament sigui a la fi.

Ara bé, el que és nou, almenys per la seva intensitat, és l'intent, en els nostres dies, de provocar una generalitzada inversió de valors, de manera que es faci passar el mal per bé, i el bé per mal. I així, arriba un dia —i ens hi trobem— i es capgiren, en alguns, els judicis ètics sobre certs aspectes de la conducta, i volen convèncer que obren malament aquells qui, per a la plena realització de la seva funció sexual, esperen

el matrimoni, i mentrestant s'hi preparen, i saben mantenir a ratlla les tendències naturals i endegar-les; o volen fer creure que és dolent tenir fills, i omplen el cap de la gent amb slògans sobre una suposada superpoblació, i que s'ha d'impedir que vinguin fills, amb tota mena de mitjans; i en aquest cas, a ningú no pot sorprendre que l'Església parli.

Quan les coses estan col·locades al seu lloc, i la gent sap el que està bé i el que està malament —i no és pas el cas d'ara—, els homes d'Església no tenen pas necessitat d'anar dient amb freqüència que tal cosa o tal altra va contra l'ordre natural de les coses, i fins i tot, ben sovint, saben que han de tolerar el mal menor, per a evitar-ne un de major. I ha estat sempre un detall d'erudició barata, que un sant Agustí o un Sant Tomàs d'Aquino, amb expressos paraules posen com a exemple de tolerància l'existència de la prostitució, per a canalitzar per aquesta via,

en alguns descontrolats, uns impulsos que, quan es desfermen, poden posar en perill les persones honestes indefenses. Potser per això, en certs països s'han denominat cases de tolerància aquelles en què s'hi ha exercitat un dels oficis més antics de la humanitat, i on, sense cap dubte, s'hi coneixien, des de fa molts anys, aquests suposats secrets que ara s'esbomben, i a ningú no ha causat mai sorpresa que s'hi usessin aquells dispositius, es venguessin o no a les farmàcies, i encara que els moralistes no haguessin d'anar donant cada dos per tres un enjudiciament moral sobre totes aquestes coses, que ja tothom coneixia.

Però està clar que davant aquesta difusió forassenyada d'unes pistes de conducta que trasbalsen els principis morals, els pastors, ni que sigui a contracor, han de parlar, i a Déu gràcies, parlen, ells i tots els homes i dones, grans i joves, que tenen un mínim —i són molts— de sentit de responsabilitat.

■ Ferran Blasi

"Centesimus Annus" els mitjans de comunicació ja han destacat amb titulars més o menys llampanants el que els ha semblat notable; però aquí s'ha acabat tot, de la seva part. Cap repòrter no es prendrà el treball de llegir seriosament l'encíclica per tal d'entendre-la bé i difondre-la al màxim. Això ho hem de fer els creients, des del si de l'Església. Muntant tribunes públiques de comprensió i divulgació no solament en actes de més o menys alt nivell intel·lectual, com l'anunciat per al 28 de maig al Col·legi d'Advocats de Barcelona, i que també aquests són molt lloables i necessaris, sinó també a nivell més popular, des de les parròquies, al carrer, a la plaça dels barris, i això per tot arreu del món cristià.

Si no, l'encíclica commemorativa actual massa aviat es quedarà, com a màxim, ben arreglerada als prestatges al costat de les que la precedeixen, i aquesta no és pas la seva finalitat, o almenys no ho ha de ser.

Daniel Julià i Calbet
Barcelona

A mossèn Jaume
González i Padrós

• Sr. Director:
He llegit a "C.C." una carta signada per mossèn Jaume González i Padrós sobre la missa que

emet TV-1, però opino contràriament dels criteris de mossèn Jaume.

Ell es queixa perquè els malalts i vellets —a qui va prioritàriament adreçada la missa— se'ls obliga anar d'excursió d'un lloc a un altre, donat que el marc de la celebració no és mai en el mateix indret.

Justament aquesta manera de fer dona als vellets i malalts la possibilitat de contemplar en la pantalla diversos temples, monestirs i ermites de tot l'Estat espanyol, cosa que no poden fer físicament. Jo coneix algunes àvies que d'això n'estant molt contentes.

Per altra banda jo no dono importància al fet que el celebrant proclami l'homília des de l'altar i no des de l'ambó. Pot donar-se el cas d'un sacerdot gran, amb poca seguretat a les cames o altres motius que l'obliguen a no moure's de l'altar. I encara que no fos així, la importància de l'homília li ve del seu contingut i no del lloc des d'on ha estat proclamada.

Hi ha altres detalls en la carta esmentada que no comento per no allargar-me massa. Jo crec que ja és molt positiu el fet que la televisió espanyola emeti la missa cada diumenge. Tant de bo no se suprimeixi mai, com s'han suprimit altres espais religiosos que eren de gran profit per als creients.

Pietat Campmajó
Barcelona

VIVÈNCIES

25 anys de vida missionera
al cor de l'Àfrica (Rwanda)

JOAN CASAS

Comandes: Llibreries Claret (Llúria, 5), Balmes (Durant i Bas, 11), La Formiga d'Or (Portal de l'Àngel, 3), Urquinaona (Llúria, 4), (i a qualsevol altra llibreria indicant que és una producció d'Editorial Claret).

480 pàgines, 148 fotografies, 1.500'- Ptes.

Prevalen els italians, els curials i els que han sofert persecució

Els nous cardenals

Demà, 28 de juny, vigília de sant Pere i sant Pau, el papa Joan Pau II nomenarà 22 nous cardenals, entre els quals no hi ha cap espanyol. Va ser el dimecres, 29 de maig, quan el Sant Pare anuncià personalment la notícia de la convocatòria d'un consistori que tindrà lloc en la data indicada.

Entre els 22 nous cardenals la majoria són italians (vuit), si s'examina la qüestió des del punt de vista de la nacionalitat, i prevalen els de la cúria romana (uns altres vuit) si es considera la seva distribució dins l'Església. Per primera vegada en la seva història Romania tindrà un cardenal, monsenyor Alexandru Todea, arquebisbe de Fagaras i Alba Júlia. Els llatino-americans són tres: l'arquebisbe de Buenos Aires, Antonio Quarracino, el de Santo Domingo, Nicolás de Jesús López Rodríguez, i el de Guadalajara (Mèxic), Juan Jesús Posadas Ocampo; i un filipí, el secretari de la Congregació per a l'Evangelització, José T. Sánchez.

Els de l'Europa Oriental

Els de l'Europa Oriental són els bisbes de Berlín, Maximilian Sterzinsky, el bisbe de Nitra a Eslovàquia, el jesuïta i confessor de la fe monsenyor Jan Crisostom Korec, i el romanès

citat anteriorment. A aquests s'afegeixen un francès, l'arquebisbe de Marsella, monsenyor Robert Coffy, un africà, el de Kinshasa, Frederic Etsou-Nzabi, un suís, l'arquebisbe de Sion, Henry Schwery (Cantó francès), un irlandès, Cahal Brendan Daly, arquebisbe d'Armagh, dos nord-americans, l'arquebisbe de Los Angeles, Roger Michael Mahony, i el de Filadèlfia dels llatins, Anthony Joseph Bevilacqua.

Tres amb l'edat superior als 80 anys

Entre els octogenaris destaca el jesuïta pare Paolo Dezza, que durant la malaltia del pare Arrupe fou nomenat pel Papa comissari pontifici de la Companyia i encarregat de preparar l'assemblea que decidí nomenar el successor del pare Arrupe, l'holandès pare Kolvenbach. El pare Dezza havia estat professor de la Universitat Gregoriana i confessor d'alguns papes com Joan XXIII, Pau VI i Joan Pau I. Actualment el pare

Dezza té 92 anys i està completament cec. Uns altres dos cardenals tenen més de 80 anys: el xinès Ignatius Gong Pinmei i l'ex-nunci, Guido del Mestri.

Els més nombrosos pertanyen a la Cúria Romana

El grup de nous cardenals que pertanyen a la Cúria de Roma és el més nombrós (gairebé tots italians). Com ja es preveia, el Papa ha creat cardenal al seu pro-secretari d'Estat, Angelo Sodano, que substituï a Agostino Casaroli. Igualment ha creat cardenal al seu vicari per a la diòcesi de Roma, Camillo Ruini. També eren nomenaments obligats els del president del Consell per a la Unitat dels Cristians, Edward I. Cassidy, el president del Dicasteri per a l'Educació Catòlica i les Universitats, Pio Laghi, i el president del Consell per a la Pastoral Sanitària, Fiorenzo Angelini. A més ha fet cardenals al coadjutor de l'arxiprestat de la basílica de Sant Pere, Virgilio Noé (antic mestre de cerimònies de Pau VI), i al secretari de la Congregació de Propaganda Fide, José T. Sánchez. A aquests cal afegir l'arquebisbe de Torí, Giovanni Saldarini. El nombre de 22 ha estat possible perquè tres dels quals superen l'edat de 80 anys, màxima prevista per participar en l'elecció d'un Papa (els electors no poden passar de 120).

Els criteris que han prevalgut

El Papa en persona féu una

Monsenyor Angelo Sodano, Pro-Secretari d'Estat del Vaticà

El "vice-Papa" cardenal

Sovint anomenat "vice-Papa", monsenyor Sodano predica a tots els nivells la generositat de les nacions a favor del Tercer Món i la llibertat religiosa. Joan Pau II diu que ha escollit el seu segon "després d'una madurada reflexió". A aquest piamontès de 64 anys, nascut a Isola d'Asti, li agrada la política com al seu pare, diputat italià en tres legislatures. Doctor en teologia, ordenat sacerdot el 1950 i ensenyant al seminari diocesà, va ser durant deu anys el braç dret del cardenal Casaroli per les relacions amb els Estats. Nomenat nunci a Xile el 1977, fou un artífex de la negociació reeixida entre aquest país i l'Argentina per la diferència sobre el Canal de Beagle.

valoració del nou consistori: "La llista reflecteix la universalitat de l'Església: entre els nous cardenals hi ha bisbes de cada continent i amb grans mèrits en el servei a aquesta seu apostòlica. Alguns d'ells ha pagat amb l'alt preu del sofriment la pròpia fidelitat a Déu i a l'Església en moments i condicions difícils. Moltes altres persones haurien merescut la dig-

nitat cardenalícia. Però el límit numèric establert per Pau VI i que considero oportú continuar mantenint, no permet concedir a molts d'altres aquest reconeixement que podrà ser lliurat en una altra ocasió". De fet, els criteris que han prevalgut han estat el curial, l'italià, el dels mèrits adquirits en el servei a la seu apostòlica i en anys de persecució per la fe.

MARIA EN EL NOU TESTAMENT

Jornades de Reflexió i Pregària.

Del 5 a l'11 d'agost. Comença i acaba a la tarda
Director: P. Alcuí Serras, monjo
Lloc: EL MIRACLE. Tel. (973) 48 00 45

Del 19 al 25 d'agost. Comença i acaba a la tarda
Director: P. Ramon Ribera, monjo
Lloc: ST. MIQUEL DE CUIXÀ. Telf. 07/33 68 960240

Del 21 al 26 de setembre. Comença al matí i acaba a la tarda
Lloc: EL MIRACLE. Telf. (973) 48 00 45

CATEQUISTA-URGENT!

La teva aportació és important! Segur que fruit de la teva experiència tindràs quantitat de símbols! Nosaltres els necessitem per a la "MOSTRA" que es farà els dies 7, 8, 9 i 10 d'octubre a:

L'Escola Àudio-Visual (Delegació Diocesana Catequesi) Diputació, 231. Tel. 454 18 98.

Per a recollir-los aviseu-nos de dilluns a dijous de 17.30 a 20.30 (juliol i setembre) o a M.ª Rosa Boada, tel. 325 99 92.

FILTRANT LA NOTÍCIA

Altres cop el catecisme universal

Segons l'agència CIP, la Comissió encarregada de la revisió del Catecisme per l'Església universal espera que la seva publicació definitiva podrà realitzar-se a finals del pròxim any 1992, després d'una sessió de cinc dies al Vaticà, integrada per dotze cardenals i bisbes i els set membres del Comitè de redacció.

En el decurs d'aquesta reunió es valorarà i examinarà la versió "pre-definitiva", havent tingut en compte les observacions comunicades pels episcopats de tot el món, fetes des del desembre del 1989 a l'agost del 1990.

L'episcopat mundial —ha manifestat un comunicat de la Sala de premsa del Vaticà— va conceptualitzar el projecte com a "base vàlida", sempre i quant es tinguessin en compte les 25.000 esmenes suggerides i presentades pels primers responsables de les diòcesis de tot el món.

Ara, la Comissió de redacció, que presideix el

cardenal Joseph Ratzinger, prefecte de la Congregació per la Doctrina de la Fe, ha aprovat el projecte "pre-definitiu", havent presentat abans al Comitè de redacció una sèrie de precisions en vista a posar a punt el projecte definitiu. Un cop llest, aquest serà lliurat al Papa, que pel seu compte el sotmetrà a una comissió de cardenals per la seva publicació a finals del 92, com hem dit.

L'agència KIPA ha manifestat que el Sínode extraordinari del 1985 declarà que el catecisme per l'Església universal és "una exposició sintètica dels continguts essencials i fonamentals de la fe i de la moral catòliques". I afegí el Sínode: "Cal entendre aquest catecisme com un punt de referència per la redacció dels catecismes nacionals i diocesans que s'elaboraran en el futur."

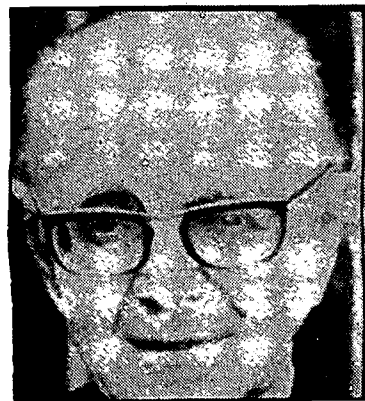
■ Francesc Gamissans

Notes biogràfiques dels nous cardenals

• **Camillo Ruini**, n. 19-2-1931. Sassuolo (Reggio Emilia). S. 1954, o. 1983, secretari general de l'episcopat italià fins el desembre passat, en què fou nomenat vicari de la diòcesi de Roma

• **Jan Chryzoston Korec**, n. 22-1-1924, Bonsany (Nitra, Eslovàquia) Jesuïta des de 1949. Ordenat sacerdot clandestinament el 1951. Condenat a dotze anys de presó per propaganda religiosa. Alliberat el 1968 i rehabilitat el 1969. Bisbe de Nitra, 1990. President de la C. E. Eslovaca.

• **Paolo Dezza**, n. 12-13-1901.

Jesuïta des de 1918. S. 1928. Teòleg de la Gregoriana. Confessor dels papes Pius XII, Joan XXIII, Pau VI i Joan Pau I. Delegat del Papa en la Companyia de Jesús en substitució del pare Arrupe.

• **Georg Maximilian Sterzinsky**, n. 9-2-1936, Warlack (diòcesi de Warmi, antiga Alemanya Oriental), b. Berlín, 1989. Formà nous sacerdots clandestinament.

• **Guido del Mestri**, n. 13-1-1911, Gorizia (Friuli-Venècia Júlia, Itàlia). S. 1936, b. i nunci, 1961. Enviat de Joan XXIII i de Pau VI a l'obertura diplomàtica a l'Est.

• **Alexandru Todea**, n. el 5-6-1912, Telac (Romania). S. 1939, bisbe, 1950, arquebisbe d'Alba Giulia 14-3-1990, i des del març de 1991, president de la C. E. Romanesa. Empresonat des de 1951 a 1964

• **Pio Laghi**, n. 21-5-1922, Castigliolli (Forlì). S. 1946, b. 1969, ex- pronunci als EE.UU. i observador permanent en l'ONU.

Pt. Dicasteri per a l'Educació Catòlica i Universitats.

• **Edward I. Cassidy**, n. 5-7-1924, Sydney (Austràlia). S. 1949, b. 1970. Tota la seva vida en la carrera diplomàtica; ha recorregut tots els continents.

• **Robert Coffy**, n. 24-10-1920, Le Biot (Annecy, França). S. 1944, b. de Gap, 1967; d'Albi, 1974, i arqueb. de Marsella, 1985.

• **Frederic Etsou-Nzabi-Namungwabi** (C. Immaculat Cor de Maria). N. 1930. Boyante (Lisala). S. 1958, b. de Meneffesi, 1967, arq. Mbandaka-Bikoro, 1977; Kinshasa, 1990, Successor del cardenal Malula.

• **Nicolás de Jesús López Rodríguez**, n. 31-10-36, Barraca (La Vega). S. 1961, b. 1978. arq. Sant Domingo i Ordinari Militar, 1981. Actual president del CELAM.

• **José T. Sánchez**, n. 17-3-1920, Pandan (Virac, Filipines). S. 1946, b. 1968. Secretari de la Congregació de Propaganda Fide 1982.

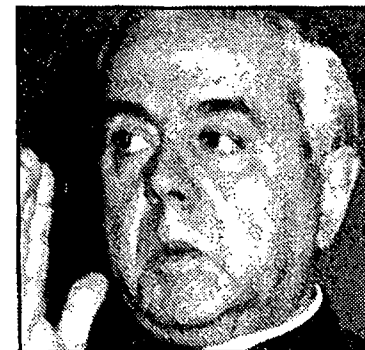
• **Virgilio Noé**, n. 30-3-1922,

Zelata di Vereguardo (Pavía). S. 1944, mestre de cerimònies del postconcili, b. 1982. Primer secretari de la C. per al Culte diví, ara coadjutor de l'arxiprest de la basílica de Sant Pere.

• **Roger Michael Mahony**, n. 27-2-1936, Hollywood (Califòrnia). S. 1962, b. 1975, arq. Los Angeles, 1985.

• **Juan Jesús Posada Ocampo**, n. 10-11-1926, Salvatierra (Morelia, Mèxic). S. 1950, b. Cuernavaca, 1982, arq. Guadalajara, 1987.

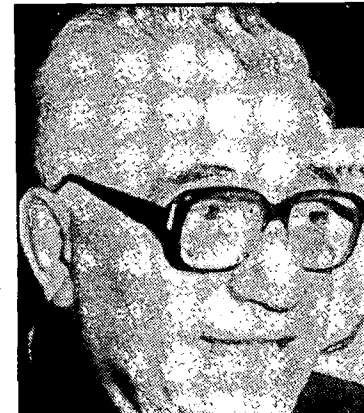

• **Fiorenzo Angelini**, n. 1-8-1916, Roma. S. 1940, b. auxiliar de

Roma, 1956; arq. i pt. Consell per a la Pastoral Sanitària, 1985.

• **Cahal Brendan Dalu**, n. 1-10-1917, Laughguile (Down, Irlanda). S. 1041, b. 1967, arq. Armagh, 1990.

• **Anthony Joseph Bevilacqua**, n. 17-6-1923, Brooklyn, Nova York. S. 1949, b. 1980, arq. Philadelphia dels Itatins (Baltimore), 1988.

• **Antonio Quarracino**, n. 8-8-1923, Pollica (Vall de Lucània, Itàlia). S. 1945, b. 1962, arq. La Plata, 1985; Buenos Aires, 1990.

• **Ignatius Gong Pinmei**, n. 2-8-1901, Poutong (Shanghai, Xina). S. 1930, b. Suzhou, 1949; b. Shanghai, 1950. Detingut el 1955, Condemnat a 30 anys de treballs forçats. Fou alliberat el 1985, i rehabilitat el 1988. Ara resideix als EE.UU.

• **Giovanni Saldarini**, n. 11-12-1924, Cantù (Milà). B. Auxiliar de Milà, 1984, arq. de Torí, 1989.

Hermann F. Schalueck, un alemany de 52 anys

Nou General de l'orde franciscà

L'alemany Hermann F. Schalueck ha estat elegit superior general de l'orde franciscà el dia 13 d'aquest mes, a San Diego (Califòrnia). L'elecció va ser votada per 147 delegats en una de les sessions del Capítol General, tingut amb caràcter excepcional en la universitat de San Diego, puix que el 1992 es compleix el V Centenari de l'arribada dels franciscans a Amèrica. El Capítol General d'aquest orde se celebra cada sis anys a Roma o a Assís, ciutat del sant fundador, sant Francesc.

El pare Schalueck, de 52 anys, successor del pare John Vaughn, californià, nascut a Sank Vit (Alemanya), és doctor en teologia per la universitat de Munic, era conseller general fins ara, i parla l'alemany, l'anglès, l'italià, l'espanyol, el francès, l'holandès i el llatí.

Missatges del Papa

En una de les sessions plenàries del Capítol, va ser llegit un missatge del Papa en què fa referència als trets més característics dels franciscans: amor apassionat a Crist pobre, que es manifesta en una dedicació a les classes més humils, i un amor familiar a tota la creació. Joan Pau II insisteix en la vida fraterna, respectant els dons de cada u i demana als germans que es dediquin a l'evangelització missionera i a un renovat compromís amb l'estudi de la teologia franciscana.

Prioritats en l'orde

El president de cada una de les 15 Conferències de l'orde informà sobre la vida franciscana i les noves iniciatives en les condicions socials canviants del món. "Mai, davant la història dels nostres països, no hi havia hagut tant de sofriment, tanta mort, tanta obscuritat i

descoratjament", va informar la Conferència boliviana, "però al mateix temps, tanta solidaritat i creativitat, tanta llavor de vida i humanitat". N'hi va haver alguns que parlaren dels perills de l'individualisme i del consumisme en els mateixos frares i en les cultures en què viuen. Els d'Europa oriental parlaren del do de la llibertat, després de 45 anys de marxisme i dels seus esforços per reconstruir les seves províncies. Es van posar en relleu molts exemples de creativitat pastoral —compromís amb la justícia i la pau— en col·laboració amb els laics.

La Conferència de Mèxic informà que "hi ha un creixent nombre de franciscans que viuen pobrament en llocs molt pobres", mentre altres esmentaren el seu compromís d'obrir cases d'oració.

"Més que predicadors, som cridats a ser testimonis", va ser una de les propostes constants del Capítol. "El testimoni —s'afirmà— col·loca l'evangelització al centre de la vida dels germans i no en els mètodes ni en les institucions pastorals". "Evangelitzar amb el testimoni —es digué també— significa col·locar-se un mateix dintre la cultura en què es viu i actua, amb el llevat de la paràbola evangèlica".

Quan redactem aquesta nota informativa, no s'ha acabat encara el Capítol General. En l'elecció del nou superior, presidí el delegat del Papa, cardenal J. Hamer,

Després de l'elecció del nou general, tot el Capítol compost per 200 membres, anaren a celebrar l'Eucaristia en l'església-missió de San Diego, construïda pel beat Ginebré Serra, fundador de les Missions de Califòrnia

secretari de la Congregació de Religiosos.

El pare Hermann Schalueck regirà el segon institut més nombrós de l'Església, essent al mateix temps mentor espiritual d'innombrables congregacions franciscanes femenines, així com de l'orde franciscà segle, que compta avui amb més d'un milió de membres.

BARCELONA

• **Institut de Teologia Espiritual de Barcelona.**— Per facilitar informació i assessorament sobre les activitats i projectes d'aquesta nova institució diocesana que, erigida canònicament per Mons. Ricard M. Carles, començarà les seves activitats el proper mes d'octubre, s'ha obert a l'edifici del Seminari, un servei d'acolliment i secretaria que estarà obert els dimarts i dijous, de 17 a 20h., **durant tot el mes de juny i fins el 18 de juliol**, i es reobrirà després de l'estiu. Els qui vulguin assabentar-se de les diverses possibilitats d'estudi i dels cursos lliures programats per al proper curs, poden dirigir-se a aquesta secretaria, on trobaran informació i orientació.

• **Tandes d'Exercicis per a religioses.**— Durant el mes de juliol a la Casa d'Exercicis de Sant Ignasi, se celebraran les següents tandes: **del 30 de juny al 9 de juliol**, dirigida pel P. Juan Manuel Garcia-Lomas; **del 10 al 19 de juliol**, en català, pel P. Josep Lluís Corrons; **del 10 al 19**, exercicis personalitzats, pel P. Enric Comas; **del 20 al 29**, pel P. Gabriel Villanova. Tel. 203 88 62.

LLEIDA

PELEGRINATGE DIOCESÀ A LOURDES 1991.— Tindrà lloc els dies **7, 8, 9 i 10 de setembre**. Organitza: l'Hospitalitat de la Mare de Déu de Lourdes del bisbat de Lleida. Serà presidida pel Sr. Bisbe Mons. Ramon Malla i Call. Preus: malalts, 14.000 ptes.; pelegrins, 17.500 ptes. El preu inclou: viatge en autocar, pensió completa a Lourdes i 2 dinars en ruta. Inscripcions: Cúria Diocesana, c/. Bisbe, 1. Tel. 26 86 28, cada dimarts de 18 a 20'30 h. A partir de l'1 d'agost, cada dimarts i dijous, de 18 a 21 h.

La comunitat de Taizé

Taizé i els joves. Les trobades intercontinentals

Des de 1957-1958 generacions successives de joves, i adults també, han visitat Taizé en nombre creixent. Són centenars de milers, d'Europa i altres continents, associats en una mateixa recerca. Cada setmana de l'any, tenen lloc trobades intercontinentals, que se succeeixen de diumenge a diumenge, reunint joves d'un nombre de nacionalitats que oscil·la entre 35 i 60 setmanalment. Aquestes trobades proposen un camí a les fonts de la fe, una reflexió que condueix a la unitat entre vida interior i solidaritat amb els homes. Les trobades d'estiu poden arribar fins a 6.000 inscrits per setmana, les trobades de primavera i tardor reuneixen entre 500 i 1.000 participants; Pasqua, Pentecosta i la festivitat de Tots Sants són els moments de més afluència. Tres cops al dia, els germans i els participants en les trobades es reuneixen per a la pregària comuna a l'Església de la Reconciliació (construïda el 1962 quan l'església romànica del poble era ja massa petita).

Direcció: 7 1250 Taizé-Comunitat, França
Tel. comunitat: (0033)85.50.30.30 acollida: (0033) 85.50.30.06
TLX 800753 COTAIZE Fax (0033) 85.50.30.15

A L'HORA D'ELEGIR LA DATA...

Consulteu amb nosaltres abans de fixar un projecte de setmana o cap de setmana de trobada a Taizé. Per als joves de 15-17 anys hi ha la possibilitat de participar en trobades d'una setmana de durada a primers de juliol, finals d'agost i primers de setembre.

Si hi haguessin canvis en el nombre de participants del vostre grup o en les dates, feu-nos-ho saber com més aviat millor.

PARTICIPACIÓ EN LES DESPESES D'ACOLLIDA

L'acolliment té com únic recurs

econòmic la participació de cada u en les despeses per una banda, i per un altra la participació, dels qui puguin fer-ho, a la "Caixa de Solidaritat". A títol informatiu el mòdul de participació per persona i dia és: joves espanyols: entre 27 i 34 FF, adults espanyols: 60-85 FF (en tenda), 70-95 FF (en dormitori comú), 90-110 FF (en habitació). És millor pagar a la vostra arribada en xec o euroxec en FF.

PREPARACIÓ DEL GRUP

És aconsellable que els joves siguin informats abans d'arribar a Taizé sobre les condicions de vida en el turó, la forma en què transcorre la jornada, l'oració,

aprendre alguns cants... Podeu així mateix utilitzar la "Carta de Praga" que us enviarem per separat i que és el text que s'utilitza aquest any com a base per a la reflexió en els grups.

COM ARRIBAR A TAIZÉ?

Per carretera: Venint del Nord: Autopista A6, sortida Chalon-Sud Venint del Sud: Autopista A6 sortida Mâcon-Sud

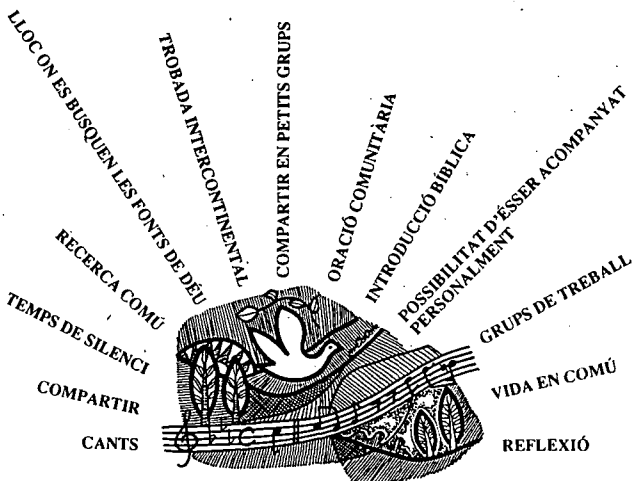
En tren: Arribar a Chalon/Saône, Mâcon-Ville o Mâcon-TGV. Per a les connexions fins a Chalon o Mâcon i per al transport amb autobús fins a Taizé: informar-se a Taizé.

ACOLLIDA

F-7 1250 Taizé Communauté

La Comunitat de Taizé t'ofereix:
viure un "pelegrinatge de confiança a través de la terra".

• Cada cap de setmana a partir del 13 de juliol de 1991 fins el 24 d'agost de 1991 s'organitza un autocar BARCELONA - TAIZÉ. Si teniu intenció d'anar-hi el setembre comuniqueu-nos-ho.

• Sortides des de Plaça Universitat (Barcelona).

• Per apuntar-se cal fer-ho amb un mes d'antel·lació a la data de marxa. Ajudeu-nos en això. De la vostra col·laboració depèn el viatge de molts altres joves.

• Autocar de 50 persones.

• Per més informació: Tel. (93) 792 22 57, de 9 a 10 del vespre, cada dia. Francesc

TEL (informació i inscripcions): 85.50.30.06 (9h30 - 12h i 16h30 - 18h 30)

Aquest full va adreçat als qui desitgin organitzar el viatge d'un grup a Taizé. És aconsellable que tant els que ja hagin vingut anteriorment com els que ho facin per primera vegada, llegeixin aquestes indicacions amb atenció per comprendre correctament el sentit de les trobades a Taizé i ajudar els joves a obtenir un bon aprofitament de la seva estada al turó.

Les trobades de Taizé tenen lloc al voltant de la comunitat de germans. Tots els participants es troben amb ells al matí, al migdia i al vespre per pregar en comú. "Venir a Taizé és una iniciativa personal, és anar a un lloc a buscar les fonts de Déu"

Les trobades tenen una durada d'una setmana, del diumenge a la tarda al diumenge següent al matí, després de la celebració de l'Eucaristia. Hi ha també la possibilitat de participar en una trobada de cap de setmana, des del divendres a la tarda (arribant a partir de les 18h) al diumenge després de la missa.

EDATS:

17-30 anys: Les trobades són adreçades fonamentalment als joves que tenen aquestes edats i tenen lloc al llarg de tot l'any, totes les setmanes i caps de setmana.

15-17 anys: Poden participar en una trobada de cap de setmana si vénen suficientment acompanyats i preparats, si han elegit lliurement venir i si estan disposats a integrar-se plenament en el ritme de la trobada: **Oració comuna, grups d'intercanvi amb uns altres joves, vida comuna molt senzilla, respecte del silenci durant les oracions, a la nit i en el poble...**

Menys de 15 anys: Quan es tracti d'un projecte de més d'un dia és molt més difícil que aquests joves puguin integrar-se de forma real. No prenguen cap decisió a aquest respecte sense consultar-nos prèviament.

NO OBLIDEU QUE ...

* Els que vinguin per al cap de setmana és preferible que arribin el divendres cap a les 18h ja que els que arriben a la tarda tenen gran dificultat per incorporar-se al ritme

* És condició absoluta que ningú no programi durant la seva estada a Taizé una "sortida" (encara que només sigui d'algunes hores) per visitar els voltants.

* No programeu trobades "entre vosaltres" sense consultar-ho amb un germà.

* És important en el cas de grups de parròquies i instituts que cada participant estigui ben informat del que li serà proposat a Taizé i que pugui elegir lliurement si venir o no.

* Si sou un grup molt gran de joves intenteu separar-vos durant les oracions comunes en l'església en grups més petits al voltant d'un responsable.

SUBSCRIVIU-VOS A CATALUNYA CRISTIANA!

Catalunya Cristiana

València 244, 2n.
08007 Barcelona

Nom Població D.P. Tel.
Adreça
Se subscriu a exemplar (s) del setmanari Catalunya Cristiana.
L'import anual, 7.800,- ptes. es liquidarà de la forma següent:

☐ domiciliació bancària
(En aquest cas vulgueu emplenar l'ordre de domiciliació)

☐ xec nominatiu
☐ altra forma de pagament (indiqueu-la)

Data

Signatura

ORDRE DE DOMICILIACIÓ

Banc / Caixa Agència
Adreça

Senyors,

Els prego que d'ara endavant, fins nou avís, paguin els rebuts que els presentarà FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA, amb càrrec al meu (poseu les dades completes)

Data

Signatura

El Dr. Torrella presentà els actes commemoratius

IX centenari de la restauració de la seu metropolitana

TARRAGONA

L'arquebisbe de Tarragona, Ramon Torrella, va presentar els actes que es faran per celebrar el IX centenari de la restauració de la seu metropolitana i de la repoblació del camp i la ciutat de Tarragona. Torrella va explicar que aquest fet enllaça amb la reconquesta de Tarragona quan estava invadida pels musulmans i "l'1 de juliol de 1091, el papa Urbà II va enviar una butlla al bisbe de Vic, Berenguer Seniofred, on li encomana que es cuidi de restaurar la seu metropolitana de Tarragona i el nomena bisbe de la diòcesi".

L'arquebisbe va afegir que per aquest motiu el proper dia 30 es farà una missa commemorativa

al bisbat de Vic "ja que el nostre arquebisbat té un compromís històric amb aquesta diòcesi". La celebració la presidirà el mateix arquebisbe junt amb el bisbe de Vic.

Ramon Torrella va destacar que la seu metropolitana de Tarragona anteriorment regia diverses diòcesis d'arreu de l'Estat espanyol. En l'actualitat, l'arquebisbat regeix només les diòcesis catalanes.

L'arquebisbe de Tarragona va afegir que aquesta commemoració és un esdeveniment eclesial i civil molt important perquè "també es tracta de la reconstrucció històrica de la ciutat ja que s'ha de tenir en compte que en aquella època Catalunya no va estar reconquistada fins que no es va fer la reconstrucció de l'arquebisbat".

Nombrosos actes festius

Els actes a Tarragona començaran amb una vetllada musical al claustre de la Catedral. Segons ha explicat Miquel Barabà, organitzador del pòrtic l'acte fou un preludi de la festa centenària; "en la vetllada es féu una breu història de la vida de la seu metropolitana i s'explicaren els seus inicis. En la vetllada musical hi intervingueren grallers, cors, orquestres i també es feren tocs de campanes de la Catedral. Cal destacar que aquest és el primer cop a Tarragona que es fan els tocs de campana. L'1 de juliol es farà una jornada sacerdotal a la Selva el Camp. Ramon Torrella va explicar que els actes importants s'iniciaran a partir del proper mes d'octubre.

Restauració de La Catedral

La regidora de Cultura de l'Ajuntament, Carme Vericat, va explicar que el consistori posa la seva pedra col·laborant amb la restauració de la façana de la Catedral. Per la regidora de cultura "Tarragona es pròspera amb moltes coses i el consistori també vol que la seu de l'arquebisbat recuperi la seva vida antiga i les seves característiques". La reconstrucció de la Catedral va a càrrec de l'Ajuntament, la Diputació, la Generalitat, l'empresa Holls Ibérica i la mateixa diòcesi tarragonina.

■ M.C.T.

FETS I CRITERIS

Al servei de la comunió eclesial

L'Església de Tarragona d'arrels paulines, regada amb la sang del bisbe Fructuós (a. 259), començà a exercir com a Seu Metropolitana (s. V) el servei de la comunió eclesial entre les esglésies germanes que existien a la demarcació romana de la Hispània Tarraconensis.

Tarragona, a conseqüència de la invasió dels àrabs, el s. VIII, va quedar deserta. No fou fins el 1r. de juliol de l'any 1091, que el Papa Urbà II, amb la promulgació de la butlla "Inter primas Hispaniarum" encarregava la restauració de la Seu Metropolitana de Tarragona al bisbe de Vic, Berenguer Seniofred de Lluçà, al qual nomenà Arquebisbe i concedí el pal·li.

El pal·li, una cinta blanca amb sis creus negres, significava la comunió amb el Papa i el vincle amb les diòcesis que pertanyien a la província eclesiàstica. Ara es compleixen 900 anys d'aquest esdeveniment històric i és bo remarcar-ne el profund significat eclesial. De fet, des de la seva creació (al s. V) i des de la seva restauració (s. XI) la Seu Metropolitana de Tarragona ha exercit durant un llarg període el servei de la comunió eclesial.

Quan parlem de comunió eclesial volem dir, conforme al Concili Vaticà II, que l'Església per voluntat divina és abans de tot el senyal i l'instrument de la comunió d'amor amb el Pare per Jesucrist en l'Esperit Sant. Els components de la comunió visible de la comunitat eclesial són essencialment tres: la professió d'una mateixa fe, la celebració de l'Eucaristia i els altres sacraments i l'acceptació del guiatge del Papa i dels Bisbes.

L'Església de Tarragona pot gloriar-se d'haver estat la primera a fer la recepció del Concili Tridentí. Sota la influència de Trento del 1564 al 1757 es van celebrar uns quaranta Concilis provincials de la Tarraconense. Aquest fet constitueix un notable exemple de servei a la comunió eclesial. És digna de menció la tasca duta a terme per Joan Tarés i Borrull (1539-1603) que arribà d'arquebisbe a Tarragona el 7 de juny de 1587 i va convocar quatre concilis.

El IX Centenari de la restauració de la Seu Metropolitana de Tarragona s'inaugurarà aquest diumenge, 30 de juny, a Vic amb una concelebració que commemorarà especialment el fet eclesial de la butlla enviada pel Papa Urbà II al bisbe d'Osona.

Celebrem amb joia una data que ens recorda especialment les arrels de la nostra successió apostòlica i els vincles de comunió amb l'Església de Roma, que presideix en la caritat totes les Esglésies locals.

La celebració del IX Centenari ens ha d'estimular a viure amb més intensitat el misteri de la comunió eclesial i a renovar el nostre esforç de servei a l'Evangeli. Ens hem de sentir també interpel·lats per l'Esperit i saber donar resposta a allò que Ell demana a totes les Esglésies que peregrinen a Catalunya.

■ †Ramon Torrella i Cascante
Arquebisbe de Tarragona i Primat

Cloenda del curs 1990-91 a l'Institut de Teologia

TARRAGONA.- El dilluns, 10 de juny, se celebrà, a la seu a Tarragona de l'Institut de Teologia, la cloenda del curs 1990-91.

El P. Antoni Borràs, SJ, Dr. en Història i professor a la Facultat de Teologia de Catalunya, pronuncià una conferència sobre "Els jesuïtes a Catalunya", tema escollit amb motiu de la celebració del 5è centenari del naixement de sant Ignasi de Loiola i del 450è aniversari de la fundació de la Companyia de Jesús. L'exposició va estar il·lustrada amb una selecció de diapositives.

XII Trobada de pastoral del món rural

EL CATLLAR.- Els dies 10, 11 i 12 de juny es va celebrar, la XII Trobada de Pastoral del Món Rural, organitzada pel Departament de Pastoral rural del Centre d'Estudis Pastorals (CEP). En el decurs de l'encontre es va presentar un resum de la tasca realitzada durant el curs 1990-91 per l'organisme convocant, i, seguint l'esquema propi de la revisió de vida —veure, jutjar, actuar— s'analitzà i valorà la realitat cultural dels pobles, es va sotmetre la qüestió al criteri de la Paraula de Déu i s'apuntaren pistes d'actuació pastoral. Mn. Pere Dalmau, prevere de l'Arquebisbat de Tarragona, consiliari a nivell de les diòcesis de Catalunya del moviment JARC, ha indicat a la nostra redacció que "el Departament de Pastoral Rural del CEP ha volgut sumar-se a l'esdeveniment que per al Catllar està suposant la commemoració del bicentenari de l'església parroquial de Sant Joan Baptista, celebrant allí les Jornades de cloenda del curs, bo i més tenint en compte que la reflexió durant aquest període ha estat centrada en el tema "La influència de les ciutats en la cultura dels pobles". El Catllar és un exponent d'aquesta realitat".

"Tenim preguntes, tenim respostes"

TARRAGONA.- Ha estat editat un volum que conté la transcripció de les ponències presentades en les tres Jornades celebrades recentment a Tarragona i que, adreçades a les famílies cristianes, en tant que educadors de la fe, van ser proposades amb el lema "Tenim preguntes. Tenim respostes". En aquesta publicació s'inclouen unes síntesis de les reflexions formulades en les taules rodones posteriors a les exposicions dels ponents. En un text de presentació de l'opuscle, titulat "Així va anar la cosa", s'anota que les Jornades van ser "una experiència positiva que obre camí a d'altres iniciatives de col·laboració entre els organismes diocesans al servei de l'Església.

■ M.C.T.

Mans Unides financia la construcció d'una sala comunitària en una leproseria de Bombai

TARRAGONA.- Sara Lúcia D'Mello, responsable del projecte de construcció d'una sala comunitària en una leproseria de Bombai —a l'Índia— que havia estat adoptat per la Delegació diocesana de Mans Unides, va viatjar fa uns dies a Tarragona per recollir personalment el xec, per import de 2 milions de pessetes, que li lliurà M. Carme Gay, Delegada a la diòcesi d'aquesta organització no governamental. L'acte de lliurament d'aquest ajut econòmic, amb el qual Mans Unides financia una iniciativa de promoció humana, va tenir lloc el passat 17 de maig a la seva seu, ubicada al c/. d'Armanyà, 16.

L'esmentada sala comunitària formarà part de la leproseria de Borivli East, situada als afores de la populosa ciutat índia de Bombai, on unes 800 famílies viuen en condicions miserables, essent objecte, a més, d'un rebuig generalitzat, que constitueix per a elles una causa addicional de sofriment. Al local se li donarà l'apel·latiu de "Tarragona House", com a mostra d'agraïment als col·laboradors de

l'àrea de l'Arquebisbat que, amb les seves aportacions a la XXXII Campanya contra la Fam, han fet possible la realització del mencionat projecte.

M. Carme Gay ha indicat a la nostra redacció que els fons recaptats en el context de la present campanya a la demarcació de la diòcesi sumen la quantitat de 22 milions de pessetes, quantitat amb la qual es podran finançar els cinc projectes escollits: el ja citat de construcció d'una sala comunitària a la leproseria de Bombai (Índia); el de realització d'instal·lació elèctrica i de construcció d'un centre de promoció juvenil, a San Pedro Sula (Hondures); el de construcció de vivendes per a famílies de pescadors, a Manans (Brasil); el de finalització de la construcció d'un centre d'ensenyament secundari, a Rutare (Rwanda), i el d'adquisició de làmines galvanitzades, a Guachochi (Mèxic).

■ M.C.T.

"Universitaris per l'Ajuda Social": Un servei cristià als més necessitats

"Els pobres ho són tot l'any"

Tot va començar gràcies a tres estudiants de diferents facultats universitàries que tenien —com tothom, si de debò s'ho proposa— algunes estones de temps, i sobretot, moltes ganes d'ajudar els altres. La seva preocupació els va dur a posar-se mans a l'obra. Era molta la gent que s'ho estava passant malament.

BARCELONA

Han transcorregut ja uns quants anys des de la primera conversa per organitzar les activitats, i els resultats no s'han fet esperar: nombroses activitats i dotzenes d'estudiants que han decidit d'unir-se a la iniciativa "Universitaris per l'Ajuda Social". El seu mètode de treball, senzill i eficaç, consisteix a dividir-se en grups de cinc o sis que treballen en una àrea concreta: famílies, tercera edat, nens i malalts.

Abans de continuar, però, cal explicar una condició que hem hagut d'acceptar per tal que aquest reportatge pogués arribar a publicar-se: no volen fotos, ni identificacions gaire concretes; només ens permeten que posem els noms i els cursos que fan, però no els cognoms ni les facultats on estudien. La seva feina la fan ben de gust, i personalment no s'estan d'animar amics i companys perquè els facin costat, però no volen fer-ne propaganda a través dels mitjans de comunicació. Gairebé tots ells són catòlics practicants, però a poc a poc s'hi van apuntant d'altres que no ho són, o no són gaire practicants, de manera que

el grup prefereix no ser considerat confessional. També és veritat, però, que els novinguts, en molts casos, segueixen l'exemple dels pioners de la iniciativa i acaben anant a missa com ells, i també confessant-se sovint.

Algú en qui confiar

La primera tasca fou aconseguir adreces de famílies que estiguessin travessant situacions difícils. Començaren amb tres: en aquests moments la xifra es compta per molts centenars. Els problemes se centren, sobretot, en la falta de recursos econòmics, les dificultats d'escolarització de les criatures i, en alguns casos, problemes de desestructuració familiar i integració social.

Malgrat els obstacles que troben en molts moments, treuen forces d'on no n'hi ha i donen suport a les famílies, aportant les coses necessàries perquè tinguin una alimentació més digna i algú en qui puguin confiar. Alhora fan un seguiment dels estudis dels fills, proporcionant-los, si cal, classes particulars. D'altra banda, fan activitats extra-escolars amb ells i, si han pogut estalviar o han aconseguit diners de qualsevol altra manera —que sem-

pre s'ho fan anar bé per tal que sigui així—, els porten al cine, van a berenar a una pastisseria i passejen pels barris bons de la ciutat: els fan fer coses que normalment no poden fer per la precària economia familiar.

L'Antoni i el Pau, estudiants de tercer, ajuden una família amb sis fills. Dos dels nanos són deficients i "l'ambient és, a vegades, una mica agressiu. El problema de fons —explica l'Antoni— no és que no sàpiguen portar l'economia familiar, sinó que molt sovint no en tenen, d'economia familiar. D'aquí neixen uns altres conflictes, com la prostitució i l'alcoholisme. Després d'aquests mesos de feina —continua— comencem a notar mostres d'afecte. Els nanos ens adoren i els pares ja ens demanen que ens quedem a sopar".

Una cosa diferent és la tasca de Miquel Àngel i Xavier, de segon curs. Segons les seves pròpies paraules, la feina consisteix a "saber escoltar". Gairebé totes les setmanes visiten una dona separada i amb vuit fills. "És ben clar que el seu problema principal és econòmic, però també el fet de no tenir ningú amb qui parlar. Ens explica coses impressionants. Tot plegat és molt fort. Tu saps que aquests problemes existeixen, però viure'ls de prop produeix una altra sensació". Tots dos comenten que val la pena fer això, "encara que només sigui per l'afecte que ens ha agafat. Ara que sap que tenim exàmens, ens posa ciris a l'església. És un detall que ens va arribar molt al fons".

A mitjans d'aquest mateix curs va començar una nova activitat, consistent en l'ajut a persones de la tercera edat, amb visites als domicilis, residències i asils de la ciutat. Uns vuitanta ancians són atesos personalment pels universitaris. Carme, estudiant de quart, acompanya una dona de setanta anys que té grans problemes físics degut a una malaltia que va patir quan era petita. "És encantadora. Viu sola en una casa que és 'un poema'. Té una cuina petita on fa de tot, des dels àpats fins rentar-se, perquè no té cap altra possibilitat".

Activitats especials

També han fet campanyes anònimes a la Universitat per aportar productes alimenticis bàsics. La resposta sempre ha estat prou generosa, i han pogut repartir molts quilos d'aliments, per exemple, per fer possibles unes festes de Nadal més dig-

CARTA DOMINICAL

Un relat escandinau

Un antic relat escandinau refereix que, en una nit de tempesta, a la sala d'un castell, uns cavallers passen la vetllada conversant prop del foc. De sobte, el vent obre de cop un finestral i, amb el vent, entra un ocellot que voleteja un moment per la sala i torna a l'exterior. "Heus ací el que és la vida de l'home, diu un dels cavallers, venim de la tenebra, fruïm un breu instant de llum i de calor i tornem a la tenebra". "No, amic meu —va objectar un altre—, aquest ocellot ve d'un niu càlid i acollidor i, quan ha sortit del nostre saló, sabia que hi retornava. És aquest el veritable sentit de la nostra vida".

"No sabem on anem, però hi anem molt de pressa", deia amb ironia un cert jove. I és que és trist estar mancat del sentit de la vida —del totalitzant "per què i per a què visc"—, quedant-nos en les motivacions immediates que, per no abastar la vida sencera, ni satisfan la ment, ni omplen el cor.

Un per què integral de vida per al cristià és arribar a fer-se semblant a Crist. Per a un creient, el problema no consisteix en la recerca d'un tipus d'home, sinó a fer realitat en la vida aquell que coneix, perquè l'home ideal és Jesucrist.

Qui no vol condicionar el seu fill i s'absté d'oferir-li una formulació religiosa, pensant que això el condicionaria, té el risc de posar-lo en mans d'uns altres condicionaments —perquè d'aquests n'hi ha en qualsevol hipòtesi, només que no se'n responsabilitzen.

Els pares transmeten bastant més que el ser. Transmeten el que són, el que creuen, el que esperen; és a dir, el sentit de la vida, la concepció que tenen —encara que no se la formulin explícitament— de la concepció sencera del món.

Hem de reflexionar sobre quins valors hem de transmetre, perquè els transmetem sempre conscientment o inconscient.

L'home, a diferència dels animals, és convocat a ser lliurement —per l'amor— allò que és cridat a ser: un home o una dona perfectes. Amb el risc, tantes vegades fet realitat, de no arribar a ser home i d'actuar inhumanament.

No s'arriba a ser home d'una manera espontània o automàtica. Això comporta una educació que ajudi l'home a portar-se com a tal. Però, ¿què és l'home com a tal? Perquè, en la realitat, hi ha molts tipus d'home: l'heroi i el malvat, l'idealista i l'aberrant, el sacrificat i el terrorista, el compassiu i l'immisericordiós. Cal escollir un tipus d'home i ajudar a realitzar-lo.

L'autèntica llibertat consisteix a assolir la capacitat de ser i de fer lliurement —per amor— el que hem de ser i de fer.

En la formació de l'home creient, hi entra, com a part imprescindible, el sentit religiós de la vida i, per això, la integració de la religió en la cultura que es rep. Per aquesta raó insisteixo en el fet que els pares cristians ajudin els seus fills, demanant per a ells la classe de religió, en el moment de formalitzar la inscripció en el centre escolar.

■ † Ricard M.,
arquebisbe de Barcelona

IMPROMPTU

La publicitat a la tele

No sóc gaire amic de la publicitat, però la televisió m'hi ha reconciliat una mica. Perquè els noticiaris i els anuncis és del que em va millor com a telespectador, encara que lamento que al punt més interessant d'una pel·lícula et quedis amb un pam de nas per culpa del monstre publicitari.

La gamma d'anuncis a TV és immensa i n'hi ha de tots colors. Alguns són francament dolents amb aire de sainet mal forjat. Altres acudeixen al sentimentalisme tronat, i altres al joc dels disbarats...

Entre els anuncis promocionadors de begudes, els dedicats a l'aigua potable són tot un poema: hi ha aigua que deixa el cos com un filferro, vull dir millor silueta que no ho faria el llapis del més expert dibuixant. Altres que trituren tot el pedregam que pugui precipitar el teu organisme. Totes són insubstituïbles per la raó que sigui. Però n'hi ha un que invita, instintivament, a posar-se en guàrdia enfront la dona... Si no ho creieu, mireu l'anunci, i constatareu que si la boca del lleó bramulant fa feresa, la de l'escultòrica femella que li fa front és quelcom sensacional. Tant, que hom arriba a pensar en quin mascle serà prou valent per viure-hi en companyia; perquè si fins el lleó se'n va espaordit i amb la cua entre cames renunciant a aquella ampolleta d'aigua que fa passar la set... que és pel que en realitat serveix, i que a fi de comptes es el que l'anunci vol demostrar.

Són divertides exageracions que ajuden a passar el temps, i a esperar l'altre tros de pel·lícula.

■ Oriol Camps

nes a aquells que s'ho passen malament. "Però cal recordar —comenta l'Anna, de tercer— que els pobres ho continuen sent al febrer, i al març... i en tots i cadascun dels mesos de l'any". Per això han emmagatzemat molts dels productes en una habitació d'un pis d'un dels components del grup. D'aquesta forma, tots els mesos poden portar a les famílies una mica de cada cosa que tenen.

També fan, de tant en tant, una altra campanya als carrers. A la porta dels supermercats demanen a qui entre que compri alguna cosa més. La resposta sempre ha estat exemplar.

I, "posant-hi molta cara", de tant en tant recorren diferents empreses d'alimentació per tal que col·laborin en la tasca. També fan recollides de mobles i electrodomèstics per cobrir algunes necessitats importants.

Projectes de futur

Un cop consolidades aques-

tes activitats, són moltes les tasques que desitgen emprendre. De primer, treballar amb altres nens procedents de sectors socials més difícils, i amb més persones malaltes. Uns projectes que ja comencen a perfilar-se.

Tots els components d'aquest grup anònim senyalen que en cap moment no s'han penedit d'estar ficats en aquest afer. "Al contrari —diuen— t'enganxa un munt". L'Arantxa i la Marisol afirmen que "ara ens adonem del que tenim al voltant. N'aprenem més nosaltres que no pas l'ajuda que donem". Confien que "Universitaris per l'Ajuda Social" continuï endavant perquè, com diu l'Anna, "si jo tinc la sort d'un seguit de mitjans, no em sembla just que hi hagi gent que no disposi, ni del cal per menjar. Tenen el mateix dret que jo, i cal ajudar-los, ¿no us sembla?".

■ C.C.

A l'agost, a Polònia, tots els joves del món amb el Sant Pare

Czestochowa 91: un milió de joves

El mes d'agost veurà com, una altra vegada, centenars de milers de joves d'arreu del món s'aplegaran per trobar-se amb el Sant Pare: serà la VI Jornada Mundial de la Joventut. Després d'haver-se celebrat a l'Argentina, a Santiago de Compostel·la i a Roma diversos cops, ara aquesta jornada mundial de joves cristians se celebrarà a Czestochowa, Polònia, el 14 i 15 d'agost d'aquest any. La Jornada mundial se celebra extraordinàriament de manera biennal.

Les jornades mundials de la joventut marquen etapes importants en la vida de l'Església, la qual cerca, en la perspectiva del 2000, de fer més intens el seu compromís per evangelitzar el món contemporani. Dins d'aquest projecte d'evangelització del 2000 —molt present en el pensament del Sant Pare—, els joves hi juguen, evidentment, un paper estel·lar. Aquesta pot ser una de les raons de la celebració d'aquestes jornades.

Enguany, la Jornada se celebrarà sota el lema "Heu rebut un Esperit que us ha fet fills", escollit personalment pel Sant Pare, Joan Pau, el qual assegura que ho va fer perquè "són paraules que ens introdueixen en el misteri més profund de la vocació cristiana: de fet, el disseny diví ens assegura que som cridats a esdevenir fills de Déu en Crist, per mitjà de l'Esperit Sant". Segons el Papa, "l'Esperit de

Les jornades mundials de la joventut marquen etapes importants en la vida de l'església

fills de Déu és una força propulsiva de la història dels pobles".

De Catalunya es calcula que poden acudir a aquesta nova convocatòria del Papa uns tres milers de joves. Per bé que suposa una important disminució respecte dels prop de cinc mil

que van anar a Santiago de Compostel·la el 1989, també és cert que la peregrinació a Polònia —a l'altra banda d'Europa— suposa una despesa i un esperit aventurer que no sempre són a l'abast de tots els joves catalans que desitjarien apropar-s'hi. Mn. Antoni Serramona, delegat de

Joventut de l'Arquebisbat, assegura que aquestes trobades mundials del jovent catòlic resulten enriquidores per a la pastoral juvenil catalana en tant que donen una percepció d'Església universal molt profitosa per als joves.

Estructura de la Jornada

Malgrat que l'encontre amb el Sant Pare es limita als dies 14 i 15 d'agost, a Czestochowa les activitats d'aquesta celebració es posaran en marxa des del 7 d'agost. Del 7 al 10, a l'Escola Superior d'Enginyeria de Czestochowa, es desenrotllarà el Fòrum Internacional dels Joves, on participaran 250 joves oficialment delegats per les Conferències Episcopals, els moviments i les institucions i associacions internacionals. El Fòrum aprofundirà el tema de la VI Jornada Mundial: "L'Esperit dels fills de Déu, Esperit de llibertat".

Des de l'onze fins al tretze es duran a terme els dies de preparació per a l'encontre, el que a Santiago es va anomenar "la setmana prèvia". Als matins d'aquests dies hi haurà catequesi sobre el lema de la jornada i el seu esperit, confessions, xerrades i encontres. A la tarda es realitzaran activitats de caràcter cultural i a la nit es podrà participar de vetlles d'oració i d'altres activitats.

L'encontre amb el Sant Pare serà els dies 14 i 15. El 14 a la tarda, al Santuari de Czestochowa, el Sant Pare celebrarà una vetlla amb els joves, durant la qual els adreçarà la paraula. El matí del 15,

La Creu de Taizé, a Barcelona

Taizé és un lloc de pas, no un indret per quedar-s'hi. No és una meta, sinó un pas més en el camí de la fe. Per a moltes persones, Taizé ha representat una fita molt important de la vida, potser fins i tot han canviat de rumb després de passar pel petit poblet situat prop de Cluny, centre espiritual de l'Europa medieval. I Taizé té un símbol que l'identifica: la icona de la Creu que presideix les pregàries a l'Església de la Reconciliació. Molts hem pregat davant aquesta icona, símbol de fraternitat i d'unitat entre els homes, i des d'aleshores hem desitjat de tornar a "aquesta petita primavera", com va definir Taizé Joan Pau II, per pregar novament a la vora de tants cristians d'arreu del món.

Actualment, la Creu de Taizé està fent un pelegrinatge a través de diverses comunitats de Barcelona. Així, durant la primera setmana de maig la creu va estar a la capella del Col·legi La Salle d'Horta, coincidint amb les festes en honor del fundador, sant Joan Baptista de La Salle. Durant la setmana, els grups de reflexió del col·legi (BUP, COU i universitaris), dediquem els nostres respectius encontres setmanals a la pregària davant la creu i a la reflexió sobre el sentit de la icona i de Taizé mateix.

El moment clau fou la tarda de diumenge, que tots els grups celebràrem la pregària conjunta, programada com a darrer acte de les festes. Cada primer diumenge de mes convoquem una pregària a l'estil de Taizé per als nous grups del col·legi, però aquesta fou una avinentesa especial. Van ser uns moments de

pregària intensa, viscuda, amb la creu que havia donat origen a la nostra pregària mensual conjunta. L'oració, juntament amb l'Evangeli, ens donà forces per continuar el nostre camí com a cristians i lasalians, sense perdre de vista el conjunt de la comunitat.

■ Joaquim Muñoz
La Salle Horta

amb el Papa

empre al mateix lloc, el papa Joan Pau celebrarà l'Eucaristia de la festa de l'Assumpció. Per a aquest dos moments s'està preparant uns volums amb els textos de la litúrgia i els cants en les llengües principals i també s'estan fent esforços per assegurar la traducció simultània. Tant l'encontre del 14 com el del 15 es faran a una gran extensió de terra davant del Santuari i s'instal·laran pantalles gegants en tot el recinte que permetran de seguir comodament els actes, car es calcula que l'afluència pugui arribar al milió de persones. En els moments d'espera, és previst que s'animarà el jovent amb distintes activitats i espectacles.

Amb tota probabilitat, la majoria dels grups passaran la nit al mateix lloc de l'encontre —com ja succeí a Santiago— per no perdre un bon lloc per al dia següent. En aquest cas serà del tot imprescindible que el jovent assistent vagi amb sac de dormir i roba d'abric perquè a Polònia, a l'agost, malgrat fer molt de sol de dia, les nits són fredes (uns 8 graus) i ben sovint plujoses.

Logística

Czestochowa s'està preparant per acollir els joves pelegrins. Els estrangers s'allotjaran a la ciutat, a uns cinc km del Santuari. Des de l'onze d'agost el centre de la ciutat de Czestochowa serà tancat al tràfic. No cal dir que les situacions d'allotjament seran molt modestes, en escoles i tendes d'acampada situades al centre d'aquesta ciutat. S'aconsella, per raons ja exposades, que ningú no s'oblidi de l'impermeable i els jerseis. Al llarg de la trobada funcionaran menjadors municipals que serviran menjars calents, el preu dels quals rotllarà els 10 dòlars (1.000 ptes.) per dia i persona.

El Cardenal Pironio ha assegurat que la importància d'aquesta trobada rau en el fet que "és una manera privilegiada d'evangelitzar" i que és "el primer encontre dels joves de l'Est europeu amb els joves de l'Europa occidental i dels altres continents". Per a tots, joves de l'Est de l'Oest, del Nord i del Sud, el pelegrinatge a Czestochowa serà un testimoni de fe davant del món sencer. Serà —com digué el Papa Joan Pau II— un pelegrinatge de llibertat a través de les fronteres dels Estats que cada dia més s'obren a Crist, redemptor de l'home".

■ David Vidal i Castell

Testimoni

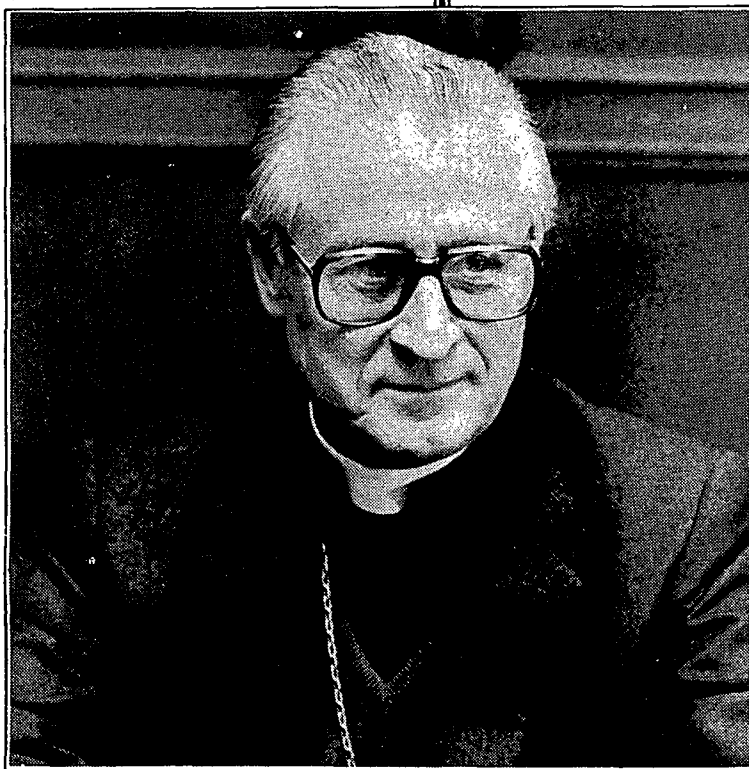
"Parlant del futur, no es pot oblidar els joves, que en nombrosos països representen ja més de la meitat de la població. Com fer arribar el missatge de Crist als joves no cristians que són el futur de continents sencers?"

■ (Joan Pau II, "Redemptoris Missio, 37)

Afirma mons. Ricard M. Carles

"L'Esperit es palpa més en la vida del jovent"

Creu que s'ha incrementat la presència del jovent en l'àmbit eclesial

Aquest curs ha estat força intens en la pastoral juvenil catalana. Ha estat, també, el primer curs sencer que mons. Ricard M. ha viscut com a arquebisbe de Barcelona. Des del primer moment l'arquebisbe va assegurar

que volia fer especialment present Crist entre els ambients joves. En acabar aquest curs podem preguntar a mons. Ricard M. com ha viscut aquesta especial presència seva entre els joves i quina és la seva opinió dels darrers esdeveniments de la pastoral juvenil catalana: el Romiatge i l'Aplec de l'Esperit.

—Acabem de celebrar el VI Romiatge de Confirmació. ¿Com valoraria aquest seu primer Romiatge al capdavant de la diòcesi barcelonina?

—Molt positivament, perquè suposa una perseverança de molts nois i noies que han fet la confirmació aquest any. Una altra valoració positiva que puc fer d'aquest Romiatge és el fet que ja ha esdevingut tradicional entre el jovent: aquest ja és el sisè que fem.

—L'u de juny el Romiatge i fa unes setmanes l'Aplec amb més de 5.000 joves vinguts d'arreu de Catalunya i les Illes...

—Efectivament. Són dues grans experiències, totes dues molt positives, i que, com he dit del Romiatge, van assolint una tradició que jo trobo que són molt importants per a la vida comunitària dels fills de Déu i especialment per a la vida comunitària dels joves.

—Sembla que torna a haver-hi una renaixent presència del jovent en els àmbits eclesials?

—Sí, sí. Això és una cosa que jo veig molt clara i com jo tots els consiliaris també estan veient que creix.

—En què es pot sentir aquesta renaixença?

—Penso que de fa uns anys que sembla com si l'Esperit es palpés més en la vida del jovent i això es deixa sentir en la seva militància cristiana.

■ D.V. i C.

Darrera Escola de Pregària a Barcelona amb monsenyor Carles

"A l'estiu, no deixeu de pregar ni d'evangelitzar"

El passat sis de juny es va celebrar a la Catedral de Barcelona la darrera Escola de Pregària d'enguany. Aquests encontres de pregària per a joves presidits per l'arquebisbe Ricard M. s'han anat celebrant amb un ritme mensual i amb una presència mitja d'uns dos-cents joves, a excepció de la primera, on es van aplegar més de 400 joves.

L'Escola de Pregària del passat dia sis, corresponent al mes de juny, va tenir un caire especial de meditació i silenci, ja que una bona part de l'acte es va dedicar a l'adoració silenciosa del Cos de Crist exposat en la custòdia de l'altar de la capella del Sant Crist de Lepant. Aquesta situació va marcar tot l'acte, atorgant-li un profund clima d'intimitat i silenci. El delegat de joventut de l'arquebisbat assegurà, posteriorment, que totes les Escoles de Pregària —però especialment aquesta— són "una ocasió excepcional per aprendre a posar-nos en presència de Déu".

Mons. Ricard M. féu també una particular homilia. L'arquebisbe no s'adreçà, com és habitual, als joves presents, sinó que, de genolls al costat de la custòdia, va fer una pregària —més bé una xerrada amical— a Crist, al Pare i a l'Esperit. L'excepcionalitat d'aquesta situació va conferir emotivitat a l'acte i va ajudar a augmentar aquest clima de pregària i intimitat. "La por ens fa tornar esclaus —digué a Déu mons. Carles—, per això t'agraïm que no ens hagi donat un esperit de temor, sinó un esperit de pau i alegria, un esperit d'amor".

Mons. Carles reflexionà sobre la proximitat de Déu com a Pare i en l'esperit de fills que ens ha concedit. "Voldria que tot i estimar

aquest món meravellós, sempre tinguéssim un desig d'estar més a prop teu. Un desig, no un consol", va dir també l'arquebisbe. Mons. Carles va demanar també a Déu força per no caure en l'esperit del temor i li va agrair no haver rebut un esperit d'esclavitud "que ens fa recaure en la por". "Hi ha dues formes d'arribar a tu: no caure mai o aixecar-se sempre", va acabar dient l'arquebisbe.

En finalitzar aquesta Escola, l'arquebisbe, ja fora de l'acte, es tornà a dirigir als joves per demanar-los la seva presència en la pergrinació a Polònia per anar a la Jornada Mundial de la Joventut i per recordar que els espera l'any vinent, a la primera Escola de Pregària. "Us porto a tots al cor", va dir afectuosament mons. Carles. Per acomiadar-se va usar una sentència que resum perfectament l'esperit que l'arquebisbe ha volgut transmetre en aquests actes als joves congregats: "No deixeu de pregar, no deixeu d'evangelitzar tampoc, en tot l'estiu".

Les Escoles de Pregària són actes convocats el primer dijous de cada mes per la Delegació Diocesana de Pastoral de Joventut de l'Arquebisbat i que cerquen un aprofundiment de la fe dels joves i un aprofundiment també del seu compromís i del seu sentiment d'eclesialitat. Per això sempre han estat presidides per l'arquebisbe, primer pèl Dr. Jubany i ara per mons. Ricard M. A l'octubre del proper curs s'iniciaran, altre cop, les Escoles de Pregària.

■ D. V. i C.

El Papa, beneeix la multitud des de la finestra del seu estudi. Que la seva benedicció doni a les nostres vacances el sentit cristià de la convivència, l'esplai de la caritat i l'alegria de viure la fe

Invitat per la Fundació Justícia i Pau, l'arquebisbe de Jerusalem, Hilari Capucci, donà una conferència a Barcelona, amb el títol "Anàlisi dels conflictes a l'Orient Mitjà"

El bisbe de Huelva, Mons. Rafael González Moralejo, coronà canònicament la Verge de Montemayor, Patrona de Moguer, amb l'assistència de milers de persones

19, dimecres

Luxemburg: CE i EFTA, bloquejades les negociacions

En les negociacions de la CE amb l'Associació Europea de Lliure Comerç, Espanya hi tingué ahir un cert protagonisme en oposar-se, ajudada per Grècia, Suïssa i Àustria a la immediata creació de l'anomenat **Espai Econòmic Europeu**, mercat de 380 milions de consumidors, i que implica a partir de l'1 de gener del 1993, la lliure circulació de persones, mercaderies, serveis i capitals. La qüestió de la pesca fou determinant. Espanya exigia l'accés als caladors d'Islàndia i Noruega. Islàndia distingia entre l'accés als mercats i l'accés als recursos. Un altre punt de discordança, per raons mediambientals, fou el trànsit de camions de gran tonatge per les carreteres de Suïssa i Àustria. El tercer punt fou la creació d'un fons financer per subvenir les economies dels països més dèbils de la CE. Sembla que es trobarà una solució de compromís perquè, de fet, tots els països de l'EFTA estan interessats a ingressar a la CE.

Moscou: ofensiva conservadora

Capitanejats pel primer ministre, **Valentín Pávlov**, el ministre de **Defensa**, el d'**Interior** i el **Cap** de la **KGB**, els representants conservadors en el **Soviet Suprem (Parlament)** han començat una forta ofensiva contra els plans reformistes tant en l'ordre polític com en l'econòmic. Les crítiques contra **Gorbatxov** s'han endurit. Han demanat que la **Cambra** concedeixi poders extraordinaris al primer ministre perquè l'executiu del govern de l'**URSS** pugui governar per decret-llei, i contrarestar així els poders especials presidencials. Amb tot, es va obrir camí la necessitat de crear noves estructures político-econòmico-administratives que permetin la viabilitat de les grans reformes, i es veu que cal l'elecció d'una nova **Cambra del Soviet Suprem** que sigui més representativa de la realitat política del país.

20, dijous

Berlín: tots els països europeus en la CSCE

Amb l'admissió d'**Albània** com a país membre de la **Conferència de Seguretat i la Cooperació a Europa**, la CSCE acull la totalitat dels països europeus. És sense dubte un pas important de cara a la unitat política i econòmica d'**Europa**. Ahir mateix, els ministres d'**Afers Estrangers** dels 35 països membres, per garantir la pau europea, aprovaren la creació dels mecanismes pertinents per prevenir i afrontar les possibles crisis i conflictes regionals en una **Europa** unida. El mecanisme més important serà el **Centre de Previsió de Conflictes**, amb seu a **Viena**, que permetrà en el termini de 48 hores, la reunió d'alts funcionaris dels països afectats, si bé la seva resolució no tindrà caràcter vinculant. Aprovà també una declaració de suport a la democràcia, la unitat i la integritat territorial de **Iugoslàvia**, reconeixent, tanmateix, que solament els pobles de **Iugoslàvia** poden decidir el futur del país.

Belgrad: pas endavant en la solució de la crisi política

La crisi de la presidència col·legiada, formada pels representants de les **Repúbliques** i regions autònomes de **Iugoslàvia**, arran de la frustrada elecció del representant croat, **Stipe Mesic**, ha acordat reunir-se avui. **Mesic** podria ser reconegut com a president. S'especula que **Croàcia**, podria arribar a un acord amb **Sèrbia**, **Macedònia** i **Bòsnia**, per formar una unió d'**Estats** sobirans. Els problemes tècnics a resoldre són encara importants.

Budapest: adéu a l'últim soldat soviètic

Ahir, després de 47 anys (1944) de l'ocupació soviètica d'**Hongria**, i de la repressió i matança del 1956 contra l'exèrcit hongarès i la població civil, l'últim contingent militar soviètic creuà la frontera en direcció a l'**URSS**. Per altra banda, ahir també finalitzà la retirada de les tropes soviètiques de **Txecoslovàquia**. El **Parlament** hongarès ha declarat el dia 30 de juny, data original per finalitzar l'ocupació, festa nacional.

21, divendres

Washington: entrevista Bush-Eltsin

El poble nord-americà va estar ahir pendent de l'entrevista entre el president **George Bush** i **Boris Eltsin**, president de la **República de Rússia**, la més important de tota la **Unió Soviètica**. El president rus no dissimula la seva disconformitat amb **Gorbatxov** i ha llançat una sèrie d'acusacions dient, entre d'altres, que el govern soviètic menteix en la qüestió del desarmament. Per la seva banda, **Bush** ratifica la seva total confiança en el president de l'**URSS**.

Berlín: recuperació de la capitalitat

El debat per determinar la futura seu de les institucions alemanyes ha aconseguit superar els colors de l'arc parlamentari. Tots els partits, des dels democristians als comunistes, passant per socialdemòcrates, liberals i verds, han manifestat abundantment els seus punts de vista i, encara que amb curta majoria, s'arribà a l'acord de restituir la capitalitat d'**Alemanya** a la ciutat de **Berlín**. El debat ha despertat l'interès de tots els alemanys que han rebut amb gran alegria l'acord del **Bundestag**.

Bogotà: el 'capo' del narcotràfic es lliura a la policia

Pablo Escobar, el 'capo' del Càrtel de **Medellín**, s'ha lliurat a la policia així que el **Parlament** colombià aprovà la llei de no extradició als **EE.UU.** El president colombià **César Gaviria** manifestà, poques hores després de la detenció del narcotraficant, que esperava "que la justícia colombiana seria operativa. Estem obligats a fer-la operar". Tanmateix, sobre el fet d'aquesta rendició hi ha diversitat d'opinions. El diari **El Espectador** titula la ressenya dels fets així: "**HA GUANYAT EL TERROR**". I el ministre de justícia manifestà que "demostrarem al món que altra vegada tenim a **Colòmbia** una justícia eficient que s'ha de respectar".

22, dissabte

Berlín: l'URSS i Alemanya commemoren juntes la invasió del 1941

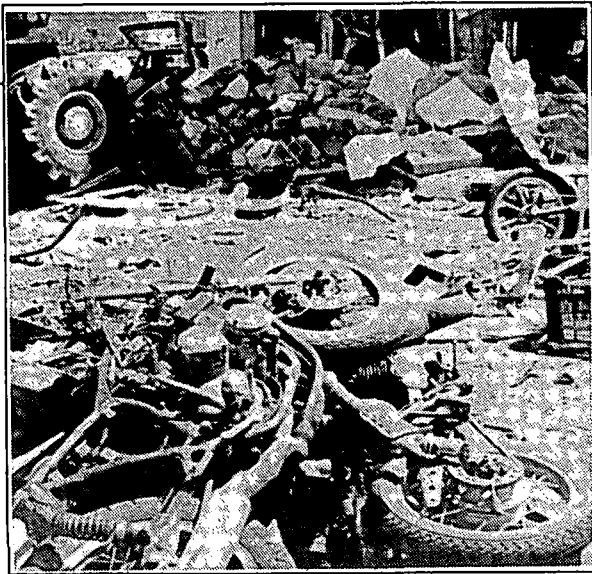
Els ministres d'**Afers Estrangers** **Aleksandr Bessmertnikh** i l'alemany **Hans Dietrich Genscher** commemoraren junts el cinquantè aniversari de la invasió de **Rússia** per part dels exèrcits d'**Hitler** iniciada el 22 de juny del 1941. L'acte se celebrà a **Potsdam** amb assistència d'unitats dels exèrcits alemany i soviètic. **Genscher** va declarar: "Avui és un dia de dol, però també d'esperança ja que els nostres pobles estan units en la voluntat de crear una nova **Europa** on la guerra quedi exclosa d'una vegada per sempre".

Sri Lanka: terrorisme nacionalista

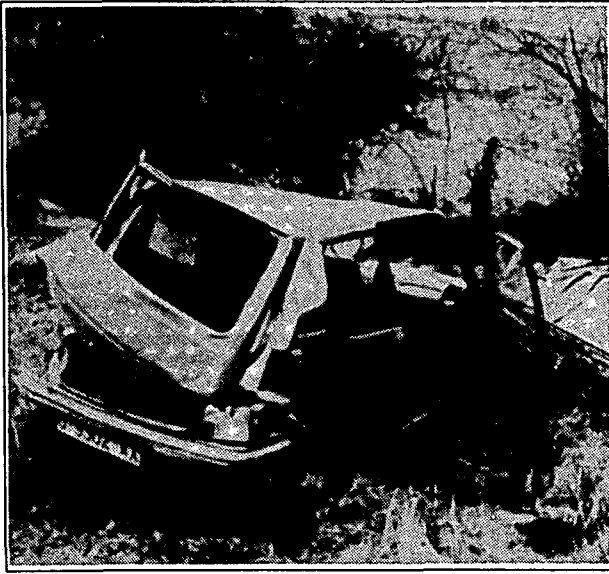
Unes cinquanta persones mortes i més de dues-centes de ferides és el tràgic balanç de l'atemptat terrorista perpetrat per mitjà d'un cotxe bomba deixat davant del quarter general de l'**Exèrcit**, segons que anuncien fonts governamentals i diversos testimonis presencials del fet. Segons un breu comunicat del **Govern**, els terroristes separatistes tàmls, concretament els **Tigres d'Alliberament de l'Eclat Tàmil (LTTE)**, són els responsables d'aquest atemptat comès a **Colombo**, capital del país.

França: expulsió d'un refugiat polític marroquí

França ha accedit a expulsar al **Gabon**, pel procediment anomenat "d'urgència absoluta", un dels més destacats opositors al règim de **Hassan II**, l'intel·lectual **Abdellmumen Dioni**, refugiat polític a **França** des de fa quinze anys. **Dioni** havia estat empresonat, sofert tortures i condemnat a mort al seu país, d'on finalment fou expulsat al **Gabon** des d'on es traslladà posteriorment a **França**, romanent-hi quinze anys. Segons sembla el **Govern** francès ha pres la decisió a instàncies del marroquí, després que **Dioni** publicà un llibre contra **Hassan II**, i que du per títol **A qui pertany el Marroc?**

ETA intentà novament una matança en llançar un cotxe-bomba contra la comissaria de Policia del barri de San Blas, a Madrid

Cal conscienciar-se del respecte total que mereix la pròpia vida i la vida dels altres, i conduir amb prudència per evitar la tragèdia dels accidents

El P. Marc Aurelio Fonseca, salesià, segon per l'esquerra i amb barba, assassinat enguany a Angola

23, diumenge

Albània: apoteòsica rebuda a Baker

El secretari d'Estat nord-americà ha estat rebut apoteòsicament a Tirana per una multitud d'entre 250.000 a 400.000 albanesos que l'aclamaren al crit d'"Amèrica, Amèrica!". Era per primera vegada, des de feia quaranta cinc anys, que un diplomàtic americà visitava Albània. El govern d'aquesta nació demanà ajuda per resoldre la difícil situació en què es troba l'economia albanesa. Baker anuncià en principi una ajuda d'uns sis milions de dòlars, la meitat dels quals corresponen a productes alimentaris i medicaments sobrants de la guerra del Golf.

Madrid: El tractat sobre l'Antàrtida

La XI Reunió Especial Consultiva del Tractat Antàrtic, que va començar dilluns passat a Madrid, ha fracassat en el seu intent de prohibir l'explotació de minerals en aquest continent, perquè els EE.UU. s'hi han oposat al·legant que necessitaven més temps per estudiar el text complet del document. Els 39 països havien arribat al consens pel qual s'establiria que durant els pròxims cinquanta anys no s'explotarien les riqueses minerals ni de petroli que conté l'Antàrtida. Una vegada més l'interès general ha quedat supeditat a l'interès particular d'un dels estats participants en la Conferència.

Sud-àfrica: Reunió per fer front a la violència

Els participants a la conferència reunida ahir a Johannesburg per mirar de tallar el problema de la violència a Sud-àfrica, es posaren d'acord per crear un comitè preparatori amb representants del govern, de l'ANC (Congrés Nacional Africà) i l'Inkatha. En un comunicat es precisa que aquest comitè, que enclosurà representants del govern blanc sud-africà, i de l'oposició negra liderada per Nelson Mandela (ANC) i de l'organització dels zulús (Inkatha), serà l'encarregat d'elaborar propostes "sobre punts identificats com a necessaris per posar fi a la violència i restablir la pau".

24, dilluns

Iugoslàvia: la independència d'Eslovènia i Croàcia

La independència de les dues repúbliques iugoslaves de Croàcia i Eslovènia topa amb grans dificultats tant a la CE com a Amèrica. La CE diu que no reconeixerà la separació unilateral de les dues repúbliques, i no mantindrà contactes d'alt nivell amb els secessionistes, ja que creu que "el procés de negociació interna no ha estat esgotat encara". Per la seva banda, EE.UU. d'Amèrica veuen en el 'polvorí' dels Balcans un perill per a l'estabilitat europea i Baker afirmà que "els Balcans podrien ser l'espurna conductura a la repetició d'uns fets que ja hem viscut abans".

Cambodja: fi de la guerra civil

El príncep Norodom Sihanuk ha anunciat a Bangkok el final de la guerra civil a Cambodja, després que totes les parts implicades en el conflicte, que ja compta dotze anys de durada, es possessin d'acord acceptant l'establiment d'un alto-el-foc incondicional que entra en vigor a partir d'avui. Aquest acord culmina la negociació després de dos dies de diàleg al si del Consell Nacional Suprem (CNS), l'organisme que dirigeix el país interinament des de l'any passat i sota els auspicis de les Nacions Unides. El pla de pau estableix l'alto-el-foc i la dualitat de poders fins la celebració d'eleccions lliures a tot el país.

Madrid: un altre cop terrorista d'ETA

Seguint el mateix procediment usat a Vic, ahir ETA va perpetrar un nou atemptat contra una comissaria de policia del barri de San Blas de Madrid. L'atemptat hauria pogut cobrar-se moltes víctimes mortals, si el cotxe bomba, sense conductor, no hagués desviat el trajecte anant a topar contra una motocicleta aparcada, cosa que féu esclatar uns quaranta quilos d'explosiu encara no determinat. A més dels ferits, un de greu i uns altres vuit de divers diagnòstic, l'artefacte causà destrosses a unes galeries comercials i a una sèrie de cotxes.

25, dimarts

Dunkerque: cimera franco-britànica

François Mitterrand i John Major van dir en la cimera franco-britànica, que finalitzà ahir a Dunkerque, que comptant amb el treball de les dues conferències inter-governamentals a celebrar d'aquí al desembre, el Tractat de la Unió Europea pot estar preparat per a la cimera de Maastricht (Holanda) a celebrar a finals d'any. Els tres temes bàsics són: la unió política, la unió monetària i la defensa. Les tres qüestions resten obertes a l'estudi i discussió. La unió política ha de tenir caràcter federal? La moneda europea ha de ser única? En el terreny de la defensa, ¿com s'han de coordinar la Nato i la UEO? Quines competències ha de tenir en el futur el Parlament Europeu?

Zagreb: Eslovènia i Croàcia, decidides a proclamar la seva independència

Tot i les últimes gestions del primer ministre de la Federació Iugoslava per evitar la secessió de Croàcia i Eslovènia, sembla irrevocable la decisió de les dues Repúbliques a declarar la seva independència, encara que acceptarien continuar les converses per convertir Iugoslàvia en una Federació d'Estats Sobirans. La intervenció d'Ante Markovic en els Parlaments d'Eslovènia i Croàcia, preveient un futur alarmista per al país si es porta a terme la declaració d'independència, no ha aconseguit que les dues Repúbliques canviessin de parer. Els dirigents eslovens i croats no acaben de comprendre la negativa dels EUA i de la CE de reconèixer la seva independència, si per altra banda reconeixen el dret dels pobles a la seva autodeterminació.

Moscou: els comunistes no volen la privatització

El Soviet Suprem, el Parlament de l'URSS, conegué ahir una de les sessions més mogudes en debat la desestatització i privatització de la propietat estatal. El pla del govern de la nació preveu alliberar l'Estat del control de la producció industrial en un programa de privatització que acabaria el 1995. Els caps dels conservadors s'oposaren fermament a la privatització de la propietat col·lectiva i que inversors estrangers s'apoderin de les empreses del país.

Racisme al més alt nivell

Sembla que no en tenim prou amb les actituds poc respectuoses amb les persones que d'una manera tan subtil com anònima es fomenten a través de les mateixes estructures socials injustes. Ara, també des de les màximes responsabilitats polítiques, i en aquest cas des del veí estat francès, es juga electoralment amb el racisme.

El fet no és nou, però fins ara s'havia circumscrit a una força política petita —no tan caldrà—, però perfectament delimitada en la seva ideologia neofeixista. En canvi, ara ha estat el mateix Jacques Chirac qui, en un discurs de caràcter electoralista, va atiar el foc del racisme amb referències a la pudor i el xivarri que per ell fan els immigrants.

El problema transcendeix de molt el cas aïllat i foraster de l'escàndol, perquè aviat a casa nostra el problema de la nova immigració provinent fonamentalment del nord d'Àfrica pot portar més enllà els conflictes esporàdics que ja s'han produït. I no es pot frivoltzar pensant que aquí no pot passar res de greu, o suposant que amb una condemna clara del racisme ja fem el fet.

Naturalment, a més de fomentar una consciència reflexiva i crítica sobre els casos de discriminació a causa de l'ètnia o la cultura d'origen, cal posar altres instruments al servei de la previsió de fets tan lamentables com el dels nostres veïns. Així, convé que les mateixes lleis, i la seva aplicació, no fomentin encara més les diferències, sinó que facilitin els processos d'integració i acolliment en condicions prou dignes com per evitar la conflictivitat per totes dues bandes. En segon lloc, cal afavorir una actitud de respecte i tolerància en relació a les altres cultures que només es pot fer des d'una perspectiva ideològica ment oberta i valenta en relació a la pròpia.

El drama de les declaracions de Chirac és que hi ha una part important de població que comparteix aquelles opinions. Aquí, que si els sentiments racistes no han aparegut és perquè el fenomen no està prou estès, potser encara seríem a temps a posar-hi remei. De sempre, el nostre país ha demostrat la capacitat integradora que tenia. Ara caldrà tornar-ne a donar exemple.

■ Salvador Cardús

Els astres i l'astrofísica

*El cel parla de la glòria de Déu,
l'estelada anuncia el que han fet
les seves mans.*

(Salm 18)

Els planetes del sistema solar visibles a simple vista i coneguts pels antics són tan sols Mercuri, Venus, Mart, Júpiter i Saturn, els quals amb el Sol i la Lluna fan una suma de set, i d'aquí provenen els noms dels dies de la setmana: "dies Solis" (dia del Sol, que els cristians canviaren en "dies dominica", dia del Senyor, diumenge), "dies Lunae" (dia de la Lluna, dilluns), "dies Martis" (dia de Mart), "dies Mercurii" (dia de Mercuri, dimecres), "dies Jovis" (dia de Júpiter, dijous), "dies Veneris" (dia de Venus, divendres), i "dies Saturni" (dia de Saturn, canviat pel cristianisme pel nom hebreu "dies sabbati", dissabte, dia del descans). Un interrogant que es plantejaren els astrònoms dels segles XVII-XVIII, quan ja es pogueren saber les distàncies relatives d'aquests planetes entre ells i respecte al Sol, va ser: Quina serà la causa per la qual aquests astres són on són i no més enllà o més ençà?

La llei de Titius-Bode

Deixant a part l'elucubració de **Johann Kepler** (1571-1630) que en un principi, el 1596, en el seu "Prodromus dissertationum mathematicarum continens mysterium cosmographicum" explicà que les òrbites planetàries eren cercles d'esferes circumscrites als cinc poliedres regulars, encaixats un dins de l'altre, tot alternant-se amb aquestes esferes (el primer un octàedre seguit de l'esfera de Mercuri, el segon un icosaèdre i òrbita de Venus, el tercer un dodecaèdre i la de la Terra, el quart un tetràedre i Júpiter, i l'últim un cub i Saturn); cosa que ell mateix rebutjà més tard mostrant que no era cert; la primera explicació sobre distàncies planetàries en forma de "lleis" la donà el 1766 el professor **Titius** de Witenberg, i fou publicada el 1772 pel director de l'observatori de Berlín **Johann E. Bode**.

Aquesta "lleis" fa així: si als termes de la successió 0, 3, 6, 12, 24, 48, 96, hi sumem 4, resulta 4, 7, 10, 16, 28, 52, 100, que són precisament amb gran aproximació les distàncies dels planetes al Sol si prenem el 10 com la distància de la Terra, ja que la realitat és: Mercuri, 3,9; Venus, 7,2; Terra, 10; Mart, 15,2; Júpiter, 52; Saturn 95,4. Fixem-nos, però, que entre Mart i Júpiter hi ha el 28 que no correspon a cap planeta. Serà que s'ha perdut? O potser que aquesta "lleis" no és cap llei, sinó coincidència purament casual?

Nou anys després de la "promulgació" d'aquesta llei a Alemanya per Bode, feia un descobriment sensacional a Anglaterra **William Herschel** (1738-1822): hi havia un altre planeta més lluny de Saturn, visible només amb el telescopi. I a quina distància? Prenent, com abans, la distància Terra-Sol igual a 10, el nou astre era a 192. I en la sèrie de Bode quin nombre seguia? 192+4. La diferència també era ben petita! Així, doncs, potser sí que haurem de fer cas de la llei de Titius-Bode...

Descobriments dels asteroides

La descoberta per Herschel d'aquell planeta nou, que fou batejat amb el nom d'"Uranus", o sigui Urà motivà que certs astrònoms es fessin d'aquella llei i es creguessin obligats a cercar el planeta "perdut" que hi havia d'haver entre Mart i Júpiter. Van ser sis alemanys que es reuniren a Lilienthal, prop de Bremen, amb aquest objectiu el 1800.

Ja feia mesos que resseguien meticulosament el cel a la recerca de l'astre, quan els arribà una notícia inesperada: l'u de gener de 1801 **Giuseppe Piazzi** des de Palerm (Sicília) havia descobert un planeta nou entre Mart i Júpiter, corresponent a la distància de 28, que rebé el nom de Ceres. Era molt petit (té només 767 km. de diàmetre) i els sis de Lilienthal van opinar que "allò" no mereixia el nom de planeta i seguiren buscant l'"autèntic" des de Lilienthal. Tanta constància havia de ser premiada: quinze mesos més tard descobrien un altre astre semblant a Ceres, però... encara més petit (té 498 km. de diàmetre). L'anomenaren Pallas. Continuaren resseguint el cel i en 1804 en trobaren un altre: Juno, i el 1807 encara un altre: Vesta. Més petits que els anteriors. Hom va començar a pensar que el planeta "perdut" potser era el planeta "esmicolat"...

Després, efectivament, en òrbites semblants entre Mart i Júpiter se n'han anat trobant molts més. Hom els anomena "asteroides". Actualment passen de 2.000 els catalogats. Des de l'Observatori Fabra de Barcelona a primers de segle el nostre astrònom **Josep Comas i Solà** (1868-1937) en va descobrir onze: Barcelona, Hispània, Alfonsina, Mercè, Amèlia, Pepita, Reginita, Gothlàndia, 1927AA, 1929XA i 1929WG.

Avui dia els astrònoms consideren com a més probable que els asteroides no són els fragments d'un planeta que s'hagi fet a trossos, sinó uns trossos de matèria del núvol còsmic que originà el sistema solar, que no s'han pogut reunir fins a formar

un planeta, per causa de la forta gravetat de Júpiter que n'ha evitat l'agregació.

Així, doncs, era certa la llei de Bode? Només a aquelles distàncies aproximades podien formar-se planetes? La desil·lusió vingué amb la descoberta del planeta Neptú: La cosa va anar així: Urà no seguia, segons veieren els astrònoms, la seva trajectòria amb exactitud; corria com si hi hagués un altre astre que el desviés. Dos matemàtics, Le Verrier i Adams van fer els càlculs d'on es podria trobar l'astre responsable d'aquelles perturbacions. I efectivament, molt a prop del lloc indicat, per Le Verrier Galle, des de l'observatori de Berlín, identificà un altre planeta, el que ara anomenem Neptú. No compleix la llei de les distàncies; és a 300 aproximadament en comptes de 388. La diferència que hi presenta ara ja és gran. No va fer estrany, doncs, que tampoc complís amb la llei l'últim dels planetes (Plutó), descobert el 1930 per **Clyde Tombaugh** des de l'observatori de Flagstaff (Arizona). És a uns 396 de distància mitjana quan segons Bode li correspondria 772.

Plutó és l'últim per la llunyania, almenys per ara. Però encara cal que citem un altre petit planeta que ha acabat d'enredar la cosa: **Charles Kowal** a l'octubre de 1977 va descobrir-lo entre les òrbites de Saturn i Urà. És molt petit, com un asteroide (té uns 400 km. de diàmetre), però no circula pel lloc on es troben els asteroides. Ha rebut el nom científic de "Chiron", en català direm "Quiró". Serà un asteroide fora de lloc per haver xocat violentament amb algun altre? O bé un residu d'un cometa que ara ja és inactiu? Sigui el que es vulgui, la cosa és clara: la llei de Bode no és una llei gaire acatada pels astres del nostre sistema solar.

■ **Francesc Nicolau**

Professor de la Facultat de Filosofia de Catalunya

Importants reformes al Museu Geològic del Seminari

El Museu Geològic del Seminari —"Museu de Geognòsia i Paleontologia" fundat pel Dr. Almera l'any 1874— és, ja ho sabem, el Museu Geològic més antic de Catalunya. Des dels

seus inicis la seva activitat científica ha continuat ininterrompudament fins avui. Tant per la seva antiguitat com per la seva creixent importància (passen ja de 48.000 les unitats taxonòmiques de fòssils i dels 11.000 els volums de la biblioteca que posseeix) les seves instal·lacions actuals reclamen amb urgència una renovació del seu marc i de la infraestructura per presentar-se rejuenit i notablement enriquit al públic del 1992.

Al número 2 de la revista Batalleria, que s'hi publica, ja foren anunciades les primeres reformes que es proposaven realitzar per a millorar la seva imatge. Una de les propostes ja és realitat: s'ha remodelat l'entrada principal; l'antiga porta de fusta ha estat substituïda per una porta de vidre de color bronze que permet veure, abans d'entrar-hi, l'interior del Museu. I una altra realitat de millora ha estat també l'adquisició de l'ordinador IBM PS/2 per a les tasques del Museu; eina de gran eficàcia que des del maig de 1990 no para de funcionar.

Aprofitant la coincidència de la fita del 92 per a la ciutat de Barcelona, i tot coincidint a més a més amb el 30è aniversari de la mort del Dr. Bataller, els responsables, col·laboradors i amics del Museu han projectat un pla de renovació força ambiciós que esperem que millori considerablement el seu aspecte i funcionalitat. El projecte es concreta en:

- la construcció d'un nou paviment, més noble i més confortable, a l'àmbit del Museu i a la sala de lectura,
- la reinstal·lació de l'enllumenat elèctric,
- el repintat de la sala principal,
- un modern dispositiu de filtració dels raigs ultravioleta i infrarojos de la llum diürna,
- l'aïllament total de l'ambient atmosfèric empolsat de l'exterior,
- una retolació renovada de

l'exposició didàctica dels fons més significatius,

—adquisició de la impressora LaserJet III PostScript HP,

—edició d'una Guia per a la visita del museu i d'un Inventari explicat dels holotips (que són els taxons de nova creació),

—construcció de tres vitrines destinades als jaciments clàssics de Mont-rà, la Pedrera de Moia i Solnhofen,

—adquisició d'armaris compactes per a la biblioteca, de 200 m. de prestatges.

Com hom pot imaginar el pressupost global d'aquestes reformes és elevat i per això la Direcció del Museu està demanant ajuda i col·laboració, amb el bon intent d'oferir definitivament una imatge adequada d'aquesta institució científica a les generacions del segle XXI.

■ **F.N.**

CATECISME DE LA DOCTRINA CRISTIANA

Edicions en castellà i català

Edita: OBRA CULTURAL

Roger de Llúria, 4 - Tel. 318 18 96
08010 Barcelona

Televisió europea: només sobreviuran els més forts

L'any 1990, el nombre d'adquisicions i fusions entre empreses de televisions a Europa va augmentar en un 96 per cent pel que fa al 1989, assolint els 10.000 milions de dòlars (més d'un bilió de pessetes), segons dades de la consultora britànica Booz Allen Hamilton.

Aquesta xifra suposa el 50 per cent de totes les fusions i adquisicions realitzades en el sector arreu del món, en un període en el qual el total d'adquisicions i fusions entre empreses, en general (compresos tots els sectors), baixa en un 31 per cent.

Si la tendència es manté al llarg d'aquest any, afirma Alexander Hungate, analista de mitjans de la firma esmentada, en els propers dos anys començaran a perfil·lar-se els triomfadors que aconseguiran sobreviure a llarg termini.

Lluita per la programació

Per ara, tanmateix, només un reduït nombre de nous canals han aconseguit superar el punt d'equilibri. La necessitat d'invertir més diners en l'adquisició de nova programació, amb l'objectiu de superar la competència, ha suposat per a molts endarrerir les perspectives de rendibilitat.

El 1990, segons dades que publica el diari "International Herald Tribune", les empreses de televisió comercial europees han gastat 1.700 milions de dòlars més dels inicialment pressupostats.

Els exemples d'ofertes televisives que no han aconseguit creuar la frontera de les pèrdues són nombroses. Sky Broadcasting, fusió de la cadena de televisió per satèl·lit de Murdoch, Sky Television, i de la British Satellite Broadcasts, perdia a finals de 1990 uns 10 milions de lliures a la setmana.

A finals del passat mes de maig, la companyia britànica W.H. Smith es va veure obligada per la pressió financera a

vendre la seva cadena de televisió per satèl·lit Whstv a un consorci franco-americà. Un més abans, la cadena paneuropea d'esports, Eurosport, deixà d'emetre temporalment.

Dos grans inversors

Tanmateix, malgrat els riscos les perspectives d'un mercat més que substancials continua captant l'atenció i les inversions de grans companyies de comunicació com Bertelsmann (Alemanya), Hachette (França), Fininvest (Itàlia) i Carlton communications (Regne Unit).

També han entrat en el mercat un altra tipus d'empreses alienes fins ara al món de la comunicació, com les franceses Lyonnaise des Eaux i Compagnie Generale des Eaux, les "Baby bell", companyies telefòniques regionals nord-americanes, el gegant de la construcció Bouygues, la firma cosmètica L'Oréal, la companyia discogràfica i de línies aèries Virgin Music Group, i una àmplia gamma d'institucions financeres.

Èxits i perspectives

En part, aquestes empreses han estat atretes per l'èxit de líders del sector com el canal francès de pagament Canal plus, que el 1990 va obtenir uns beneficis nets de 910 milions de francs i ara s'expandeix a l'exterior (Alemanya, Bèlgica i Espanya). TF1, el canal nacional francès privatitzat, amb distribució tant terrestre com per satèl·lit, ha duplicat els seus beneficis en els dos anys següents a la seva venda, el 1987, al grup encapçalat per Bouygues.

Però els grans inversors també se senten atrets per l'evidència que el negoci és a punt de caure com una fruita madura. Les previsions més conservadores apunten que els beneficis del sector es duplicaran fins arribar als 40.000 milions de dòlars a Europa occidental per a finals d'aquesta dècada.

D'acord amb dades de la ma-

teixa consultora esmentada més amunt, el mercat publicitari de televisió té un potencial de creixement enorme. En els Estats Units, les inversions publicitàries en relació amb el nombre de llars quadrupliquen les realitzades a Europa.

Fins a assolir aquest volum, el mercat europeu té encara enormes possibilitats d'expansió. La televisió europea és una mina, encara que al final acabin explotant-la menys dels que inicialment es pensava.

La televisió europea és una mina però acabaran explotant-la menys dels que es pensava inicialment

■ E.P.

FULLS CULTURALS

L'amenitat i l'interès
al servei de la sana doctrina

Fulls Culturals

és un instrument eficaç, econòmic, còmode i atractiu per a l'apostolat.

Fulls Culturals

és una publicació creada, escrita i impresa PENSANT EN EL POBLE.

Fulls Culturals

Full setmanal doble, a dos colors. Mida 21 x 16.

SUBSCRIPCIÓ MÍNIMA: 10 exp. setmanals.

Preu: 8 pessetes exemplar.

Orientació Religiosa

Excel·lent complement de la predicació pastoral

Per la seva notable presentació, el text evangèlic i comentaris perfils del santoral al ritme del temps litúrgic, consultori moral, etc., "ORIENTACION RELIGIOSA" és un full molt adient per ser repartit en les esglésies.

Full doble setmanal, a dos colors, Mida 24 x 17.

SUBSCRIPCIÓ MÍNIMA: 10 exp. setmanals.

Preu: 8 pessetes exemplar.

FACI UNA PROVA - DEMANI ELS EXEMPLARS QUE NECESSITI PER A 4 SETMANES I ELS ELS ENVIAREM GRATUÏTAMENT

SUBSCRIPCIONS

Sr..... Adreça.....

D.P. POBLACIÓ..... Província.....

Se subscriu a:

HOJAS CULTURALES..... fulls setmanals

ORIENTACIÓ RELIGIOSA..... fulls setmanals

Les trameses es fan incloent a cada paquet els números corresponents a 4 setmanes.

Com vol que es facin les trameses?

A reemborsament?..... Per Correu Ordinari?..... (En aquest cas es cobrarà mitjançant una tarjeta reemborsament cada trimestre).

Comandes: OBRA CULTURAL - Roger de Llúria, 4 - Tel. 318 18 96 - 08010 Barcelona

Residència Geriàtrica BON VIURE

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, control sanitari i teràpia humana. Estades per sempre, i per convalescències. Poques places. Tel. 427 44 53.

CENTRE DE RELACIÓ SOCIAL I MATRIMONIAL

Si es troba sola o sol, cerqui la seva parella seriament. Servei de psicologia, ordinador i vídeo, dirigit per psicòloga col·legiada.

COSM. Balmes, 64, 3º, 2ª.

Tels. 317 41 44 - 302 59 83

Pref. Concertar entrevista.

Pronunciament d'"Acció Familiar"

No s'ha d'utilitzar la fam com a propaganda d'anticonceptius

L'associació "Acció Familiar" es mostrà en contra que s'utilitzi la fam com a propaganda i difusió dels mitjans anticonceptius. Amb aquest pronunciament s'ha referit a una recent intervenció del professor Cousteau i un informe del fons de població de les Nacions Unides.

En un informe, "Acció Familiar"

fams enregistrades en alguns països són per culpa de les guerres civils, polítiques equivocades i governs i burocràcies ineptes. Cita com a exemple el cas d'Etiòpia, on els dirigents marxistes destinaven 200 milions de dòlars en la celebració del desè aniversari de la revolució, mentre els ciutadans es morien de fam.

recursos humans.

Major augment d'aliments que de població

Recorda que en el període 1950-1980 els països desenvolupats han augmentat la seva producció alimentària en un 95 per cent i la seva població en un 33 per cent. En el mateix període, els països en vies de desenvolupament augmentaven els seus recursos alimentaris en un 117 per cent i la seva població en el 88 per cent.

Segons les dades més fiables —precisa "Acció Familiar"— en tot el món, la producció d'aliments creix en un 3 per cent anual, mentre que la població ho fa a l'1,7 per cent. Rebutja la tesi que afirma que la fam es produeix especialment en les regions més poblades, puix que a Etiòpia hi ha 109 habitants per milla quadrada. A Sudan, 25,8 i al Txad 10,0. Entén que és un sarcasme que a aquests països se'ls indueixi a la massiva esterilització o a l'adopció de mitjans anticonceptius i que ja han estat rebutjats pels estats productors d'aquests mitjans.

Europa en vies de desaparició

Les poblacions que més anticonceptius consumeixen són aquelles la població de les quals envellaix, i la seva natalitat ha caigut per sota dels índexs d'estabilitat poblacional, assenyalant l'informe. "França necessita infants" deien el 1985 les tanques publicitàries de París. Espanya es troba avui en un índex de fecunditat inferior al francès i l'única cosa que hem vist en publicitat són els preservatius.

En opinió d'aquest informe, Europa, en general, està en vies de desaparició. La seva minva demogràfica és objecte de seriosa preocupació en una comunitat europea. L'any 2000, un de cada cinc europeus serà més gran de 60 anys, mentre que a l'Àfrica ho serà un de cada 20 ciutadans. La mitjana de fills per dona ha baixat a Europa de 2,6 el 1950/55 a 1,68, el 1985/90. Les disminucions de població de qualsevol edat començaria a Europa cap a l'any 2015.

Els països de tradició jueo-cristiana donaven el 1980 un total de 1.385 milions d'habitants da-

vant de 800 de l'islam. Per l'any 2100, si no es corregeix la tendència, els primers seran 2.200 milions i els segons 4.400 milions.

Interès mercantil en les campanyes

"Acció Familiar" afirma que en aquestes campanyes hi ha una dosi insospitada i molt elevada d'interès mercantil. No s'acaba d'explicar la quantitat de diners que implica el mercat dels anticonceptius. Potser per això hi ha molt menys interès a difondre els mitjans naturals de regulació de la fecunditat, ja que aquests són gratuïts.

Per això, considera urgent i necessària una política mundial de solidaritat entre els països, de generosos intercanvis i prestacions de tecnologia, de comunicació oportuna de les reserves alimentàries, de governs prudents que encarrilin les despeses nacionals cap a les veritables necessitats de cada país, evitant despeses superflues en armament, i ostentacions que són una ofensa a les poblacions que pateixen fam.

■ E.P.

La fam és causada per guerres civils, polítiques equivocades, burocràcia i falta de solidaritat dels països rics.

assenyala que els 5.000 milions d'habitants que el món tenia el 1990 poden avui ser alimentats a bastament, suprimint totalment la fam del món, és a dir, proporcionant aliments als 500 o 700 milions que passen fam.

Pera "Acció Familiar", les grans

Les sequeres d'extenses regions del món —subratlla— han pogut ser evitades en les seves conseqüències de fam i mort amb les reserves alimentàries universals. Aquesta associació denuncia la manca de solidaritat mundial i la mala distribució internacional dels

Mercè Fontanilles, t'estimarem sempre

Avui m'han dit que havies mort, que ja no hi ets. Tots sentirem tristesa i a tots ens dolrà la teva absència; potser eres massa bona per estar al nostre costat. Tu mereixies un altre món, un cel puríssim, perquè eres diferent de tots nosaltres, car la teva bonesa, sensibilitat, tendresa i amor pels desvalguts que regalaves secretament, com d'amagat, ratllaven l'heroicitat.

Tu no t'ho creies ni te n'adonaves, però senties i dedicaves el teu amor pregon als que veníem a tu esperançats cercant ajuda i enteniment; i tu ho feies, ens ajudaves comprenent-ho tot i entregant la teva pau, el teu afecte i el teu cor de Santa amb altruisme, i segura que encenies la torxa del retrobament perquè el teu somriure, la teva fe i les teves paraules feien el miracle.

Tu, en la teva soledat, en la nit poruga i trista, ja presonear del somni, evocaves l'amarga realitat de cada dia. Tu creies que era el teu fracàs, i NO ho era; però tu volies l'èxit, volies veure el nostre somriure que ens era difícil retrobar, i no defallies i t'abrigaves amb l'esperança del demà que esperaves, per tornar a lluitar. La teva fantasia t'acompanyava i ja intuïes la nostra satisfacció per la recuperació, per haver occit el fantasma aconseguint l'amor, el somriure, la llibertat i per poder sentir, emocionats, el plor d'infant. I com

ells, saber plorar també nosaltres, tornar a sentir-nos criatures per bressolar-nos en els braços de la teva delicadesa i dels teus sentiments.

Amiga, gràcies. Tu ens vares alligonar a tenir fe en la vida; ens vares ensenyar a tenir il·lusions i ens vares explicar com són els jorns felïços.

De tu, àngel de puresa, varem aprendre a recuperar totes les coses que, malauradament, teníem mortes a dintre nostre; tu vares fer el prodigi que poguéssim abastar les emocions i els silencis,

sentir les oloroses nits i l'encisadora cançó de les sirenes.

TU, com a fada bona, ens vares marcar, i ens vares ensenyar el camí, aquell camí que tu has abandonat per triar el que et portarà a la pau que sols els escollits poden trobar, el que davant de tots et distingirà com tu mereixes, amb la trona més alta.

Adéu, dolça amiga. Sempre més lamentarem el buit que deixa la teva absència, i ens entristirà no poder veure la imatge viva de la teva persona. Però pels que t'estimem, no moriràs mai, sempre viuràs entre nosaltres amb la nostra admiració.

Reposa en pau.

■ Terri

Ajuda'ns a salvar una vida!

- Centres d'acolliment de mares amb problemes.
- Ensenyament de planificació familiar natural.
- Grups de joves PROVIDA que promouen una cultura de la vida.

TELÈFONS DE LA VIDA
204 71 11 i 417 39 64

PROVIDA

ASSOCIACIÓ PRO RESPECTE A LA VIDA HUMANA
Bonaplata, 42. 1^a. T. 204 71 11
08034 BARCELONA

COL·LABORA FENT-TE SOCI

☐ Si a la vida, desitjo rebre el butlletí informatiu PROVIDA.

Nom

Adreça

Població

Província

CP

ASSOCIACIÓ PRO RESPECTE A LA VIDA HUMANA - Bonaplata, 42. 1^a. T. 204 71 11 08034 BARCELONA

LA SARDANA I LA DANSA

Trobades sardanistes a Girona

BESALÚ I LA SARDANA.— L'Ajuntament de Besalú ha impulsat l'enregistrament d'un disc de sardanes dedicades a aquesta històrica vila de la comarca de la Garrotxa, amb un interessant recull de composicions de tots els temps, destacant entre altres la recuperació d'una antiga i poc coneguda sardana de Pere Rigau "Barretó", titulada "Lo bressol de Catalunya". Les altres obres que integren aquest disc són "Besalú Vila Comtal", de Vicenç Bou; "Besalú", de Pere Mercader; "D'un gran mestre a Besalú", de Conrad Saló; "Besalú: Alba de Catalunya", de Manuel Saderra; "Besalú festiu", de Ricard Viladesau; "Camí de Besalú", d'Agapit Torrent; "Besaluencia", de Bartomeu Vallmajó; "Besalú, 24 de setembre", de Joan Callís; i "Records de Besalú", d'Agustí Serratacó. Aquest disc, que ha estat enregistrat per la cobla la Principal de la Bisbal, no es comercialitza pels canals habituals de distribució discogràfica però tots els interessats poden

fer les seves comandes a l'Oficina d'Informació i Turisme de Besalú, Pl. de la Llibertat núm. 1, 17850 Besalú (Garrotxa).

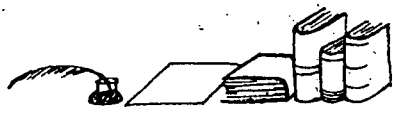
"SALTEMIBALLEM".— Amb aquesta consigna s'ha desenvolupat a les comarques lleidatanes una vastíssima xarxa de curssets d'ensenyament de la sardana a les escoles, que ha involucrat un total de 3.300 alumnes vinguts d'una llista de 72 centres escolars. Les xifres són prou significatives per realçar la importància de l'operació que, en alguns aspectes, ha superat les previsions que havien fet els seus organitzadors. El dia 16 de juny, als Camps Elisis de Lleida, s'ha celebrat la festa de clausura de la campanya, amb assistència de gairebé tres mil dels nous sardanistes. Un tren especial concedit per la RENFE que va recollir els assistents provinents de la ruta Lleida-Cervera, diferents autocars que van acabar de complir la feina locomotora i l'assistència de les Autoritats

lleidatanes van ser els factors que van conjuminar una jornada emotiva i entranyable en el món de la sardana.

TROBADES INFANTILS GIRONINES.— També a les comarques gironines es prepara l'última de les que han format un cicle que va començar el mes de març a Amer, amb un total de 30 trobades que han seguit altres tantes poblacions de les comarques de Girona. El 26 de maig es va celebrar una trobada general a Foixà, i el 23 de juny s'ha fet l'última a Corçà. Les trobades gironines porten ja un historial d'anys i s'espera que com moltes d'altres activitats similars destinades a la infància que es fan a Catalunya, serveixin per mantenir la continuïtat de la pràctica de la sardana, que avui compta amb un cens d'adeptes d'un nivell d'edat no pas gaire baix.

■ Josep Ventura

RACÓ DEL LLENGUATGE

La fruita (7)

Una altra de les fruites de pinyol són les prunes. D'aquestes sí que encara ens en resta una considerable varietat.

Les primeres que surten a la primavera són les petites, d'un vermell purpurí, molt sucoses i dolces. Aquestes alternen amb les de rovell d'ou, anomenades així pel color de la pell. Després vénen les japoneses, que són les més grosses de totes, d'un groc fort, quan són madures, de gran sucositat i dolçor. Simultàniament apareixen les clàudies anomenades falses, d'un color entre verdós i groc, d'una carn més compacta i no tan sucoses com les japoneses. També es diferencien perquè les clàudies tenen el pinyol lliure, que es desprèn fàcilment de la polpa; i les altres enganxat a la carn, que no hi ha manera de separar-les.

La clàudia veritable és molt més petita, d'un color verd més fosc i si és madura, té una dolçor intensíssima; no conec cap altra fruita que la guanyí, ni tan sols que la iguali.

Hi ha, també les prunes grosses i purpúries, algunes d'un morat fosc per fora, mentre que la carn pot ser verda o groga, segons la classe.

És una fruita deliciosa per menjar fresca i madura, però també les prunes seques constitueixen un capítol important en l'alimentació i en l'art de la cuina. De sempre, les mestresses de casa del nostre país han farcit l'aviram i han guisat totes les carns amb acompanyament de prunes, principalment, i altres fruites seques com panses, orellanes de préssec i albercoc, pinyons, castanyes, etc. Són plats de festa major, en els quals hi senyoregen les prunes

com a element imprescindible. Potser a alguns paladars no els abelleix aquesta barreja de dolç i salat. En general, han adquirit una merescuda popularitat i hom les devora amb delectança.

A propòsit d'això, us explicaré un cas viscut per mi en un viatge a Alemanya. En una fonda de la petita ciutat de Betsdorf, més amunt de Frankfurt, érem uns quants amics al voltant d'una taula a punt de dinar. Jo era l'únic estranger. De primer plat van portar un estofat de patates i carn, suculent de debò. La cambrera va posar al mig de la taula una fruitera rodona i fonda, de vidre tallat, plena de confitura de prunes i altres fruites trossejades. Els comensals es van servir àvidament la compota, la van escampiar per sobre l'estofat i s'ho van menjar amb fruïció. Me'n vaig abstenir, perquè em semblava un disbarat, i me la vaig guardar per les postres. Tota la vida me n'he penedit. Em vaig quedar sense conèixer un nou gust, i potser m'hauria agradat molt, tant com m'agraden les prunes en els guisats i farcits que menjo a casa.

PERLES ORTOGRÀFIQUES

M'adono que a l'encapçalament dels sobres i factures d'una impremta coneguda posa: Treballs d'impremta. Encuadernacions. Ha de dir: Treballs, amb b, i encuadernacions, amb q i sense accent. No s'hi val! Tant que em consulten quan tenen dubtes en alguns treballs de compromís! És ben bé que el sabater és el més mal calçat.

■ Albert Pera

Sardanes per el diumenge

XV APLEC DE LA SARDANA A MONTCADA I REIXAC, AMB CONCURS DE COLLES IMPROVISADES

Cobles: la Principal de la Bisbal, Jovenívola de Sabadell, Sant Jordi, Ciutat de Cornellà
Matí: 10.30 h., tarda: 16.30 h.
Parc Salvador Allende
Montcada i Reixac (Vallès Occidental)

XVIII APLEC DE LA SARDANA A MONTBLANC

Cobles: La Selvatana, Mediterrània, Marinada
Matí: 10 h., tarda: 16 h.
Ermita de Sant Josep
Montblanc (Conca de Barberà)

TROBADA AMB LA CIÈNCIA: L'ECONOMIA DE LA NATURA (ESTUDI DE REGENERACIÓ DE LA VEGETACIÓ)

Jornades de treball adreçades a estudiants de 2n i 3r curs de BUP, COU o equivalents i 2n i 3r d'FP segon grau
Del 30.6.91 al 6.7.91
Massís del Montseny (Vallès Oriental)
Organitza: CIRIT. Informació i sol·licituds: C. del Comte d'Urgell, 240, 7è D, 08036 Barcelona. Tel. (93) 321 21 46.

TROBADA AMB LA CIÈNCIA: MEDIMÀTICA (APLICACIÓ DE LA INFORMÀTICA AL MEDI AMBIENT)

Jornades de treball adreçades a estudiants de 2n i 3r curs de BUP, COU o equivalents i 2n i 3r d'FP segon grau
Del 30.6.91 al 6.7.91
Banyoles (Pla de l'Estany)
Organitza: CIRIT. Informació i sol·licituds: C. del Comte d'Urgell, 240, 7è D, 08036 Barcelona. Tel. (93) 321 21 46.

Editorial Claret

Roger de Llúria, 5 08010 Barcelona - Tel. (93) 301 08 87

SOM CRISTIANS I HO CELEBREM

Lletra i música: Grup Kairol
Interpretació: Grup Kairol

El grup KAIROI ens presenta onze cançons per als menuts de la comunitat cristiana. El tema de les lletres el podem intuir per la simple relació dels títols. L'estil de la música... s'ha de sentir. De marxa, la que vulgueu.

CARA A: En el principi - Noè - Abraham
- El poble hebreu - Ave Maria, Mare de Déu - Jo crec. CARA B: L'àngel del Senyor - Veniu a la festa - Et donem gràcies - L'ovella perduda - Som els teus amics.
P.V.P. 1.000 ptes.

Hi ha cançoners a part, amb les lletres i músiques de les cançons.
P.V.P. 325 ptes.

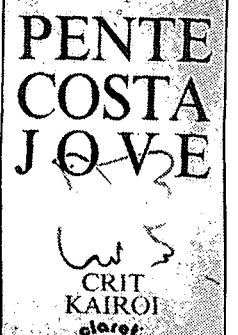
PENTECOSTA JOVE

Kairol/Crit

Dotze noves cançons dels grups KAIROI i CRIT per al temps de Pentecosta. Cançons per a la pregària, per a la celebració, per a la festa...

CARA A (KAIROI): Pentecosta ardent - Construïm el Regne de Déu - Com tu, Mare - Anunciem la vostra mort - Els peus del missatger - Anunciem jolosos la vida.

CARA B (CRIT): Fugint del temps - És quelcom més - Amb una agulla al teu braç - Ser com tu - I tu, què fas? - Ulls tancats al món
P.V.P. 1.000 ptes.
(Cançoners en preparació)

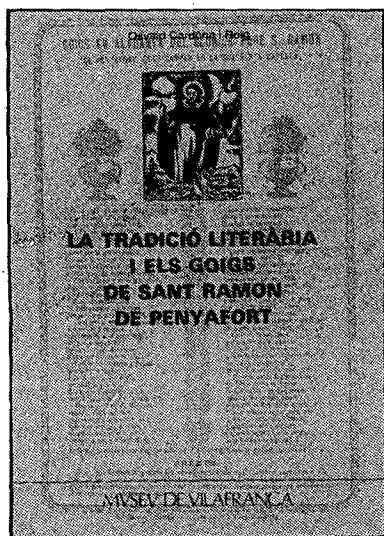

Una aportació documentada sobre Sant Ramon de Penyafort

M'ha arribat a les mans, a través dels Amics de Sant Ramon de Penyafort, l'obra **La tradició literària i els goigs de Sant Ramon de Penyafort**. Rebé el premi vilafranquí del XVII concurs Sant Ramon de Penyafort. Osvald Cardona, el seu autor, "morí el mes de desembre de 1987, poc després d'haver lliurat els originals del seu estudi al Museu de Vilafranca per tal de prendre part en la XVII edició dels Premis Sant Ramon de Penyafort". El premi, doncs, es lliurà a títol pòstum.

L'obra s'inicia amb una semblança de l'autor a càrrec de l'Albert Manent. Prossegueix amb els trets biogràfics del sant dominicà, l'aportació de llegendes, les festes de la canonització, els primers goigs de Sant Ramon, després de la canonització, la continuïtat dels goigs, la festivitat de Sant Ramon i els goigs moderns. Hi ha un apèndix i la bibliografia.

Heus aquí un índex variat i complet. Una aportació documentada i popular sobre un dels sants que han deixat petjades en la nostra terra i que han forjat el país amb el seu ministeri i la seva santedat. El sant vilafranquí, com testimonien els goigs i les altres dades, ha trobat ressonància en el nostre poble. Encara avui té una lliçó d'actualitat. Construir l'Església i bastir la societat són tasques que pertanyen també als cristians de les darreries del segle XX.

■ Joan Guiteras

Osvald Cardona i Roig, **La tradició literària i els goigs de Sant Ramon de Penyafort**. Museu de Vilafranca. Vilafranca del Penedès 1990, 125 pp.

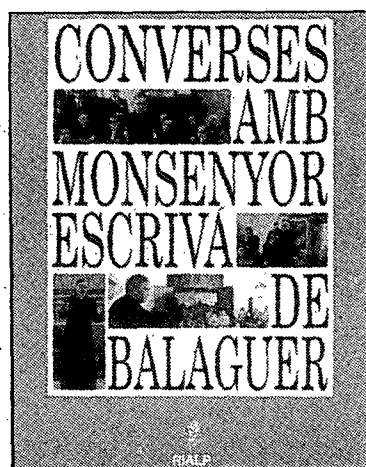
Entrevistes amb el fundador de l'Opus Dei

Nova edició catalana

Acaba de posar-se a la venda una nova edició catalana de "Converses amb Monsenyor Escrivá de Balaguer", un llibre publicat per primera vegada el 1968 i que recull set extenses entrevistes de premsa amb el qui fou el Fundador de l'actual Prelatura personal de l'Opus Dei, el sacerdot aragonès Josemaría Escrivá de Balaguer, a qui la Santa Seu declarà, ara fa un any, les seves virtuts heroïques.

Aquest llibre de "Converses" ha estat considerat sempre com l'instrument bàsic, la font original, per informar-se i comprendre què és exactament l'Opus Dei, explicat d'una manera senzilla i alhora profunda pel seu Fundador. També, és un mitjà per saber què pensava personalment Monsenyor Escrivá sobre tres qüestions del nostre temps: l'Església actual i el Concili, la dona en la societat, i el paper de la Universitat i dels intel·lectuals en el món. A més, en aquesta edició s'hi han afegit algunes explicacions prèvies sobre la realitat jurídica de la "Prelatura personal de la Santa Creu i Opus Dei" (Aquest és el nom oficial de l'Opus Dei), erigida per Joan Pau II el 1982.

Les preguntes dels periodistes —alguns d'ells clarament allunyats d'experiències o coneixements religiosos específics— apropen a l'home del carrer, al no expert, aquestes qüestions, i especialment els mites i tabús que en els anys 60 —i fins ara— circulaven sobre l'Opus Dei en la societat espanyola, sobretot en uns mitjans de comunicació marcats precisament en aquesta època pels rumors i l'atenció vers determinats afers que potser eren polèmics, però que tenien l'avantatge de no estar "prohibits". Preguntes, per exemple: Els membres de l'Opus Dei són sempre gent "il·lustrada"? No és l'Opus Dei una institució de finalitats polítiques?

Com està organitzat? Per què "Camino", la seva primera obra, fou considerat un llibre herètic? Com i per què va néixer exactament l'Opus Dei? L'Opus Dei té empreses? Per què se'ls acusa de conspiradors? Estan enemistats amb els jesuïtes? D'on treuen els diners? Són per a rics les escoles i universitats de l'Opus Dei?

I, sobre altres qüestions: Quina opinió té el Fundador de l'Opus Dei sobre els capellans-obrers? El sobre el sacerdoti de les dones? Què pensa sobre el treball de les dones fora de la llar? Han de tenir molts fills els matrimonis cristians? Què pensa de la píndola? I de les relacions

prematrimonials? És una bona solució el divorci en situacions límit? No li sembla que l'antiga pietat cristiana és beateria? Qui és "progressista" i qui "integrista" a l'Església? Creu que la universitat és un bon lloc per fer política?

En 180 pàgines, i amb un preu de 1.450 aquest llibre respon amb la mateixa claredat i estil directe de les preguntes mencionades a totes aquestes qüestions i a moltes més, fins un total de 102, fetes en els anys 60 per periodistes de diaris i revistes d'arreu del món, com el **New York Times** i **Gaceta Universitaria**, les revistes **Telva** i **L'Osservatore della Domenica**, del Vaticà, **Le Figaro**, de París, **Palabra**, de Madrid, i la revista **Time**, dels Estats Units.

D'aquest llibre se n'han fet fins ara unes 50 edicions arreu del món, i se n'han venut centenars de milers d'exemplars.

■ E.R.

Converses amb Monsenyor Escrivá de Balaguer. Ed. Rialp.

Freres marginals

Els estudis moderns sobre temàtica "joaquimita" se centren quasi exclusivament sobre la interpretació de les tres edats de la història de la humanitat tal com les va concebre l'abat Joaquim de Fiore. Però el tema s'allarga a la tradició que veia aparèixer de la tercera edat en els dos ordes —un laical i un altre clerical— nomenats a desenvolupar un paper important en la renovació

de les mateixes bases de l'Església i de la societat.

Pocs esforços s'han dedicat a l'estudi d'aquest "ideal esperançador", des dels seus començaments fins a l'evangelització del Nou Món.

El pare Josep M. Pou i Martí, prestigiós historiador català i soci de la Reial Acadèmia d'Història, estudià la irradiació de les idees joaquimites per terres hispanes i el seu desenvolupament principal fou en el Regne d'Aragó.

Des d'aleshores —la seva obra fou publicada l'any 1930— el solc que obrí l'il·lustre historiador franciscà no s'ha aprofundit. Si han sorgit, en canvi, molts intèrprets del corrent joaquimita en les diverses àrees europees, però només seguint una línia d'investigació de tendència heterodoxa i desviacionista.

S'ofereix el text íntegre del llibre del pare Pou, que tanta acceptació va tenir en els seus dies, però seguint la tasca de donar la nova pista del pensament franciscà sobre el tema. El llibre actualitza al mateix temps el seu contingut amb els punts que es jutgen de més vital importància. A això contribueix en primer lloc la densa i àmplia introducció de J.M. Arcelus Ulibarrena i la presenta-

ció d'Antolín Abad Pérez. Per la seva banda, José Martí Mayor ha redactat una extensa biografia de l'autor, José M. Pou i Martí. Tot això, junt amb diversos índex, donen a l'obra monumental un alt valor científic. "Visionarios, beguinos y fraticelos catalanes" —el títol de l'obra— ha estat editat per "Ediciones Cardenal Cisneros" de Madrid, i pot adquirir-se a Franciscans, Santaló, 80, Barcelona.

No dubtem de l'èxit, com el tingué en la seva primera edició, per tractar-se d'un tema d'investigació històrica que incideix a Catalunya.

■ F.G.

Visionarios, beguinos y fraticelos catalanes (siglos XIII-XIV). José M. Pou i Martí, o.f.m. Madrid, 1991.

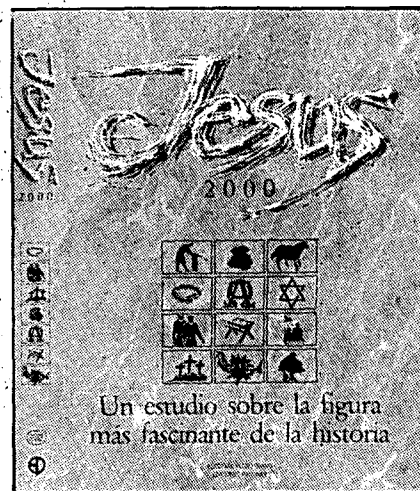
Jesús, tal com és

Aquest llibre investiga qui fou realment Jesús. Fa una àmplia enquesta sobre ell, centrada en antics documents, però considerant també la influència de Jesús al llarg de dos mil·lennis.

La primera part de la investigació tracta els testimonis de Jesús procedents del seu propi temps. Què podem saber amb certesa sobre ell? La segona part recull els ben coneguts relats sobre el naixement de Jesús i sobre el començament de la seva activitat pública. La tercera exposa àmpliament dotze temes sobre l'ensenyament de Jesús. En la quarta s'analitza la darrera setmana: Els esdeveniments que el portaren a la mort i el que s'esdevingué després. La cinquena part extreu algunes conclusions i intenta donar una resposta a la pregunta: Qui fou Jesús?

Trenta escriptors han cooperat en aquesta aventura, pertanyents a vuit països. Tots ells són experts, però han presentat el seu material de manera adient per als no especialistes, perquè tothom pugui tenir accés als més recents descobriments i interpretacions dels fets sobre Jesús.

Qualsevol investigació seriosa de Jesús, al marge de la mera fascinació, ens fa veure la importància de Jesús per a la història universal o per a la nostra vida de cada dia. Esperem que aquest llibre ajudi a moltes persones d'arreu del món, a aprofundir en el seu coneixement i a classificar el judici de Jesús tal com fou o, més exactament, tal com és realment.

UN LLIBRE DEDICAT AL SACERDOCI

Podeu trobar-lo a:
Editorial Balmes
Duran i Bas núm. 9
Editorial Claret
Roger de Llúria, 15

■ E.V.D.

Jesús 2000. Ed. Verbo Divino

televisió

Programació del 30 de juny al 6 de juliol de 1991

TV
3

DIUMENGE, 30

09.15 Sardanes
09.50 Club super 3
12.00 Diada castellera
14.00 Gol a gol
14.30 Telenotícies
15.00 El temps
15.10 Club super 3
15.40 La pel·lícula del diumenge (D): «Els girasols»
17.40 Batman
18.15 Èxit
18.50 Jim West (D)
19.45 Gol a gol
20.30 Telenotícies
21.00 El temps
21.05 Trenta minuts
21.40 Dallas (D)
22.35 Gol a gol
00.05 SIGNES DELS TEMPS

ESPÀIS FIXOS

DE DILLUNS A DIVENDRES:

10.00 La senyoreta (D)
13.25 Gent del Barri (D)
14.00 T/N Comarques
14.30 Telenotícies
15.00 El temps
20.30 Telenotícies
20.55 El temps

21.00 Els grau

DILLUNS, 1

10.30 Club super 3
12.00 Natura
12.30 30 Minuts
13.00 Cos a cos (D)
15.15 Riviera (D)
15.40 Com a casa
16.40 Pel·lícula tarda: «El gran restaurant»
18.30 Club super 3
20.00 Marc i Sofia
21.15 Betes i films
21.45 Pantalla (D): «Jocs de guerra»
23.40 Telenotícies
24.00 Cinema de mitjanit: «El terror de l'espai»

DIMARTS, 2

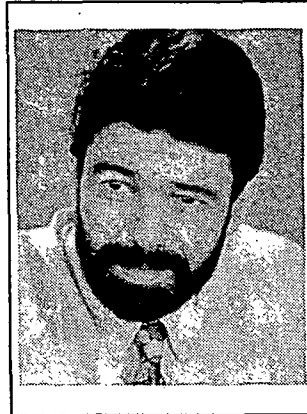
10.30 Club super 3
12.00 Converses sobre Catalunya
13.00 Cos a cos (D)
15.15 Riviera (D)
15.40 Com a casa
16.40 Pel·lícula tarda: «Bikini Beach»
18.30 Club super 3
20.00 Marc i Sofia
21.15 Amor a primera vista

22.15 El famós Teddy Z

22.50 Quan es fa fosc (D)
23.50 Telenotícies
00.10 Cinema de mitjanit: «L'estel d'Àfrica»

DIMECRES, 3

10.30 Club super 3

12.10 Cagney i Lacey (D)
13.00 Cos a cos (D)
15.15 Riviera (D)
15.40 Com a casa
16.40 Pel·lícula tarda: «Li deien

Trinidad»
18.30 Club super 3
20.00 Marc i Sofia
21.20 Cinema 3: «El set magnífic»
23.40 Informatiu cinema
00.10 Telenotícies
00.30 Cinema de mitjanit: «La policia deté, la llei jutja»

DIJOUS, 4

10.30 Club super 3
12.00 Sereu campions
12.15 Thalassa
13.00 Cos a cos (D)
15.15 Riviera (D)
15.40 Com a casa
16.40 Pel·lícula tarda: «Reno, la Cleopatra»
18.30 Club super 3
20.00 Marc i Sofia
21.15 Em cridava, el Senyor?
22.55 Actual
00.05 Cinema de mitjanit: «Què li passa, a Helen?»

DIVENDRES, 5

10.30 Club super 3
12.15 Dallas
13.00 Cos a cos (D)
15.15 Riviera (D)
15.40 Com a casa

16.40 Pel·lícula: «Dia de festa»
18.30 Club super 3
20.00 Marc i Sofia
21.15 Quart segona
21.45 Canal 12
23.45 Telenotícies
00.05 Cinema de mitjanit: «Claretta i Ben»

DISSABTE, 6

10.00 Sardanes
10.15 Club super 3
13.00 Roseanne
13.30 De professió API
14.00 Betes i films
14.30 Telenotícies - El temps
15.10 Les fabuloses tortugues Ninja
15.45 Tarda de western: «L'últim tren de Gun Hill»
17.25 Sereu campions
17.40 Olana Molls
18.10 Oh, No!
18.40 Benson
19.00 El pare Dowling
20.00 Allo, allo
20.30 Telenotícies - El temps
21.00 Els grau
22.40 Cine nit: «Lluitant per la fama»
22.50 Cinema de mitjanit: «Dominique»

TV
2

DIUMENGE, 30

08.00 Tribunal popular
09.00 SANTA MISSA
10.00 Los contaminados
10.30 Cine para todos: «Este es el lugar»
12.00 Diumenge esport
14.30 Avanç informatiu
14.35 Diumenge esport
16.25 Avanç informatiu
16.30 Diumenge esport
17.40 Avanç informatiu
17.45 Diumenge esport
19.30 Mira-2
20.30 Las colecciones de la 2
22.00 L'informatiu cap de setmana
22.10 Un año en la vida
23.00 Tendido cero
00.00 Video-mix
00.30 Musica N.A.
01.00 Alicia
01.45 Jazz entre amigos

ESPÀIS FIXOS

DE DILLUNS A DIVENDRES:

10.55 Noticias
11.00 TV educativa
12.00 Noticias
14.25 Avanç informatiu
16.25 Avanç informatiu
17.55 Avanç informatiu
20.00 L'informatiu vespre
21.00 Contrapunt

DILLUNS, 1

08.00 Dibuja 2
08.00 Cine para todos: «El bandido Malpeló»
12.05 Paseo central
13.00 Belleza i poder
13.25 Menjar i beure

13.30 Elvis i jo
14.00 Cançons plàstics
14.30 Estadio 2
15.00 Cheers
15.30 La Barberia
16.00 Cifras y letras
16.30 Primera sesión: «El novio de mamá»
18.00 Via olímpica
19.00 Baloncesto
20.30 Força Barça
21.10 Murphy Brown
21.35 Aquellos maravillosos años
22.00 La estrella es... Katherine Hepburn: «Mujeres rebeldes»
00.00 Hogueras de San Juan
00.30 Última sesión de cine: «Ocupación en 28 imágenes»

DIMARTS, 2

09.00 Dibuja 2
09.25 Cine para todos: «El límite de la ley»
12.05 Cheers
12.30 Força Barça
13.00 Belleza i poder
13.25 Profesor Falco
13.30 Elvis i jo
14.00 Cançons plàstics
14.30 Baloncesto
16.00 Cifras y letras
16.30 Primera sesión: «Retorno a mi pasado»
18.00 Historias de cada día
19.00 Mec-Mec
19.30 Ty T
20.30 Línea-900
21.15 La vida a prueba
22.00 El abogado Matlock

23.25 Eurocops
00.15 Prisma
00.45 Última sesión de cine: «Las noches de Monsieur Max»

DIMECRES, 3

09.00 Dibuja 2
09.25 Cine para todos: «Un vuelo fantástico»

12.05 La finestra
12.30 Mec-Mec
13.00 Belleza i poder
13.25 Menjar i beure
13.30 Elvis i jo
14.00 Cançons plàstics
14.30 Baloncesto

16.00 Cifras y letras
16.30 Primera sesión: «La noche de los diablos»
18.00 Historias de cada día
19.00 Tendido cero
21.15 Telefilme
22.00 Estrés
23.00 Los Simpson
23.45 Documents 2
00.40 Última sesión de cine: «Corazón salvaje»

DIJOUS, 4

09.00 Dibuja 2
09.25 Cine para todos: «La maldición de Wilby»
12.05 Paseo central
13.00 Belleza i poder
13.25 Profesor Falco
13.30 Elvis i jo
14.00 Cançons plàstics
14.30 Estadio 2
15.00 Cheers
15.30 Ty T
16.00 Cifras y letras
16.30 Primera sesión: «Vivamos un poco»
18.05 Historias de cada día
19.00 Al filo de lo imposible
19.30 Ty T
20.30 Dossier
21.10 Espiral
22.00 Dijous cinema: «La noche de Varennes»
00.00 Metropolis
00.45 Última sesión de cine: «veinte días sin guerra»

DIVENDRES, 5

09.00 Dibuja 2
09.25 Cine para todos: «Un león en mi cama»

12.05 Paseo central
13.00 Belleza i Poder
13.25 Menjar i beure
13.30 Èxits d'Or
14.30 Estadio 2
15.00 Cheers
15.30 Barcelona olímpica
16.00 Cifras y letras
16.30 Primera sesión: «La viudita naviera»
18.05 Historias de cada día
19.00 Videomix
19.30 Ty T
21.10 Tribunal popular
22.10 El mirall: «Anatomía de un hospital»
00.45 Última sesión de cine: «El Monje»
02.10 Deporte noche

DISSABTE, 6

08.00 Belleza i poder
09.30 Bioman
10.00 Los caballeros del zodiaco
10.30 Cine para todos: «Estampida»
12.00 Dissabte esport
13.30 L'informatiu cap de setmana
14.00 Dissabte esport
16.25 Avanç informatiu
16.30 Dissabte esport
17.55 Avanç informatiu
18.00 Dissabte esport
20.15 Cine club: «El destino se disculpa»
21.45 Atletismo
23.30 El árbol de jengibre
00.30 Lorca, muerte de un poeta
01.55 Deporte

canal
33

DIUMENGE, 30

13.45 Sputnik
15.00 Tennis
19.45 Sessió de vespre: «La recerca»
21.30 Informatiu cinema
22.00 Còmic el 9è art
22.40 Gran estrena:
24.00 Informe mundial CNN

ESPÀIS FIXOS

DE DILLUNS A DIVENDRES:

20.00 Tot l'esport
21.25 Mil paraules
21.30 Les notícies amb Josep Curi
22.00 El temps

22.05 Cesc

DILLUNS, 1

14.00 Tennis
19.00 Star Trek
19.55 Ciptoman
20.20 Joves
20.50 Gent del barri
22.10 Converses sobre Catalunya
23.15 Segle XX
00.05 Jazz & Co.
01.05 Bona nit

DIMARTS, 2

15.00 Tennis
19.00 Star Trek

19.55 Ciptoman
20.20 Joves
20.50 Super 10
20.55 Gent del barri
22.10 Teatre: «Joc de dos»
23.40 Cadència
00.40 Bona nit

DIMECRES, 3

14.00 Tennis
19.00 Star Trek
19.55 Ciptoman
20.20 Joves
20.50 Lotto 6/49
20.55 Gent del barri
22.10 60 minuts
23.10 Canal 33 presenta

01.00 Bona nit

DIJOUS, 4

15.00 Tennis
19.00 Star Trek
19.55 Ciptoman
20.20 Joves
20.50 Super 10
20.55 Gent del barri
22.15 Fla 33: «Cita a Honduras»
24.00 Bona nit

DIVENDRES, 5

14.00 Tennis
19.00 Star Trek
19.55 Ciptoman
20.20 Joves

20.55 Gent del barri
22.10 Els intocalbes
23.10 Tres catorze setze
01.05 Versió original: «Masques»
01.45 Bona nit

DISSABTE, 6

14.00 Cadència
15.00 Tennis
19.45 Telefilm dissabte tarda: «Dotze del patibul: una altra missió»
21.00 Copa América de Fútbol
23.00 Més enllà del 2000
23.50 Planeta terra
00.35 Boxa
01.35 Bona nit

TV
1

DIUMENGE, 10
01.55 Deporte noche
08.00 A pie de página
09.00 **TIEMPO DE CREER**
09.15 Informe semanal
10.00 **EL DIA DEL SEÑOR - SANTA MISA**
11.00 **PUEBLO DE DIOS**
11.30 Campo y mar
12.00 Parlamento
12.30 135 escons
13.00 Los vengadores
14.00 Arco de triunfo
15.00 Telediario-1
15.35 Els fruitis
16.00 Sesión de tarde:
«Vacaciones en Mallorca»
17.35 La hora Warner
18.40 Juego de niños
19.05 El tiempo es oro
20.00 La hora de Bill Cosby
20.30 Telediario-2
21.05 Una hija más
21.40 Domingo cine: «Muertes de invierno»
23.25 Telediario
23.30 Equinoccio
00.15 Línea 900
00.45 Barcelona olímpica

01.15 Va de cine
01.45 Arte y artistas flamencos
ESPAIS FIXOS
DE DILLUNS A DIVENDRES:
08.00 Cada mañana
09.00 Avance telediario
09.05 Los vengadores
10.45 De par en par
11.30 Avance telediario
12.10 Avance telediario
13.00 Teleuna
13.30 Yo compro esa mujer
14.00 L'Informatiu migdia
14.30 Cheers
15.00 Telediario-1
16.25 El secreto del Sahara
17.25 La tira de aventuras
18.25 Avance telediario
21.00 Telediario-2
DILLUNS, 1
09.50 Europa en sus siglos oscuros
12.15 Extraña dama
15.40 La dama de rosa
17.55 Aventura 92
18.30 La aventura de crecer
19.00 La palmera
20.10 Los vigilantes de la playa

21.30 Julio Iglesias en América Latina
22.35 Perry Mason
00.10 Diario noche
00.40 Ballet folklórico de oriente
DIMARTS, 2
09.50 Los dominios del gran Blanco
12.10 Extraña dama
15.40 La dama de rosa
17.55 Aventura 92
18.30 Tendido cero
19.00 La palmera
20.10 Los vigilantes de la playa
21.30 Locos por la tele
22.30 Sesión de noche:
«Cárcel de mujeres»
00.10 Diario noche
00.40 **TESTIMONIO**
00.45 Equinoccio
DIMECRES, 3
09.50 Art nouveau
12.10 Extraña dama
15.40 La dama de rosa
17.55 Aventura 92
18.30 Con las manos en la masa
19.00 La palmera
20.10 Los vigilantes de la playa

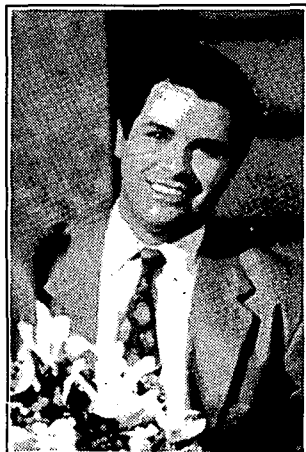
21.30 De carne y hueso
22.00 Falcon Crest
23.00 Grandes relatos
24.00 Diario noche
00.30 A pie de página
DIJOUS, 4
09.50 Patrimonio cultural de la humanidad
12.10 Extraña dama
15.40 La dama de rosa
17.55 Aventura 92
18.30 Llave en mano
19.00 La palmera
20.10 Los vigilantes de la playa
21.30 Devorame otra vez
22.15 El primi-juego
22.30 Estrenos TV: «Adiós, nos vemos el lunes»
00.20 Diario noche
00.50 La gran galería
DIVENDRES, 5
09.50 Patrimonio cultural de la humanidad
12.10 Extraña dama
15.40 La dama de rosa
17.55 Los cuentos de Alf
18.30 Seguridad en marcha
19.00 La palmera

20.10 Los vigilantes de la playa
21.00 Noche de humor: «Nido vacío»
22.00 La pasión de Gabriel
22.50 La leyenda de... Onassis
23.50 Diario noche
00.05 Alucine
DISSABTE, 6
08.00 Aventura 92
09.00 **ULTIMAS PREGUNTAS**
09.30 Tendido cero
10.00 Concierto
11.30 A pie de página
12.30 La extraña dama
13.25 Yo compro esa mujer
13.55 La tira de aventuras
15.00 Telediario-1
15.35 Alfred J. Kwak
16.00 Sesión de tarde: «El regreso de los 7 magníficos»
17.40 Dibujos animados
19.40 A vista de pájaro
21.00 Telediario-2
21.30 Informe semanal
22.30 Sábado cine: «Los cuatro jinetes del Apocalipsis» - «Tren especial para Hitler»

antena
3

DIUMENGE, 10
08.00 Dibujos animados
09.00 La guardería del domingo
11.00 Caza submarina
11.30 Salvados por la campana
12.15 Peyton Place
13.15 Cine: «Sabu»
15.00 Noticias
15.30 El príncipe de Bel Air
16.00 Elvis, el rey del Rock
16.30 La llamada del oeste
17.00 Espacio por determinar
17.30 Chicas con clase
18.00 La película del domingo:
«Dime donde te duele»
19.45 La ruleta de la fortuna
20.30 Noticias
21.00 El gordo
22.00 En el calor de la noche
22.50 Noticias
23.00 Noche de lobos:
«Drácula y las mellizas»
01.00 Al fin música
ESPAIS FIXOS
DE DILLUNS A DIVENDRES:
07.15 Aula 3

07.45 Noticias de la economía
08.00 La guardería
09.30 Noticias
09.33 Viva la vida
11.20 Tan contentos
14.00 Noticias regionales
14.30 Los segundos cuentan
15.00 Noticias
17.15 Noticias

17.18 La merienda
18.45 Noticias
20.30 Noticias
22.00 Noticias
00.00 Noticias
01.00 Hospital general
01.45 Pasarela
DILLUNS, 1
10.30 Pasarela
10.55 Pasionaria
15.30 Telecine:
18.48 El hombre de los seis millones
19.45 La ruleta de la fortuna
21.00 El equipo «A»
22.01 La película del lunes:
00.15 Camuflaje
DIMARTS, 2
10.30 Pasarela
10.55 Pasionaria
15.30 Telecine:
18.48 Bonanza
19.45 La ruleta de la fortuna
21.00 El coche fantástico
22.01 De tú a tú, especial noche
23.00 Diamantes

00.15 Camuflaje
DIMECRES, 3
10.30 Pasarela
10.55 Pasionaria
15.30 Telecine:
18.48 El hombre de los seis millones
19.45 La ruleta de la fortuna
21.00 Un hombre llamado Halcón
22.01 Historias bélicas:
00.15 Programa regional
DIJOUS, 4
10.30 Pasarela
10.55 Pasionaria
15.30 Telecine:
18.48 Bonanza
19.45 La ruleta de la fortuna
21.00 El equipo «A»
22.01 Cinturón negro:
00.15 Lou Grant
01.00 Escuela de periodismo
DIVENDRES, 5
10.30 Pasarela
10.55 Pasionaria

15.30 Tele cine:
18.48 Los invasores
19.45 La ruleta de la fortuna
21.00 El coche fantástico
22.01 La clave I
00.00 La clave II
02.30 Cine español:
04.00 Oh, video
DISSABTE, 6
08.00 Dibujos animados
09.00 La guardería del sábado
11.00 Aventuras en el lago
11.30 Salvados por la campana
12.00 Lo mejor, tan contentos
13.00 Centímetros cúbicos
14.00 Noticias regionales
14.30 Los segundos cuentan
15.00 Noticias
15.30 Polvo de estrellas:
19.30 Noticias
19.33 ENG
20.30 Noticias
21.00 Un hombre con suerte
22.00 Polvo de estrellas:
00.00 Culpable o inocente
00.30 Polvo de estrellas:
03.30 Oh video

tele
5

DIUMENGE, 10
08.00 Dibujos animados
10.15 Pressing catch
10.45 Arco iris
11.15 VIP corazón
12.00 Matinal de cine: «Dos caraduras en el ejército»
13.45 La 5ª Marcha
15.00 Humor amarillo
15.30 Cine fiesta: «Jivaros»
17.15 Tutti frutti 91
18.50 Domingo de acción
20.45 Telecomedia: «Enredos de familia»
21.15 El nuevo Benny Hill
21.45 VIP noche
23.45 Entre hoy y mañana
00.15 Pressing boxeo
01.15 Madrugada pop

ESPAIS FIXOS
DE DILLUNS A DIVENDRES:
08.00 Dibujos animados
10.15 Telerromance: «María, María»
12.45 Vacaciones en el mar
13.45 Las aventuras de Hachy
14.10 Arnold
14.35 Telerromance: «Inés Duarte, secretaria»
17.15 Misión imposible
18.05 VIP Guay
19.30 Programa por especificar
20.00 Apartamento para tres
20.30 Hablando se entienden los jóvenes
21.00 Telecupon
21.15 Telerromance: «Topacio»

DILLUNS, 1
11.00 Cine corazón: «Brigada 21»
15.30 Cine vacaciones:
«Máximo riesgo»
22.00 Cien te amo: «Hunter»
23.45 Entre hoy y mañana
00.15 Los misterios de la noche
00.45 Pressing boxeo

DIMARTS, 2
11.00 Cine corazón: «El chico de la bahía»
15.30 Cine vacaciones: «El oeste loco»
22.00 Silencio se rie: «La profesora y el último de la clase»
23.45 Entre hoy y mañana

24.15 Hablando se entiende la gente
DIMECRES, 3
11.00 Cine corazón: «El diablo enamorado»
15.30 Cine vacaciones:
«Omar Khayyam»
22.00 Cine 5 estrellas: «Soy o

no soy»
23.50 Entre hoy y mañana
00.20 Fútbol histórico
DIJOUS, 4
11.00 Cine corazón: «Amargo desquite»
15.30 Cine vacaciones: «Las nuevas aventuras de Pipi Calzaslargas»
20.30 Humor amarillo
22.00 Gran pantalla TV:
23.45 Entre hoy y mañana
00.15 Colombo
01.00 Arco iris

DIVENDRES, 5
11.00 Cine corazón: «El camarada don Camilo»
15.30 Cine vacaciones: «Quien tiene una suegra tiene un tesoro»
22.00 Gran Pantalla TV:
23.45 Entre hoy y mañana

DISSABTE, 6
08.00 «Superguay sábado»
10.30 Las chicas con las chicas
11.00 Humor Amarillo
11.30 Pressing catch
12.00 «El gran chaparral»
13.00 Telecinco, ¿Dígame?
15.30 Cine fiesta: «Golpe audaz»
17.15 Programa por especificar
19.10 Sábado de acción
21.00 Segundo matrimonio
21.30 Lio gordo a bordo
22.05 Tutti frutti 91
24.00 Entre hoy y mañana
01.30 El Inspector Derrick

COMENTARI TV

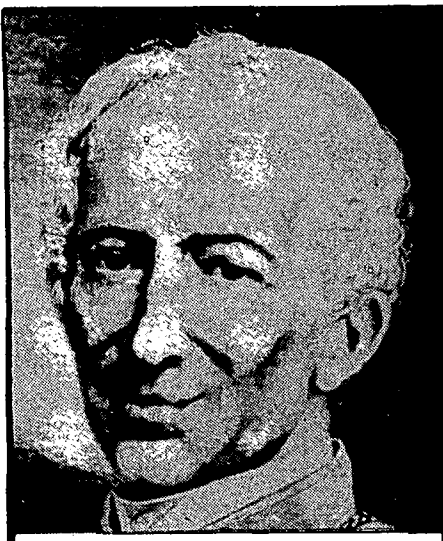
La televisió educativa

A TV3, als matins, s'emeten dos programes de caire educatiu que eren *Universitat oberta* i *Graduà's, ara pot*. Val la pena saber que existeixen aquests dos tipus de produccions. La gent que ha d'estar més pendent d'aquests aspectes són els professionals de l'Ensenyament, però cal també que a casa algú es preocupi de gravar aquestes emissions, que sempre poden tenir un bon profit per ampliar coneixements en diferents camps. Tant de bo que tinguéssim més programes d'aquest estil i la gent s'acostumés a demanar bones produccions d'aquest tipus! En qualsevol cas, cal tenir bona cura de la utilitat que, ara, en temps de vacances, podem treure d'aquestes estones davant de la "tele", quan la canalla no sap què fer. Una altra bona alternativa és convidar-los a jugar, fer esport o llegir. Seria molt bo que la mandra no ens fes oblidar que les vacances són unes setmanes per descansar amb activitats que exigeixen menys esforç, la qual cosa no vol dir veure més "tele" que durant el curs escolar.

"Regreso al futuro"

Aquesta és una sèrie de tres films produïts i assessorats per Steven Spielberg i dirigits per Robert Zemeckis. L'argument és la típica aventura d'un jove i un divertit inventor que, dins d'un cotxe meravellós, poden viatjar en el temps. Aquesta pel·lícula és un boníssim exemple de cinema d'acció per a joves on la violència no fa acte de presència. Val la pena aquests dies tenir bons films llogats, gravats o comprats pels "nanos" que comencen vacances. Ara és quan comencen a veure molta tele i cal tenir bones alternatives.

■ Ignasi Bofarull

per Rosa Collell
ENCREUATS[illegible]

Escacs

per Jaume Mora

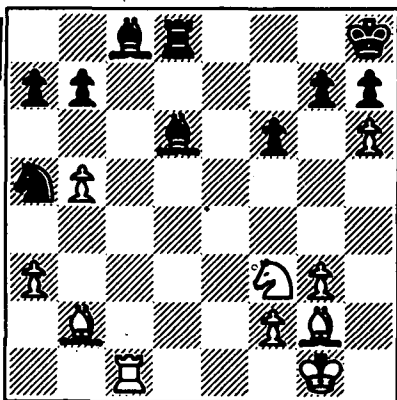
DIAGRAMA 383

Blanques juguen i guanyen.

Si juguessin les negres... farien Ac8-e6. Però dissortadament les blanques poden evitar-ho.

Solució al diagrama 382

1 Ce3-c4 b5xc4, 2 Dd2-h6 Dd8-f6, 3 g4-g5 1-0.

FILATÈLIA

per Enric Graupera

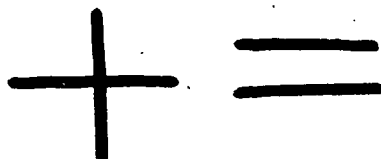

FRANCIS MAKEMIE,
pastor protestant

Irlanda recordà amb aquest segell el 300 aniversari de l'ordenació del pastor Francis Makemie (1657-1957), anomenat "el pare del prebiterianisme americà". Evangelitzà durant quinze anys les colònies americanes. El presbiterianisme és una forma de govern eclesiàstic dins les esglésies calvinistes.

JEROGLÍFIC

per Núria Albert

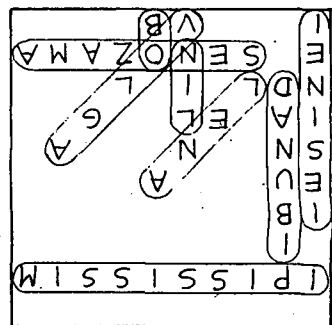
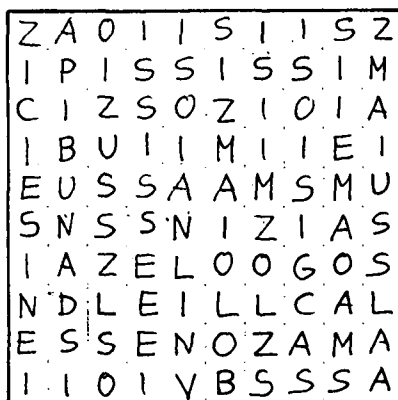
FREGIT O A LA PLANXA?

Solució al 613

TES CA MES
TESCAMES

SOPA DE LLETRES per Montserrat Albert

SÓN ELS 8 MÉS GRANS DEL MÓN (RIUS)

Mississippi - Nil - Volga -
Danubi - Amazonas - Ob -
Ienisei - Iena..

Solució als Encreuats

L	C	I	X	V	M	C
O	M	I	S	S	I	O
	I	T	L	I	N	I
	L	A	C	A	I	T
A	L	O	M		M	A
C	O	N	F	I	G	U
	C	O	R	S	A	R
T	E	M		E	A	O
A	R	S	E	I	R	S

GERMANOR AMB ELS NOSTRES MISSIONERS

Ja són més de 500 les missioneres i missioners que reben Catalunya Cristiana gràcies a les persones que "apadrinen" la seva subscripció.

"En les meves oracions demano al Senyor que els mantingui en la tasca tan formosa que realitzen al servei de l'Evangeli arreu del món." Fra Juan José Aristi . BOLÍVIA

MISSIONERS QUE ESPEREN PADRÍ;

JAUME NADAL
CASILLA 319
SANTA CRUZ DE LA SIERRA
BOLIVIA..... 16.120 Ptes.

MONTSERRAT TRIBO PLANES
AVD. CASTRO BARROS, 650
5000
ARGENTINA.....16.120 Ptes.

MONTSERRAT VERGES	
BONG YANG RI 252-1	
KANG WON DO 230-20	
COREA DEL SUD.....	22.360 Ptes.

JAUME BOADA I RAFI	
DUVIMOSO TERRA 1337	
MONTEVIDEO	
URUGUAY.....	16.120 Ptes.

BUTLLETA DE SUBSCRIPCIÓ

Nom i cognoms.....
 Direcció.....Tel.....
 Població.....D.P.....Província.....
 subscrit a "CATALUNYA CRISTIANA" el missioner.....
 (nom i cognoms)

L'import el faré efectiu mitjançant:

☐ taló que adjunto

☐ domiciliació segons l'adjunta autorització:

☐ gr postal

Domiciliació: Banc / Caixa.....

Sucursal nº.....

Nº. compte corrent.....

Població..... Província.....

Prego al Banc / Caixa que consideri aquesta butlleta com la meua autorització per aquest pagament.

CATALUNYA CRISTIANA c/. València, 244, 2º. - 08007 Barcelona - Tel.: 215 27 39

"Els Seminaristes de Missions també són Seminaristes nostres"

OBRA DEL CLERGAT NADIU

AL TERCER MÓN, prop de 82.000 seminaristes joves es preparen, en els Seminaris, per servir els seus pobles, ajudats per les OBRES MISSIONALS PONTIFÍCIES. També s'ajuda els noviciats femenins i masculins de Missions.

Enguany els nostres donatius van dirigits especialment als seminaris majors: "Bon Pastor" de Bengela (Angola); "Esperit Sant" d'Antioquia (Colòmbia); "Sant Josep" de Rangoon (Birmània) i "Nostra Senyora de Kandy" (Sri Lanka).

Està comprovat que l'ajuda als Seminaris és la millor inversió en favor del TERCER MÓN.

- UNA BECA de 300.000 ptes. facilita sis anys d'estudi.
- MITJA BECA de 150.000 ptes. facilita tres anys d'estudi.
- UN CURS SENCER per 50.000 ptes.

PER A INFORMACIÓ I DONATIUS: Dirigiu-vos a les Delegacions diocesanes de Missions de Catalunya:

08002 Barcelona
C/ Bisbe Irurita, 5

25280 Solsona
Bisbat

17004 Girona
C/ Albareda, 15

43003 Tarragona
Pla del Palau, 2

25002 Lleida
Plaça de Sant Josep, 2º 1º

43500 Tortosa
Bisbat

25700 SEU D'URGELL
Bisbat

08500 Vic
Seminari diocesà

Aquest any 1991 se celebra el vintè aniversari de la creació dels Tallers President Amat Roumens, dedicats a la integració social i laboral de disminuïts psíquics.

Els tallers es van crear com una obra social de la Caixa de Terrassa l'any 71, atenent una proposta realitzada per un grup de terrassencs, pares de disminuïts psíquics. Al seu moment van significar una experiència pilot a Espanya, en ser el primer centre de l'Estat que desenvolupà un intent de promoure la integració social de persones afectades de disminució psíquica per la via de l'ocupació laboral amb criteris productius.

L'objectiu del centre és proporcionar una ocupació laboral remunerada als deficients, i formar-los com a treballadors per tal que es puguin anar incorporant a l'empresa normal.

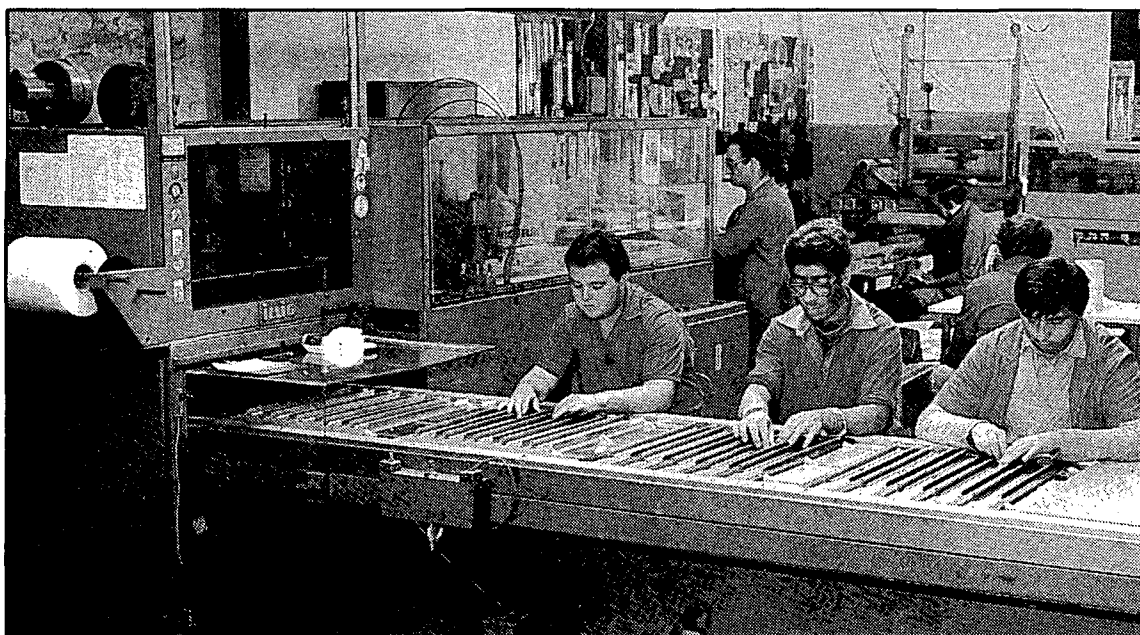
Com a conseqüència de les magnituds assolides en el decurs dels anys, els tallers es van constituir en Fundació l'any 85, mantenint la vinculació amb la Caixa de Terrassa com a Obra Social en Col·laboració.

Les instal·lacions, ubicades entre els carrers Amadeu de Savoia i Francesc Oller de Terrassa, tenen una superfície que supera els 4.600 metres quadrats, distribuïts en 5 naus industrials, àrea administrativa i de serveis, pati i pistes esportives.

Als tallers treballen 245 disminuïts psíquics

El col·lectiu global del centre està compost per 284 persones, de les quals 245 són minusvàlides i les altres 39 componen la plantilla de personal directiu, tècnic i monitors.

Les capacitats intel·lectuals i de treball dels deficients psíquics del centre són molt diverses, la qual

Panoràmica d'una secció dels tallers

Obra Social de la Caixa de Terrassa

Els Tallers per a disminuïts de la Fundació Amat Roumens compleixen 20 anys

cosa, d'acord amb la legislació de caràcter especial per la qual es regeix el sector, determina l'agrupació d'aquestes persones en dos àmbits diferents:

—"Centre Especial de Treball": Hi ha qualificats 112 treballadors, que tenen contracte de treball, estan afiliats al règim general de la Seguretat Social i cobren el salari mínim interprofessional.

—"Centre Ocupacional": Acull els deficients amb el coeficient intel·lectual més baix i actualment té qualificats 37 deficients.

Els altres 96 treballadors estan com a transitoris o no qualificats. Segons el seu grau de capacitat i aprenentatge, a criteri de la Fundació, podran anar passant al "Centre Especial de Treball" i l'Administració valorarà els que

pel seu grau de disminució han de ser acollits en el "Centre Ocupacional".

Seccions de producció

La producció principal de la Fundació són les clavilles, destinades principalment als electrodomèstics de línia blanca. També es produeixen cablejats elèctrics per a automòbils, electrodomèstics i per a instal·lacions elèctriques diverses. Un altra secció important és la de termo-ensaments de productes. Tota la producció és sotmesa a un estricte control de qualitat i disposa de les diverses homologacions nacionals i internacionals. Els tallers tenen com a clients importants empreses del país dels sectors esmentats.

Aquest any 91 la Fundació ha decidit ampliar el seu àmbit d'activitat al sector serveis i ha creat la secció de jardineria, integrada inicialment per un equip de cinc disminuïts i un monitor, que treballa en la creació i manteniment de jardins d'institucions i empreses de la ciutat.

La facturació total dels tallers permet un grau de cobertura del 60% dels costos de funcionament del centre. L'equilibri econòmic s'aconsegueix gràcies a l'aportació de la Caixa de Terrassa que en aquest darrer any ha estat de 52 milions de pessetes, i a les subvencions oficials de l'Institut Català de Serveis Socials de la Generalitat i de l'INEM.

El centre està informatitzat i disposa de moderna maquinària.

L'any passat la Fundació va completar unes inversions d'uns cent milions de pessetes en maquinària de la més avançada tecnologia en el sector.

Premi Reina Sofia

En reconeixement a la seva tasca destacada, els tallers Amat Roumens van ser distingits l'any 82 amb el "Premi Nacional de Integración Reina Sofia". La mateixa Reina es va traslladar a Terrassa per fer lliurament oficial d'aquesta important distinció.

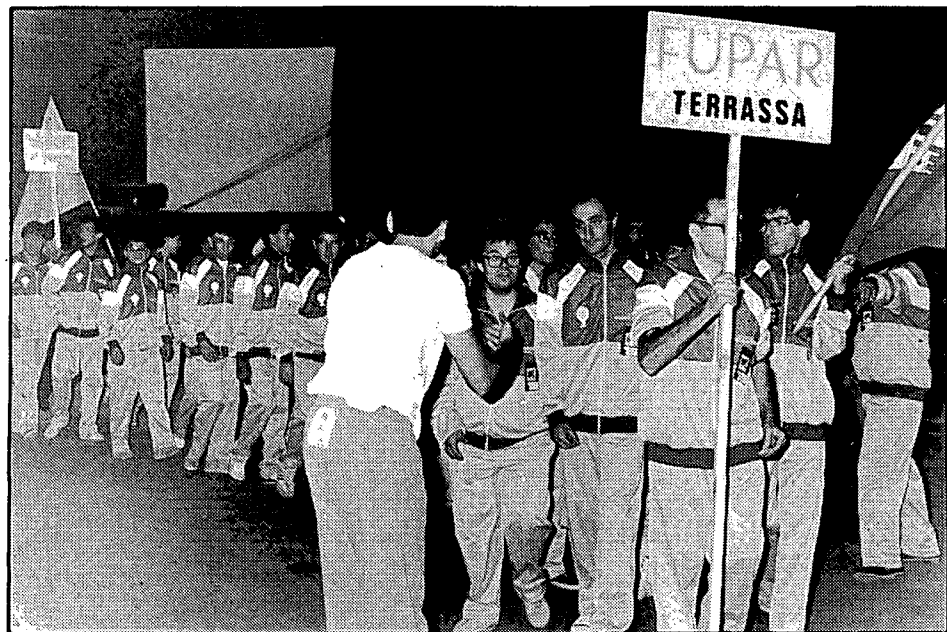
Protagonistes nosaltres

A més de les activitats productives i de gestió pròpies de qualsevol empresa, el centre organitza altres activitats de tipus artístic, cultural i esportiu.

Cal destacar per la seva transcendència i singularitat l'espectacle "Protagonistes nosaltres", que sens dubte és el conjunt artístic més ampli i amb continuïtat que es coneix en centres d'aquestes característiques. Està format per 30 artistes, amb 18 persones més de suport tècnic, tots sota la direcció de Josep Lao. L'espectacle, que inclou actuacions musicals, ball, breus escenificacions teatrals, etc., s'ha representat en més de 130 ocasions per Catalunya, València, Mallorca, Madrid, Sevilla, Andorra, Montpeller, etc.

Així mateix, al centre funcionen equips de bàsquet, futbol sala i altres esports que participen en les competicions que organitza l'Associació Catalana d'Esport i Lleure. Cal destacar també que els joves José Manuel García i Juan Pareja han estat seleccionats pel mundial de bàsquet que es disputarà a Nova York el proper mes de juliol.

Francesc-Xavier Closa i Roig

Participació als "Jocs Esportius de Catalunya" (Lleida, octubre de 1988)

L'espectacle "Protagonistes nosaltres" (Lleida, 7-10-1988)

quemadores

BERALMAR S.A.

Cremadors de fuel-oil
combustibles sòlids i gas natural
recuperador de calor dels fums de combustió
generadors d'aire calent
ventiladors
equips piromètrics

Direcció: Avda. Àngel Salent, 59
Tèl.: 788 48 79 - Terrassa (Barcelona)
Tèlex: 59437 COCIT E BERALMAR
Telefax: 788 39 67

mecesa®

MECANICA EGARENSE, S.A.

**VÀLVULES I ACCESSORIS
PER A LA INDÚSTRIA
QUIMICA I PETROQUÍMICA**

METALURGIA SANZ S.A.

SOCIETAT ANÒNIMA
Apartat de Correus 225
Tels. 785 10 50 - 785 11 62
Fax: 783 79 59
Tèlex: 59437 COCIT - E
TEMSANZ

Polígon Ind. Glòries Catalanes
Carrer B nº 9
08223 **TERRASSA**
(Barcelona)

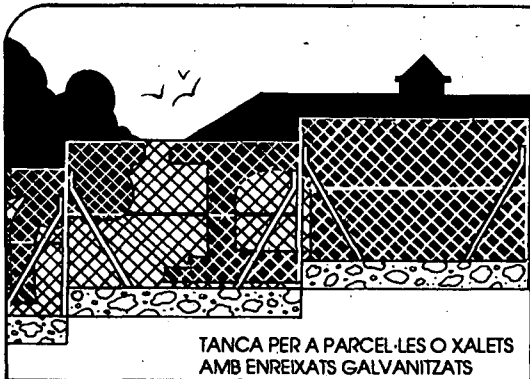
CENTRAL:
JOAN MONPEO, 35
APARTAT 433
TELEF. 731 34 00
FAX 783 24 62
TELEX 59452
08223 **TERRASSA**

DELEGACIONS:
MADRID
TARRAGONA
HUELVA
BILBAO

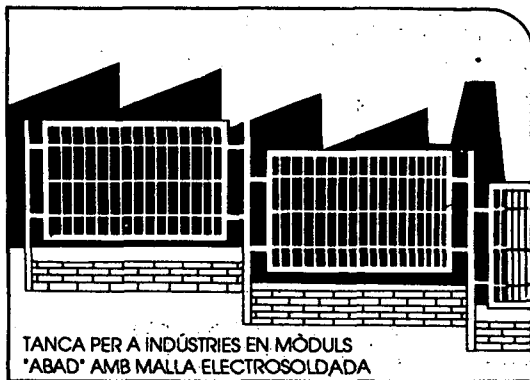
“ABAD”

SOCIEDAD ANÓNIMA

Avinyó, 78
Telèfons: 784 13 22 - 784 14 00 08223 **TERRASSA**

TANCA PER A PARCEL·LES O XALETES
AMB ENREIXATS GALVANITZATS

TANCA PER A INDÚSTRIES EN MÒDULS
“ABAD” AMB MALLA ELECTROSOLDADA

- Tancats metàl·lics de tot tipus
- Bricolatge per a tancats metàl·lics
- Serralleria
- Magatzem de ferros i acers
- Ferralles
- Portes

Qualitat i Economia

INDUSTRIAL GRADHERMETIC, S. A. E.

ELEMENTS D' **ALUMINI**
PRELACAT PER A LA CONSTRUCCIÓ

**PERSIANES
SOSTRES
GELOSIES**

Fàbrica i Oficines:
Béjar, 345
Tèl.: 785 12 00
Fax 783 13 77
08226 **TERRASSA**

DELEGACIÓ BARCELONA:
Secretari Coloma, 119
Tel. 219 47 00
Fax 213 58 98
08024 **BARCELONA**

L'Arxiu Tobella i la memòria gràfica de Terrassa

Un dels trets distintius dels homes de tots els temps ha estat, sens dubte, l'afany per col·leccionar coses que els recordessin el seu passat, recent o remot.

Aquest ha estat gairebé sempre l'inici de les investigacions històriques.

Des de l'aparició, el segle passat, de la fotografia, la història ha pogut disposar d'una font addicional, més fidel, a voltes, que qualsevol altre tipus de vestigis.

Com si fossin conscients d'aquest fet extraordinari, els primers fotògrafs varen apressar-se a recollir les imatges que, al seu entendre, eren més significatives del seu entorn. Molt més que no pas ara, el seu interès per llegir imatges al futur ha facilitat molt la tasca dels historiadors que els succeïren generacionalment.

Tanmateix, el valor documental de la fotografia antiga no sempre ha estat, lamentablement, copsat en tota la seva importància pels documentalistes.

Hem vist les biblioteques i les hemeroteques gairebé frenètiques a la recerca de tal o qual llibre, d'aquell diari o aquell altre lligall, i deixen en

fer néixer l'Arxiu Tobella. L'ànima del projecte fou, i és encara, en Manel Tobella i Marçet. L'any 1971 en Manel Tobella va començar a recollir imatges que servissin per recordar com foren els carrers de Terrassa.

L'any 1977 en tenia 39.000 catalogades.

Aquell any, un moviment promogut per entitats terrassenques per aconseguir salvar de l'enderroc un bell edifici modernista, obra de l'arquitecte Muncunill, que fins l'any 1970 fou el magatzem Farnés, aconseguí que, després de diverses, llargues i infructuoses negociacions amb la immobiliària propietària, finalment arribessin a bon port les iniciades pel propietari del particular Arxiu. Aquest, després d'aconseguir-ne l'adquisició, decidí aportar-lo a la ciutat, mitjançant la constitució d'una Fundació Privada de finalitat pública i sense ànim de lucre que, amb el mateix nom, i gràcies a la trobada de persones plenament identificades amb aital projecte, el dia 29 de març de 1978 quedà constituïda i propietària del mateix edifici. Des d'aleshores, treballa amb l'objectiu de conservar, engrandir i difondre la història

magatzems.

La Fundació és regida per un patronat de cinc membres, i s'encarrega del seu funcionament quotidià un entusiasta equip de col·laboradors que, més per altruisme que per diners, esmercen les hores que són necessàries per desenvolupar els principis fundacionals de l'entitat. Gent jove i no tan jove que porta dins prou esperit cívic com per desmentir les acusacions d'atonisme que moltes vegades pesen sobre la societat.

A més de les fotografies, de les quals l'Arxiu Tobella n'atresora ja avui més de 150.000, la Fundació ha posat també els ulls en altres activitats. Així, disposa d'una reduïda però selecta biblioteca-hemeroteca, una Sala d'Art oberta tota la temporada d'exposicions, i una sala d'actes oberta a qualsevol activitat digna per la qual se la requereixi.

Totes aquestes activitats i serveis contribueixen a vincular la Fundació amb la societat local, allunyant els fantasmes d'esclerosi que sempre "ronden" la vida associativa.

Un capítol molt important de la tasca de l'Arxiu el conforma la seva activitat editorial. Des de la seva fundació, l'entitat ha editat un total de 23 llibres, gairebé tots de crònica local. Representen l'activitat dels diversos cronistes del passat terrassenc, cada gener l'Arxiu publica un "llibre de l'any" que recull el dia a dia de la ciutat.

Amb la mateixa fórmula, l'Arxiu profunditza en el passat publicant les cròniques de la Terrassa antiga, que la Fundació encarrega a joves historiadors terrasencs.

Per a la seva funció editorial, l'Arxiu compta amb l'inestimable col·laboració d'un nodrit grup d'entitats i

institucions difusores de les publicacions, a la manera de multitudinaris subscriptors. Així s'assoleixen tirades força importants, d'entre 4.000 i 5.000 llibres, justificadors del principi de vulgarització popular de la nostra història que l'Arxiu va proposar-se el 1978.

Avui, la Fundació pot mirar amb orgull la seva aportació a la història i a la vida cívica de Terrassa.

Continues contribucions a la in-

Manifestació pro llibertat de consciència al Raval, l'any 1910 (foto Arxiu Tobella- Francesc Sanahuja)

un segon o tercer terme la recerca i conservació de fotografies.

Tampoc els particulars no han estat mai gaire respectuosos amb les fotos. Les "postals" de l'avi, massa vegades, han anat a parar a les escombraries en desaparèixer el seu propietari, o fins i tot abans, a desgrat del fet que, com més antigues, més valor adquirien per als historiadors.

La preocupació per aquest fet va

gràfica de Terrassa.

D'aquesta manera, la co-capital del Vallès esdevenia una de les poques ciutats de Catalunya i de l'Estat que disposa d'un arxiu visual sistematitzat i d'envergadura.

Les instal·lacions, per bé que senzilles, compten amb tot el que cal per al bon funcionament de l'entitat, i inclou arxius, despatxos, sala de consulta, biblioteca-hemeroteca, sala d'exposicions, auditori i

Arxiu Tobella: L'edifici (foto Arxiu Tobella- Miquel Cueto)

vestigació del passat, col·laboracions amb tot tipus de publicacions, exposicions, entitats, institucions, a més del cabal d'activitats pròpies, conformen la llista de feina feta per la qual cal agrair a tots els que dia a dia, des de dins i des de fora, contribueixen a fer del l'Arxiu Tobella el

que és avui dia.

Amb finalitats professionals o, senzillament, amb sana curiositat, us convidem a conèixer l'Arxiu Tobella. Pot resultar-vos una experiència única.

Pere Figueras

FUNDADA EL 1940

MODA EN LENCERIA

Arxiu Tobella. Terrassa. Placeta de Saragossa, 2, 08221 Terrassa. Telèfon: 788 11 62.
Horari de visita i consulta: de 3 a 6 de dilluns a divendres
Horari Sala d'Art: de 7 a 9 (en temporada)
Visita i consulta lliure i gratuïta
Fons fotogràfic: 152.648 fotografies
Fons bibliogràfic local: 3.069 llibres
Hemeroteca: 384 volums
Publicacions:

1972 Petita història del Parc Vallparadís
1975 Records de Terrassa. Rialles
1977 Reivindicació del Magatzem Farnés
1979 TERRASSA 1978
1980 (*) Músics terrasencs o vinculats a Terrassa, nascuts abans del segle XX.

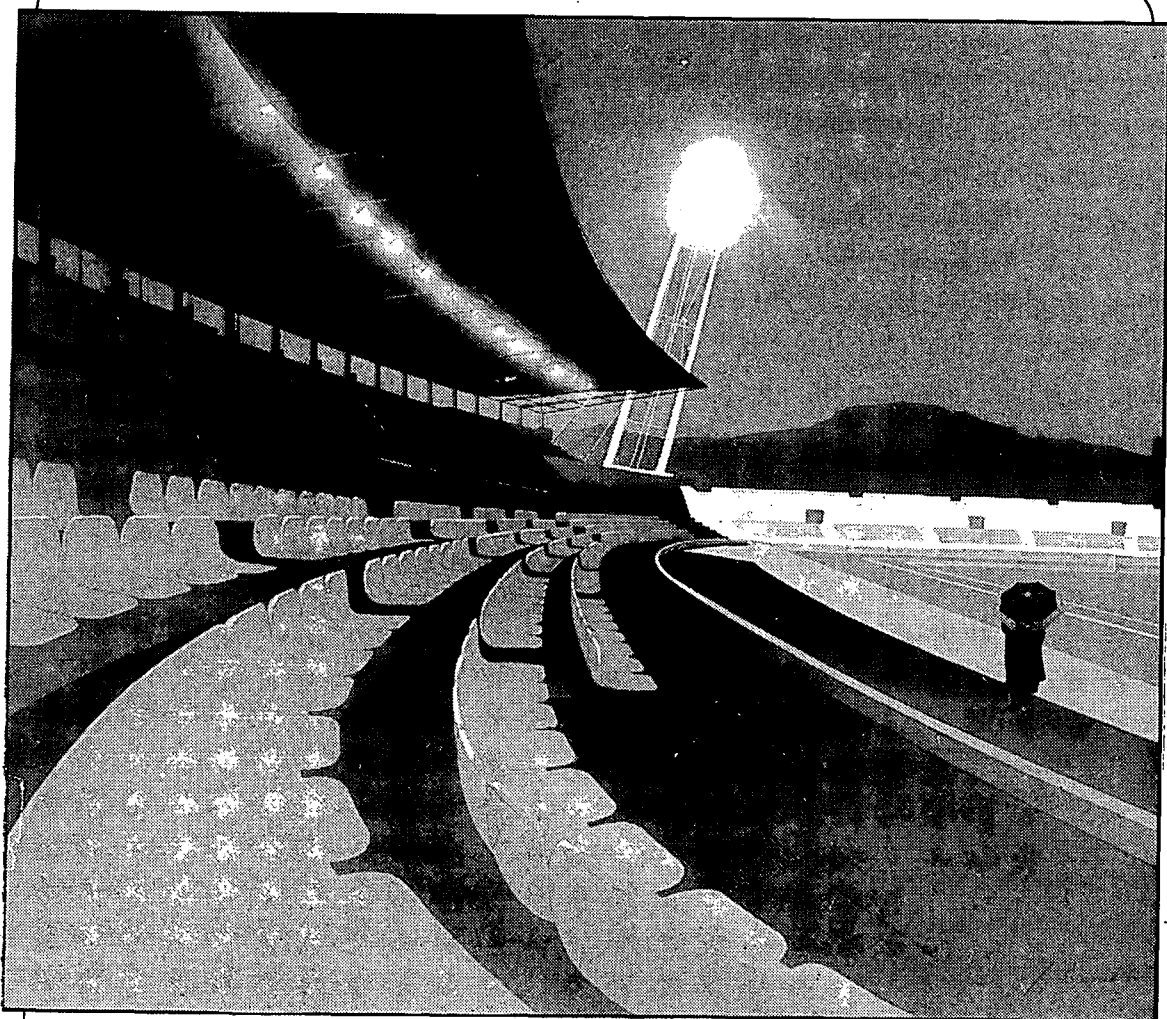
TERRASSA 1979
1981 (**) Terrassa fa cinquanta anys. Història dels anys 1931 - 1932 - 1933 - 1934 - 1935
TERRASSA 1980
TERRASSA 1964 - 1977 Anys de transició

1982 TERRASSA 1981
1983 TERRASSA 1982
Alfons Sala i Argemí. Industrial i Polític 1863 - 1945
1984 TERRASSA 1983
1985 TERRASSA 1984
1935 - 1985. 50 Anys d'història gràfica de Terrassa. Catàleg Exposició 50è aniversari Caixa de Pensions
1986 TERRASSA 1985
TERRASSA 1920 - 1930
1987 TERRASSA 1986
Col·lecció de postals "Indrets Històrics de Terrassa" vistos per Pilarín Bayés
1988 TERRASSA 1987
1989 TERRASSA 1988
1990 TERRASSA 1989
TERRASSA 1901 - 1919
1991 TERRASSA 1990

(*) Coeditat amb l'Escola Municipal de Música.
(*) Reproducció facsímil.

Des de l'Ajuntame

Terrassa, una amable i acoll

A 1 any dels Jocs Olímpics de 1992

De la maqueta a l'obra feta...

Ara fa un any escrivia, a les pàgines de "Catalunya Cristiana", sobre els Jocs Olímpics com a gran projecte col·lectiu dels terrassencs i terrassenques. El temps ha passat. Ha estat un temps de treball, de gestió, i també d'il·lusió. Hem passat de mostrar maquetes i plànols a poder mostrar les obres fetes, quan la remodelació de l'Àrea Olímpica de Terrassa comença a esdevenir una realitat. Una joiosa i esperançadora realitat, diria jo.

Mentre s'acosten els Jocs de 1992 i la subseu olímpica de Terrassa es prepara per viure aquest esdeveniment històric, pensem ja en què en quedarà de tot això. Quedarà, per exemple, un model de gestió social de les esplèndides instal·lacions que tindrà la ciutat ben aviat. Volem fer més accessible la pràctica de l'activitat física, de l'esport, per a tots els ciutadans, donar "marxa" a la vida esportiva. Entenem que l'esport és un valor positiu de la nostra societat, i per això apostem també per l'esport agonístic —en el sentit clàssic del terme—, l'esport practicat amb mentalitat "amateur", l'esport que enllaça amb els més purs principis de l'olimpisme.

També hem fet una aposta pel voluntariat, com a patrimoni que és de la vida d'una ciutat. Els Voluntaris Olímpics de Terrassa, nois i noies, però també gent gran, es preparen amb il·lusió per viure un dels moments intensos de les seves vides. Aquest esperit de voluntariat ajuda a posar un contrapès a una societat dominada pels valors de la riquesa, del poder, de l'egoisme. És una aposta per la generositat, per l'autenticitat de l'esperit comunitari.

Per altra banda, els Jocs Olímpics juguen un

paper com a element aglutinador dels terrassencs, alhora que permeten reforçar les ambicions de projecció exterior de la nostra ciutat, Terrassa: des del patrimoni històric i artístic excepcional que representen les esglésies de Sant Pere, a l'esclat creador del modernisme que hem conservat per a les futures generacions, o la vitalitat d'un Festival Internacional de Jazz inclòs dintre de l'Olimpiada Cultural 1992, o l'oportunitat que representa el 92 per projectar a l'exterior els valors més genuïns de la cultura i la història de Terrassa, una ciutat que es defineix a ella mateixa com a gran ciutat de Catalunya i d'Europa.

La recta final

Aquest any que falta per als Jocs és decisiu per fer familiar l'hoquei al conjunt dels terrassencs, per rodar les instal·lacions i posar-les a ple rendiment, per posar a punt l'organització per obtenir un clima de participació activa en l'èxit dels Jocs. Uns Jocs que deixaran una ciutat millor equipada, més predisposada a fer de l'esport —encara més— un dels hàbits quotidians fonamentals dels terrassencs.

Mentrestant, hem de treballar cadascú des de la nostra responsabilitat perquè Terrassa esdevingui més oberta, més franca, més neta i endreçada, més acollidora, més entusiasta de mostrar el seu caràcter i riquesa als visitants. Ben segur que la gent que vindrà a Terrassa, des d'arreu del món, ho recordarà. Ben segur que els terrassencs farem amics per sempre.

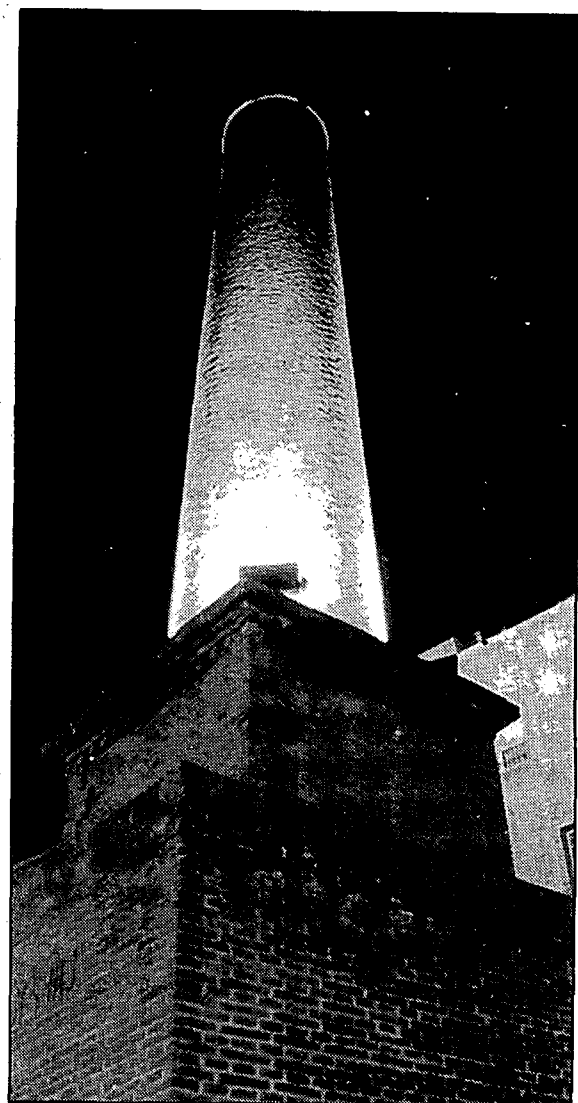
Josep Casajuana
Tinent d'Alcalde de Jocs Olímpics

Ara que han brotat fulles tendres en els arbres dels carrers i l'ambient respira aires renovats de democràcia, és bo de pensar en la mesura justa de les ciutats; aquestes, com la nostra, amb més de 150.000 habitants que no arriben als 200.000, són ciutats on l'anomiat del seu habitant és possible si aquest ho vol, però el teixit social és prou vital perquè aquest anomiat no sigui un fet. Les ciutats amb nombre d'habitants superiors poden ser despersonalitzats; en les ciutats de les dimensions de Terrassa les bosses de misèria són controlables i els serveis de tot tipus poden ser creats i òptimament utilitzats. Ara, després de 12 anys de democràcia, pot haver-hi una planificació de serveis descentralitzats que fan que la convivència i la interrelació sigui enriquidora; així pensen en els centres cívics, en els centres d'assistència primària, hospitals i centres sanitaris, mercats, parades de taxis, serveis d'autobusos, escoles, ensenyament a tots nivells, piscines, centres poliesportius, centres religiosos així com grans centres comercials.

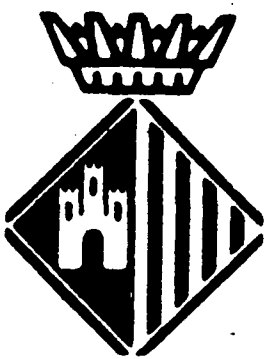
En el cas de Terrassa als seus entorns naturals com són la muntanya de Sant Llorenç del Munt i la Serra de l'Obac, considerat últimament parc natural, els boscos de Mossèn Homs i Torrebónica, l'espai residencial de Can Gonerres i d'altres,... cal ajuntar tot el treball fet en la urbanització de places, avingudes i polígons d'habitatges. D'una perifèria allunyada del centre administratiu-històric, hem passat a

tertúlia. Oportunitats intensament: grups d'amb música pròpia t
Avui Terrassa és descobrir ficant-s'hi amable i acollidora.

nt de Terrassa

ESPECIAL

TERRASSA

CATALUNYA CRISTIANA

V

27 DE JUNY DE 1981

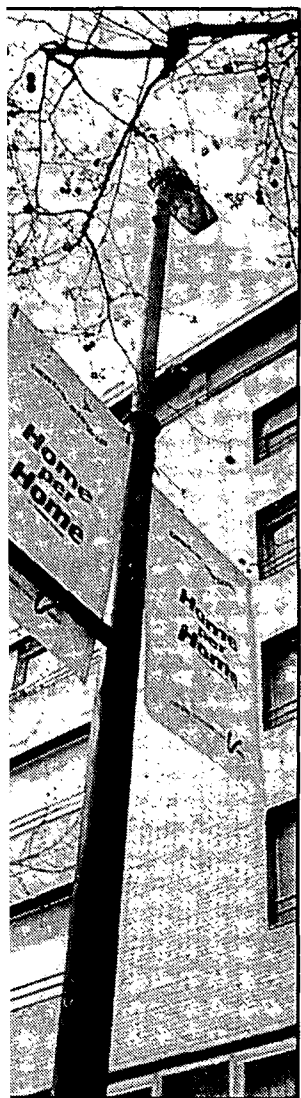
ciutat dora

la ciutat homogènia d'estructura
quilibrada, amb voluntat ciutadana
de bona presència on les xeme-
nies i els carrers estrets amb edifi-
s industrials reconvertits queden
m a símbol real d'una nova Ter-
ssa industrial que es configura en
s polígons industrials del Sud i
Est de la ciutat; on el tèxtil, passa
ser matèria puntera del nostre
ball acompanyat de la química, la
etal·lúrgia i l'electrònica.

Avui sabem que el nostre patri-
oni artístic-històric no es limita
conjunt monumental romànic de
nt Pere d'Egara, sinó que els
useus Tèxtil i Arqueològic de la
utat són complementats per grans
res modernistes, una d'elles aco-
dora del Museu de la Ciència i la
cnica de Catalunya, d'altres acun-
n el Conservatori Municipal de
úsica o el Laboratori Municipal.
Molts que hi vénen no saben per-
è, però si s'hi queden hi troben
ics, veuen bones exposicions,
uen temporades de teatre, de dansa,
ntres culturals i racons on fer la
viure la festa popular i treballar-la
e, geganters, bastoners, castellers,
ells.

ciutat que canvia, una ciutat per
re i que si hi entreu a més us serà

Mercè Galí i Barceló
Ajuntament de Terrassa

Terrassa està desenvolupant una impor-
tantíssima transformació urbanística que
en els propers anys pot canviar —tal i
com explica el seu Alcalde, Manuel
Royes, reelegit per majoria absoluta per
a dirigir la ciutat— la fesomia de la ciutat.

Terrassa és una ciutat que a causa del fort
creixement sense planificació i ordenació en el
fraquisme —la ciutat va triplicar en només vint
anys, entre 1955 i 1975, la seva població— patia a
més d'uns déficits escruixidors d'urbanització i
d'equipaments, fonamentalment als seus barris,
una manca de vertebració del mateix centre i
d'aquest nucli central amb la resta de sectors de la
ciutat. En el decurs d'aquests dotze anys
d'Ajuntament democràtic, Terrassa ha eixugat una
bona part d'aquestes mancances d'urbanització, ha
recuperat una bona part del seu patrimoni i s'ha
vertebrat millor, però la sensació de ciutat a mig fer
encara és palesa.

Un nou centre

Cinc grans projectes, en vies d'execució, poden
fer canviar efectivament la fesomia de Terrassa,
aquesta ciutat que tot i el seu marcat caràcter
industrial, conserva valuosos testimonis del passat
amb un conjunt monumental de primer ordre com
el de les esglésies de Sant Pere, la Torre del Palau
i un ric patrimoni modernista industrial i civil.

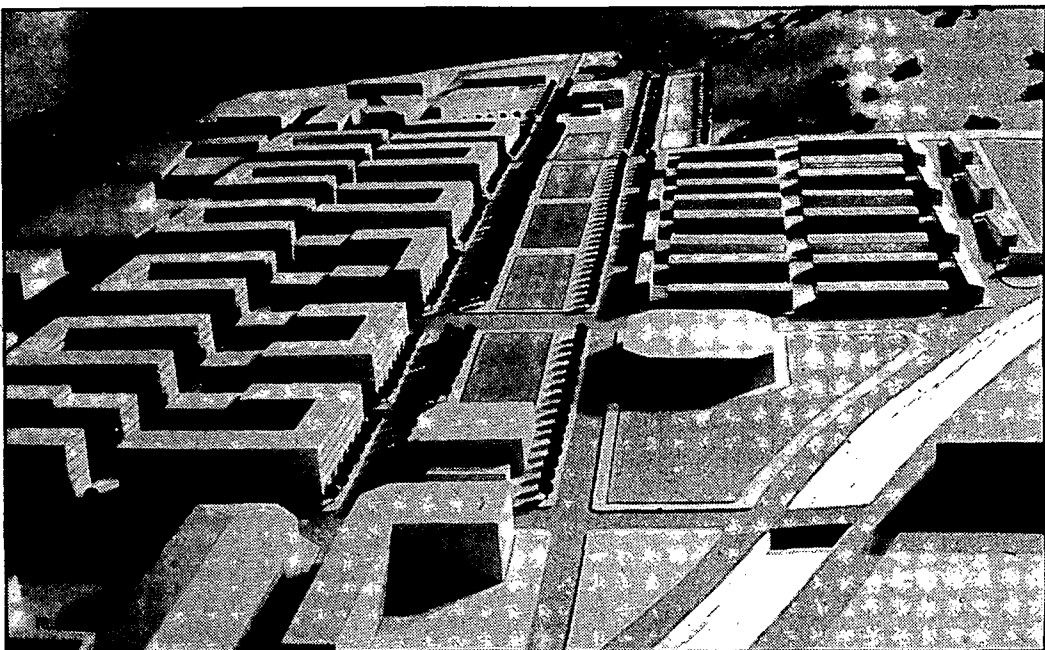
El primer d'aquests projectes, ja molt avançat, és l'Àrea Olímpica
Municipal de l'Avinguda de l'Abat Marcet on catorze hectàrees de parc
esportiu serviran l'any vinent per acollir les competicions d'hoquei dels
Jocs Olímpics de Barcelona i, més endavant, per reequipar esportivament
la ciutat. L'esperó dels Jocs ha fet que la ciutat hagi emprès també una sèrie
d'obres de millora i embelliment a l'entorn mateix de l'àrea olímpica i a
altres zones d'accés a Terrassa com són la construcció d'un hotel,
l'enjardinament d'algunes avingudes i el projecte CATEX d'instal·lació de
monuments en algunes places públiques.

El segon és la construcció d'un gran parc públic i de tres
edificis singulars en els terrenys deslliurats de l'estació i les
vies dels ferrocarrils de la Generalitat. Aquestes obres oferiran
una nova concepció de la part baixa de la Rambla d'Egara i
el Portal de Sant Roc, oferint una nova visió de l'entrada
principal de la ciutat. La transformació d'aquest sector es
completarà amb l'estació d'autobusos i la recuperació de la
carretera de Montcada com a via urbana, amb el desviament
de la carretera per l'avinguda de Santa Eulàlia. De forma
paral·lela s'ha iniciat la construcció d'un pàrking subterrani
a la plaça del Doctor Robert que ha de permetre tant
l'acabament del Passeig, com la recuperació del centre
històric per als vianants i les activitats terciàries en relació
amb l'ampliació dels actuals centres universitaris.

Però probablement les dues actuacions més importants per
vertebrar la ciutat i redefinir-ne el centre siguin el soterrament
del ferrocarril de la RENFE, amb la gran millora que suposarà
l'eliminació d'aquesta barrera entre el nord i el sud de la
ciutat i les facilitats de comunicació entre l'est i l'oest, i
també la construcció del Parc de Vallparadís. La construcció
d'aquest parc, en un torrent que travessa de nord a sud la
ciutat pel seu centre, ajudarà a definir una Terrassa on els
seus nuclis històrics —el conjunt monumental de Sant Pere
i la ciutat del segle XIX— quedaran perfectament rel·ligats.
Les obres previstes per a dotze anys ja han començat i el
sector central del parc podrà ser ben aviat una realitat.

Preocupació per l'habitatge

De forma paral·lela a aquesta Terrassa del tombant de
segle que vol convertir-se en una gran ciutat i que veu
transformar també antics vapors desafectats en àrees de
millora urbana, creix també una ciutat on la necessitat
d'habitatges assequibles és una de les principals preocupacions.
En aquest sentit l'Ajuntament ha previst tant la construcció
d'habitatges de promoció pública, directament o en
col·laboració amb la Generalitat, com la promoció de nou sòl
que ha posat a disposició de cooperatives d'habitatges per tal
que construeixin un miler de cases i pisos al nou barri del Roc
Blanc. Aquesta fórmula que permet tant l'abaratiment dels

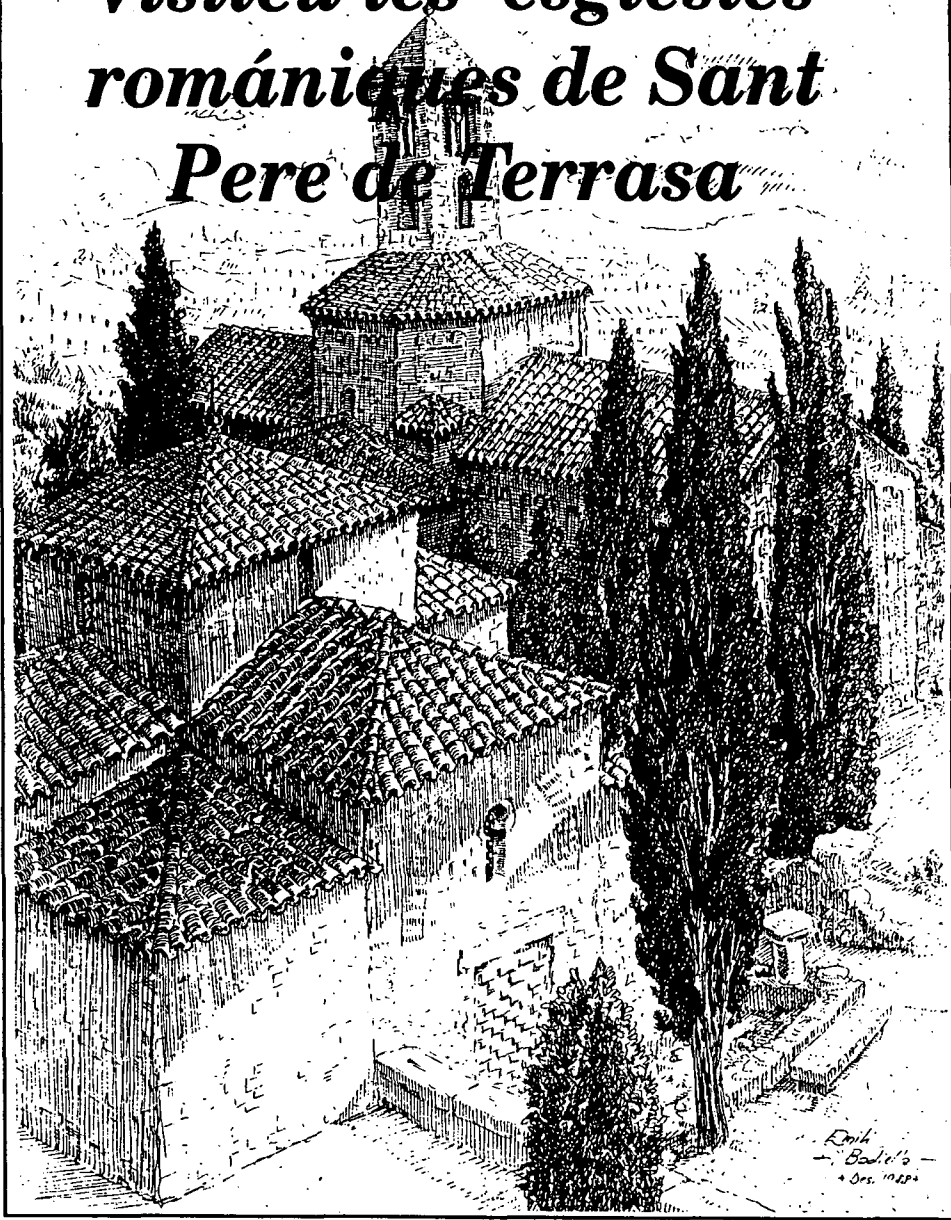
Una important transformació urbana

costos de sòl i finançament, com la construcció dels habitatges al gust dels
cooperativistes, és una fórmula molt estesa a Europa i que s'aplica per
primera vegada a Catalunya. D'aquesta manera s'integra també el sector
antic del Roc Blanc (un dels exponents, fa uns anys, de la Catalunya pobra)
en l'entramat urbà de la ciutat.

Tot plegat farà que aquesta ciutat canviï notablement la seva fesomia,
s'acabi de vertebrar i endreçar i encari amb força el nou segle.

Jaume Valls i Vila

Visiteu les esglésies romàniques de Sant Pere de Terrassa

L'Arxiu Històric Comarcal de Terrassa

Un arxiu històric és un centre de caire científic i cultural on es recull la documentació de tota mena d'arxius que han perdut vigència o utilitat. Els fons caducats dels arxius són el material que els arxius històrics han de condicionar materialment i metodològicament a fi que puguin ser utilitzats per a les diverses aplicacions que en requereix la societat.

L'Arxiu Històric de Terrassa quedà constituït, de fet, l'any 1936, en aplegar-se l'antiga documentació eclesiàstica, municipal i notarial de la ciutat en el Museu Comarcal que s'instaurà a les esglésies de Sant Pere, davant la necessitat de salvar el riquíssim patrimoni d'aquests fons documentals. L'església, l'escribania i el municipi de Terrassa ens han llegat sengles arxius amb documentació ininterrompuda des del segle X fins als nostres dies, i el conjunt es pot considerar un dels més importants de Catalunya. El 1939 aquest Arxiu Històric fou traslladat a la Biblioteca Soler i Palet, on quedà sota la cura de Salvador Cardús i les biblioteccàries municipals. Tots coneixem el declivi i prostració que van patir els arxius durant la dictadura franquista, que no es va superar fins als anys 70. Socialment i acadèmicament, la gran expansió dels arxius s'ha produït als anys 80, amb l'organització d'activitats de divulgació a tots els nivells (cursos, conferències, exposicions, i d'altres), i amb el servei als investigadors i estudiants.

La documentació dels segles X, XI i XII és exclusivament en pergamí i de procedència eclesiàstica, i en podem destacar les actes de consagració de Sant Martí de Sorbet (Viladecavalls, any 1096) i de Santa Maria de Terrassa (el 1113), i una butlla o privilegi pontifici del papa Eugeni III a l'abadia de Sant Ruf de França, de la qual depenia el monestir prioral de Santa Maria de Terrassa, de l'any 1152.

Del segle XIII, en què es començà d'utilitzar el paper per als registres documentals, Terrassa conserva el primer protocol notarial de l'antiga vila, dels anys 1237 al 1242, i setze llibres noterials més. A finals del mateix segle comencem a trobar documentació de la batllia reial, amb atribucions judicials i fiscals. La documentació municipal pròpiament dita comença

El dipòsit actual de l'Arxiu Històric de Terrassa: mostra del fons notarial, catalogat el 1983. Els protocols noterials de Terrassa comencen l'any 1237.

al segle XIV. Val a dir que els diferents fons es conserven amb una integritat extraordinària fins a l'actualitat.

Molts altres fons de documents s'han incorporat al nucli inicial d'aquest Arxiu Històric, i principalment els de les següents institucions de Terrassa: Arxiu de l'Ajuntament de Sant Pere (1800-1904); Arxiu del Jutjat de 1a. Instància (1820-1875); Arxiu de l'Ofici i Comptadoria d'Hipoteques (1769-

1861); Arxiu de la Unió Comercial i Industrial (1925-1975). Entre els fons empresarials destaquem l'arxiu de la fàbrica Hilados y Tintes Soler, S.A. (1915-1978). També es conserva el fons particular de Josep Soler i Palet, i un bon nombre de donatius particulars de tipus diversos.

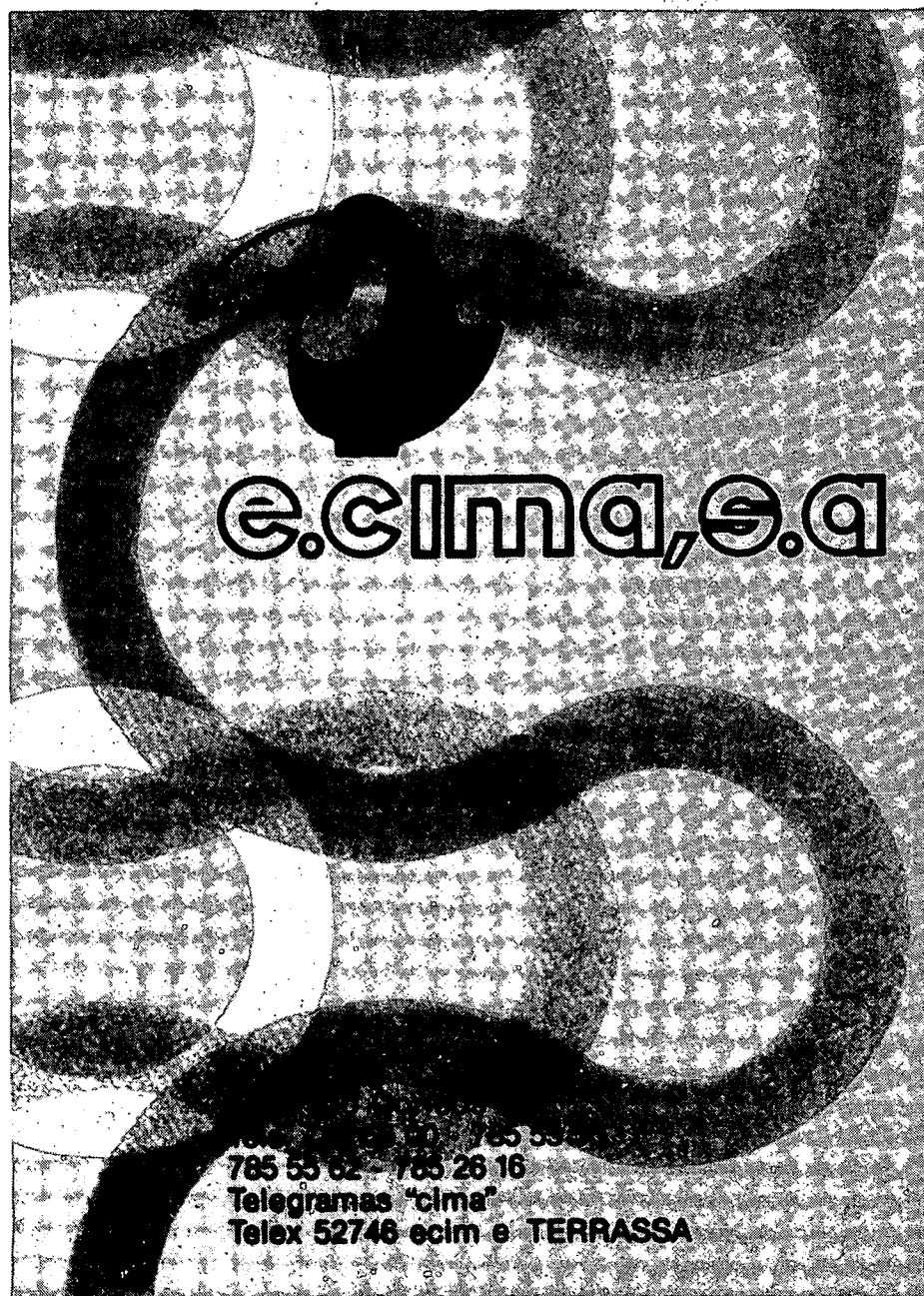
L'Arxiu col·labora especialment amb el Centre d'Estudis Històrics de Terrassa en l'edició d'una revista anual de divulgació històrica ("Terme", amb 5 números apareguts des del 1986), la promoció de la investigació històrica, la coordinació professional dels historiadors, l'organització d'activitats de difusió, l'interès per la salvaguarda del patrimoni cultural, i altres aspectes relacionats.

L'any 1982 fou signat el Conveni de creació de l'Arxiu Històric Comarcal de Terrassa entre el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament de Terrassa. Això significà la institucionalització de l'Arxiu Històric de Terrassa, que ja prestava servei com a secció de la Biblioteca Municipal Soler i Palet, i passà a formar part de la Xarxa d'Arxius de la Generalitat. En locals cedits per l'Ajuntament de Terrassa, s'està acabant la construcció de la nova i primera seu pròpia del nostre Arxiu Històric, a càrrec del Departament de Cultura de la Generalitat.

En l'àmbit comarcal, l'Arxiu dirigeix i coordina l'ordenació i confecció d'inventari dels arxius municipals del Vallès Occidental, i especialment els que més ho poden necessitar. Així, han quedat condicionats i inventariats els arxius de Vacarisses, Rellinars, Matadepera i Castellar del Vallès, i s'està treballant en els de Sentmenat, Sant Quirze del Vallès i Ullastrell.

Actualment el servei es troba en la perspectiva de la nova instal·lació i es dediquen els esforços a l'acabament de l'inventari general de la documentació municipal de Terrassa, i la previsió de les necessitats d'equipament, bibliografia, funcionament, organització i difusió del servei. Cal destacar la col·laboració especial amb el Centre d'Estudis Històrics de Terrassa en l'organització del primer Simposi Internacional sobre les esglésies de Sant Pere de Terrassa, per als dies 20, 21 i 22 de novembre de 1991.

Pere Puig i Ustrell

785 55 62 - 785 26 16
Telegrams "clma"
Telex 52746 eclm e TERRASSA

Teixits per a tapisseria i decoració

Façana de la seu del CIC de Terrassa

Entrevista amb la directora del CIC de Terrassa, Maria Montserrat Malgosa i Riera.

—Des de quan hi ha el CIC a Terrassa i com va néixer?

—El CIC va començar a Terrassa el 1962. Ens ho vam proposar i ens hi vam engrescar. Llavors hi havia poques entitats culturals a Terrassa i va tenir molt bona resposta.

—Què vol dir la sigla CIC?

—El significat d'aquesta sigla no és el mateix ara de quan vam començar. Primer el nom era com al CIC de Barcelona, del qual érem una filial, Institució Cultural del CIC. I ara des del 1985, en què vam passar a ser una entitat jurídica pròpia, el nom és CIC (Cultura i Comunicació) i som una Fundació Privada.

—Quines activitats s'han anat desenvolupant? Feu una mica d'història.

—L'activitat acadèmica bàsica quan vam començar era el Secretariat de Direcció, però fèiem també cursos monogràfics de diverses matèries: art, literatura, música, cinema... Des dels inicis es feia ja català dins dels estudis de Secretariat i molt aviat es van fer cursos oberts per al públic en general.

Des de l'any 1977 al 1987 hi va haver l'Escola Superior de Ciències Socials, assessorada per l'ICESB de Barcelona. Era una demanda i hi va ser fins que va tenir resposta. Ha estat i és norma del CIC no quedar encasellat; per això, al llarg dels anys, ha procurat anar-se adaptant a aquelles necessitats de la ciutat que han semblat més peremptòries.

El 1981 la Generalitat va començar a organitzar, amb la col·laboració dels Ajuntaments, cursos de català per a adults. Des del primer dia el CIC va ser-hi i va ser qui s'encarregà de la seva organització a Terrassa. Van tenir molt d'èxit; alguns anys vam arribar a tenir de 70 a 80 cursos, la majoria dels quals es feien a barris de Terrassa. Cal dir que la distribució de cursos i horaris es feia d'acord amb l'Ajuntament. Però el curs 1989/90 es va obrir un Centre de Normalització Lingüística a Terrassa, cosa que va limitar força el nostre espai en aquest àmbit.

—Actualment, què s'hi fa?

—Bé. Tot i que, pel que deïem abans, els cursos de català s'han reduït, no per això hem deixat de fer-ne. O sigui que per una banda tenim l'Escola de Català que, a part dels cursos exclusivament de Llengua, es complementa amb moltes altres activitats obertes a tothom: Cursos de Coneixement de Catalunya, Cursos Superiors de punts concrets de Llengua, Cursos d'Expressió Oral, etc.

Per altra banda, el curs 1984/85 es va obrir una Escola d'Anglès, des de la qual, a part dels coneixements de la llengua, s'organitzen també tota una colla d'activitats complementàries, en anglès, que creiem

que donen un nivell a l'Escola i que són una ampliació que pensem que és de gran utilitat per als assistents. A part d'aquestes dues escoles, podríem dir que existeix com un Departament encarregat d'organitzar cursos monogràfics i tertúlies culturals.

Aquests cursos monogràfics procuren estudiar les èpoques històriques des del punt de vista sobretot literari, però també artístic, històric i musical. A part d'aquests cursos se'n fan de més específics per estudiar autors o gèneres concrets. D'altres estudien aspectes sociològics, de cal·ligrafia artística, etc.

Molt interessants, també, són les tertúlies culturals de les quals se n'acostuma a fer una cada mes i per on han passat destacades personalitats de tots els àmbits.

Des de fa anys hi ha un servei de traduccions i de Biblioteca. Les Publicacions de l'Abadia de Montserrat ens ha publicat els següents cursos monogràfics: "El temps del Modernisme" (1985), "La Renaixença" (1986), "El Noucentisme" (1987), "Catalunya i la Guerra Civil, 1936-1939" (1988) i "L'època Medieval a Catalunya" (1989).

—Com veieu el futur del CIC a Terrassa?

—No sé gaire què dir del futur. De ganes de fer coses n'hi ha moltes. Ara ja estem pensant en les activitats del proper curs.

El futur econòmic del CIC ja és més preocupant ja que tota aquesta colla d'activitats complementàries, tertúlies i cursos monogràfics, que ens agrada molt de fer-los, no són rendibles. Sempre, sempre hem de recórrer a subvencions i això es fa una mica pesat. De tota manera amb constància, subvencions i ajudes puntuals ens n'hem anat sortint. I així ja fa tres anys que vam celebrar el 25è aniversari.

Li agraïm molt que hagi estat tan amable i hagi donat resposta a les nostres preguntes. Moltes gràcies.

C.C.

Maria Montserrat Malgosa i Riera, directora del CIC de Terrassa

CAIXA DE TERRASSA

Persones al servei de persones.

LITÚRGIA - CULTURA

SUPLEMENT DE CATALUNYA CRISTIANA

Nº 11

Cada dia és festa

Diumenge, 30 de juny. XIII del temps ordinari. Els primers Sants Màrtirs de l'Església Romana. St. Marçal, b. i Sta. Emilià, mr.

El sol surt a les 4,20 i es pon a les 19,28 — Hora solar.

Dilluns, 1 de juliol. St. Aaron, sacerdot de l'Antiga Llei i Sta. Elionor, vg.

Mercat a Reus.

Dimarts, 2 de juliol. Sts. Procés i Martirià, mrs. i Sta. Monegunda, casada.

Dimércoles, 3 de juliol. Sts. Tomàs, apost.; Lleó II, p.; Anatoli, b. i Eulogi, mr.

Dijous, 4 de juliol. Stes. Isabel de Portugal, princ. de Catalunya i Aragó; Berta, abda. i St. Laureà, arquebisbe. Mercat a Roda de Ter.

Divendres, 5 de juliol. Sts. Miquel dels Sants, trin.; Antoni M. Zacarias, fdr. i Sta. Filomena, vg.

Festa major a Vic.

Dissabte, 6 de juliol. Stes. Maria Goretti i Dominica, vgs. mrs.

Mercat a Igualada.

30 de juny. Diumenge XIII de durant l'any. Lectures: Prim. Sa 1:13-15, 2:23-25; Salm 29; seg. 2C 8:7.9.13-15; terc. Marc 5:21-43.

1 de juliol. Dilluns de la set. XIII de durant l'any. Lect. Prim. Gn 18:16-33; Salm 102; terc. Mateu 8:18-22.

2 de juliol. Dimarts de la set. XIII de durant l'any. Lect. Prim. Gn 19:15-19; Salm 25; seg. Mateu 8:23-27.

3 de juliol. Dimércoles de la set. XIII de durant l'any. Lect. Prim. Ef 2:19-22; Salm 116; seg. Joan 20:24-29.

4 de juliol. Dijous de la set. XIII de durant l'any. Lect. Gn 22:1-19; Salm 114; seg. Mateu 9:1-8.

5 de juliol. Divendres de la set. XIII de durant l'any. Lect. Gn 23:1-4, 19, 24:1-8.62-67; Salm 105; seg. Mateu 9:9-13.

6 de juliol. Dissabte de la set. XIII de durant l'any. Lect. Prim. Gn 27:1-5.15-29; Salm 134; seg. Mateu 9:14-17.

Litúrgia de les Hores Setmana 1

Diumenge XIII de durant l'any. Tot propi.

Dilluns: De fèria.

Dimarts: De fèria.

Dimércoles: St. Tomàs, apòstol. Festa.

Dijous: De fèria. Tarragona. Dedicació de la Catedral.

Divendres: De fèria. Vic. St. Miquel dels Sants, prev. patró de la Ciutat.

Dissabte: De fèria. Vespres I de demà.

a cura de Pletat Campmajó

Un creient i un no creient en cadascú

Em sorprèn i m'agrada la sinceritat dels teòlegs actuals, com la del que, en la revista La Foi et le Temps, diu que en cada home creient hi ha també un no creient, i, en cada no creient, un creient, tot i que no es té la sinceritat de dir-ho. Jo, que sóc creient, alguna vegada em dic: —**«I si fos que Déu no existís? El no creient, a voltes, sent el formigueig inquietant: —«I si es donés el cas que Déu existís? Ningú no pot presumir de ser creient o no creient sense fissures.**

■ Pere Campàs Bonay Monestir de L'Estany

CALENDARI

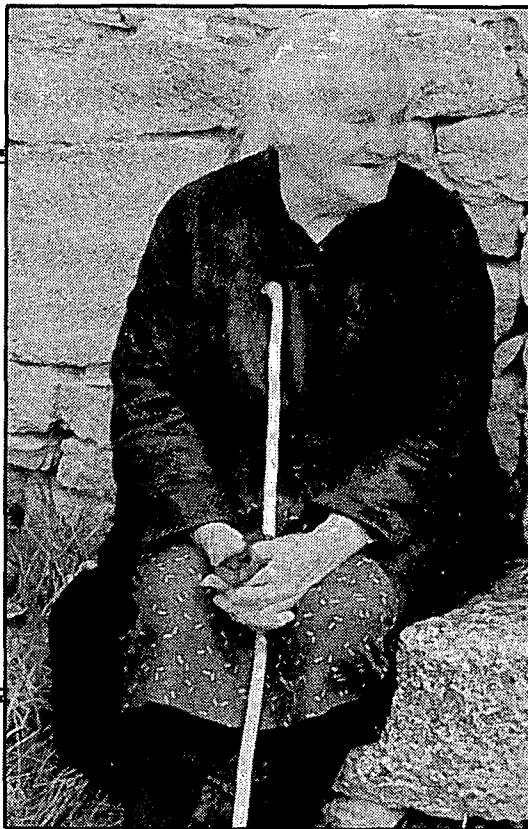
L'ESGLÉSIA CELEBRA

D'ACÍ I D'ALLÀ

HOMES I INSTITUCIONS

Un dia vaig llegir unes reflexions que em feren pensar en la bellesa espiritual de certes persones quan avança la seva existència. Deien així: "Els qui tenim una certa edat sabem que moltes il·lusions se'n van a la posta..."

"No us heu fixat que, moltes vegades, els ulls dels ancians estan amaratats de llum i miren fets a horitzons desconeguts pels joves?"

Il·lusionada pel cant dels ocells

"La vellesa de la persona és realment la posta d'un sol meravellós, d'una vida nascuda com una petita llum gràvida de promeses" escriu F. Malgosa.

Realment aquestes paraules em recordaren l'aspecte i l'afable figura d'una velleta —veïna del poble on passàvem l'estiu— que sempre estava disposada a sembrar una planta al jardí de casa, sortir a passejar amb algun menut de la família pel bosc veí, que encara hi havia, o bé portar-nos un bon sac de pinyes seques per encendre la llar de foc.

Era una dona ja gran, però il·lusionada pel cant dels ocells o bé satisfeta i agraïda quan el diumenge la

convidàvem a dinar. Llavors explicava vivències de la seva joventut i records íntims perfumats per l'essència d'una evocació llunyana.

Aquesta persona de 80 anys, encara àgil, era estimada pel seu bon tarannà i per la manera de treure profit de les petites coses de la vida, vivint conformada la seva existència plàcida i tranquil·la...

Però com que tot a la vida té una fi, un dia aquella

velleta se'n va anar al Cel calladament, com temerosa de ser feixuga als altres.

A l'església del poble, la seva germana petita i una bona veïna eren soles al primer banc per donar-li el darrer "adéu".

Els altres, cinc o sis bancs més endarrera, fèiem un bloc compacte per compartir la pregària dels difunts.

I em vaig preguntar: — Per què tanta distància entre elles i nosaltres?...

Aquest allunyament em va semblar ple de fredor. Seria en realitat una separació autèntica, diària, que podia arrelar, a poc a poc, entre els cristians que ens diem "germans"?

Sortosament per a tots, Jesucrist vingué un dia a la terra i cada dia torna, per restar prop nostre i donar caliu a la vida, sovint dura, que cal viure amb paciència, bondat, amabilitat, fe i esperit de servei, tot això amb un somriure a flor de llavis, com ho féu aquella anciana a la qui es tributava un pietós record a l'església acollidora d'un poble des d'on es veia, com una suau pinzellada, el blau del mar.

■ Pietat Campmajó

Suplement infantil de Catalunya Cristiana

Nº. 569

En Jordi

En Jordi, que també és amic meu, és un dels Eixerits més elxerit que conec. Si mirem bé la seva fotografia ja se li veu a la cara. La Dolors, una amiga nostra, diu que té cara de rata sàvia. Però jo estic segur que no solament en fa la cara, sinó que ho és de savi. Perquè, quan parla diu les coses molt ben dites. Prou que ho deuen saber això els mestres de l'escola on va.

Cada diumenge ens trobem quan anem a missa. Ell i jo moltes vegades som els primers d'arribar. En Jordi entra com un mil-homes, tot decidit, i s'asseu en els primers bancs. Abans de començar, reparteix els llibres de cants; acabada l'homilia passa la panareta per a la capta; i quan s'ha acabat la missa ajuda a endreçar les coses, i després s'acomoda de tots, rialler, xicol i espavilat com un gínjol.

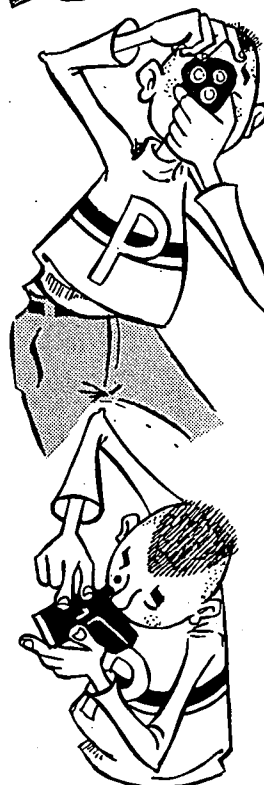
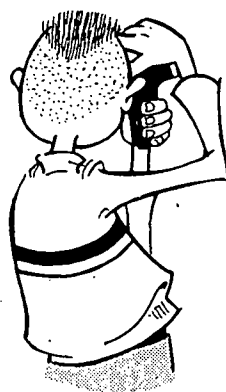
Tenir amics com en Jordi, és una sort. Al seu costat sempre ens hi trobem bé. Jugar amb ell és sempre divertit. Quan farà vacances diu que m'escrirà explicant-me on és i què fa.

Això Eixerits i Eixerides també podríeu fer-ho tots vosaltres. I si m'envieu una fotografia, millor.

Jordi, ¿què vols dir a tots els Eixerits i Eixerides de Catalunya? Doncs, mira, "Bon estiu a tots, amics!". Gràcies.

L'Eixerit

EN PAU

ETS UN DESPISTAT PAU!
JA HAS TORNAT A AGAFAR LA
MÀQUINA D'AFAITAR
EN COMPTES DE LA DE
RETRATAR!

Nº 7

J924H

EN PITU CALSAPEU

GALI

Coneixia Francesc en les rondes nocturnes d'Assís

També ella era d'Assís. Provenia d'una noble i rica família. Dels patricis Favorone d'Offreducclí.

Es diu de Clara que, nena encara, entenía i escrivia el llatí. Adolescent, l'encantava la música. Li agradava d'escollir predicadors eloqüents i a casa li vagava de sentir trobadors i de llegir romanços provençals.

Fou una donzella molt sensible. Afectuosa i fidel, però amb una discreta fortalesa: quan es proposava una cosa, no tirava mai enrera.

D'extraordinària bellesa. Esvelta. Gràcil i maca. De mans fines i dits llargs. Mirada modesta, però ensems viva, penetrant, gairebé seductora.

Molts, però, ignoraven que desitjava servir només Déu. Els seus pares volien desposar-la ja a dotze anys. Ella demanà un ajornament.

Un dia Clara sent crits i cants de guerra. Temorosa obre el finestre de la seva cambra. Veu darrera els vidres com Francesc, vestit de genet, amb una cuirassa resistent i esperons, munta a cavall. Amb ell, una colla de joves més de la noblesa d'Assís. Francesc arria fort el cavall, que comença a caminar sobre l'empedrat dels carrers. Passa per davant mateix del casal dels Favorone. La finestra ara és oberta. Les mirades de Francesc, muntat damunt del corser blanc, i de Clara a la finestra, es topen. Serà el dard d'un amor juvenil i recíproc?

Al cap d'un temps Francesc havia tornat del combat mig malalt. Es recuperà i el Senyor li féu entendre clarament quin era el camí a seguir. Mentre ell i els seus companys feien de paletes improvisats, restaurant esglésies, Clara els portava menjar perquè no defallissin. És que l'havia impressionat molt la conversió del "rei de la joventut". Ella coneixia Francesc en les rondes nocturnes del jovent d'Assís. Recordava també aquella mirada que, com un raig de llum estranya, havia entrat per la seva finestra i s'havia reflectit en els seus ulls blaus.

Un dia Clara no pot més... En secret visita sant Francesc. Donant moltes voltes a les seves paraules, li exposa a poc a poc que els seus pares la pressionen perquè es casi.

El cor de Francesc batega fort. Pensa si Clara estarà enamorada d'ell:

—I què? Continua el que deies dels teus pares i acaba.

Clara aparta un xic l'esguard i eleva els ulls al cel. Detura el primer sospir. Torna a mirar Francesc. I dels seus llavis floreix aquest anhel ardent:

—Vull desposar-me amb Jesucrist.

Francesc respira a fons. Es commou tot ell. La mira de fit a fit. Si els ulls de Clara són purs, el seu cor és verge i el seu amor és cast. Li dóna l'enhorabona i l'encoratja a continuar endavant. Després li besa el front. Amorosament. Li promet la seva pregària. I, amb gest enyoradís, s'acomiaten tots dos.

"Tant val una dona, com les idees de l'home que admira", escriu Englebert. Aquest fou el cas de Clara d'Assís.

DEL LLIBRE "FRANCESC D'ASSÍS, SANT ECOLOGISTA". EDITORIAL CLARET

Busqueu l'evangeli del diumenge: Evangeli segons sant Marc, capítol 5, versets del 21 al 43 (Mc 5:21-43).

Reflexionem: 1. La mort ronda constantment la nostra vida. Tots nosaltres tenim persones estimades que ja han mort. L'home ha estat creat per a la vida, i per això, justament es rebel·la contra la mort. Vivim en l'angúnia d'una vida moridora, però també tenim la certesa de la resurrecció que Crist ha promès a aquells que creuen en ell.

2. La narració evangèlica que explica com Jesús torna a la vida temporal a una nena, és un signe que anuncia el fet més important de la vida de Jesús i de la nostra pròpia existència: la resurrecció; que no és tornar a viure la vida temporal com la nena, sinó una nova existència humana, gloriosa, plena i eterna.

3. Nosaltres hem de tenir la plena certesa que, en qualsevol circumstància, Jesús és amb nosaltres, ens estima, ens ajuda, ens dóna la mà i ens diu: "Ànim, aixeca't".

■ El mossèn

JESÚS ENS PARLA

Un pastor que va ser rei - I

Sempre han estat preferits els contes i llegendes dels pastors. Tenen un encís inefable i meravellós i porten l'aroma de les flors boscanes, la placidesa dels rierols i els mil verds dels prats, on pasturen els seus ramats.

Aquesta vegada serà un pastoret històric i real el que ens farà viure i sentir la flaire i l'encís pastoril i que fou escollit pel Senyor per esdevenir un gran rei.

En aquell temps el profeta Samuel rebé ordres del Senyor d'ungir el qui fóra el rei d'Israel. Anà a Betlehem i es presentà a la casa de Jesè. Els ancians de la ciutat l'anaren a saludar amb recel i li demanaren si era de pau aquella vinguda i els assegurà que sí i que anava per oferir un sacrifici. Llavors cridà Jesè els seus fills. El primer que va arribar, era tan alt i ben plantat que va pensar Josuè que devia ser aquell l'elegit, però li acudí el que Jahvè l'hi havia advertit: "No et fixis en el seu aspecte ni en la seva estatura. Déu no té en compte el mateix que l'home. L'home mira l'exterior i Jahvè té en compte el cor."

Quan ja n'havien comparegut sis, el profeta preguntà: "¿Ja són tots aquí?". I el pare respongué: "Falta el més petit que està guardant les ovelles." Llavors digué Josuè: "No ens posem a taula fins que no hi siguin tots." L'anaren a buscar i era un

minyonet de rostre somrient, ulls brillants i tot ell resplendent. Llavors Jahvè digué al profeta: "Ungeix-lo, que és el que jo vull." Samuel l'ungí amb oli que portava, davant de tots els familiars i l'esperit de Déu va apoderar-se de David.

El que llavors era rei d'Israel estava posseït d'una gran melangia i cercaven un expert que sabés tocar meravellosament la lira per distreure'l i fou escollit David.

De seguida descobriren en ell els seus dots de noi guerrer i molt intel·ligent. Quan Saül es trobava trist i agreujat per la seva dolença, es posava a tocar les seves inspirades melodies i el rei recobrava la serenitat i la calma.

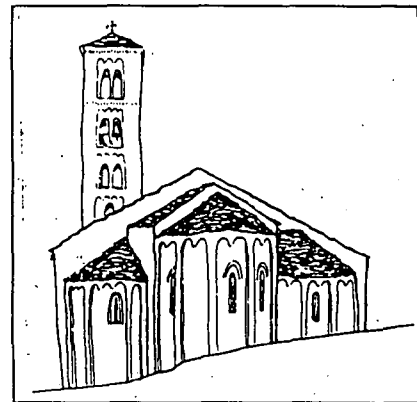
Els filisteus es reuniren al seu campament a la Vall de l'Arbre, per organitzar la guerra contra els israelites. Va eixir del campament Goliat que, segons ens conta la Bíblia, tenia l'alçada de sis colzades i un pam: Duia al cap un casc d'aram, vestia cota de malla que pesava enormement. Anava protegit, des les cames, amb polaines d'aram i a les espatlles, també, un dard d'aram. Anava acompanyat d'un escuder i digué als israelites que hi anessin

a combatre'l bo i dient: "Si em mateu serem vassalls vostres; que s'atansi un home sol i lluitarem tots dos".

En sentir això els israelites, i veure aquell home tan ferotge, Saül i els seus defensors quedaren acovardits.

VIURE EN L'ESGLÉSIA

El Déu de la vida

La primera lectura d'aquest diumenge és, en certa manera, sorprenent, i alhora portadora d'una gran esperança. ¿No és, a primera vista, un desafiament a això que s'anomena actualment la "cultura de la mort"? ¿I no és, tal vegada, una crida esplèndida a estimar la vida, a fer-la créixer i defensar-la, a col·laborar amb el Déu de la vida?

Aquest text ens introdueix, primer de tot, a la lectura de l'evangeli: Jesús, el Senyor, és celebrat avui com aquell que és capaç de donar la vida als morts, i la salut als malalts. Ens introdueix, encara, al sentit mateix del diumenge: el primer dia de la setmana és el dia de la creació, quan la vida de Déu va començar a ser comunicada fora d'ell mateix, i és el dia de la resurrecció, quan la nova vida de Jesucrist es manifestà amb tota la capacitat de comunicació que li és pròpia, i és el dia de l'efusió de l'Esperit, quan l'alè vivificant de Déu reposà sobre l'Església per fer-ne la nova creació. El diumenge és el dia en què celebrem la vida, i per això és la festa primordial, i és també el dia en què aprenem a viure, perquè mirem vers allà on ha de ser la nostra vida per sempre.

•I TANMATEIX...

Tanmateix, la mort fa acte de presència al nostre entorn. Sovint rebem notícies de persones amigues o conegudes que han mort. Llegim cada dia la notícia de persones, desconegudes per nosaltres, però conegudes i estimades d'altres persones, que han mort. Hi han guerres, desgràcies, atemptats... i moltes persones moren. Malalties cruels envaeixen la nostra història, i se'n parla gairebé d'una manera obsessiva: la SIDA ocupa hores i hores de la televisió, en reportatges que volen ésser informatius i preventius... Al costat d'això, d'altra banda, la mateixa televisió no para d'oferir espectacles violents, on la mort sembla la solució de tantes coses... D'una manera més silenciosa, als hospitals i a les cases, joves, adults, i ancians, en diverses malalties, arriben al terme del seu camí. I encara més silenciosament els no nats deixen aquest món...

Per a moltes persones, el fet de la mort es converteix en una temptació: ¿per què a mi? o, ¿per què aquests fets? o, ¿per què Déu permet aquestes coses? Altres persones ho veuen d'una manera fatal: és la seva hora, és el seu destí, estava escrit...

¿Hi ha persones, encara, per les quals tot això és contemplat com si no els importés? És difícil pensar-ho, però potser algú arriba, fredament, a aquesta conclusió, certament gens coherent amb la nostra condició humana.

•DÉU NO VA FER LA MORT

En aquest context, rellegir les paraules del llibre de la Saviesa ajuden a obrir perspectives sobre el panorama de

la mort. "Déu no va fer la mort, ni li agrada que l'home perdi la vida".

Assemblar-nos a Déu en aquesta actitud és un dels aspectes fonamentals de la nostra existència. I assemblar-nos-hi coherentment. No es tracta sols d'estimar la "meua" vida, cosa evidentment important; es tracta d'estimar "la" vida. És evident que aquesta actitud és portadora, d'entrada, d'una resposta ampla a moltes situacions de mort.

Comencem per l'avortament. El Papa acaba d'adreçar una carta a tots els bisbes comproment-los a fer-se campions en la defensa de la vida humana, des del primer moment de la seva existència. ¿Hi ha quelcom més respectuós per a la persona humana que respectar-li l'existència iniciada? I a l'entorn d'aquest fet, ¿hi ha algú que s'atreveixi a discutir el valor d'esmerçar esforços socials, polítics, econòmics, en l'ajuda a les mares en situacions límit?

Si d'aquí passem a les guerres, a les malalties causades per les males nutricions o per mancances higièniques, als actes terroristes, als accidents de circulació, i a tantes situacions, trobarem molt aviat que la llibertat humana ha decaïgut en el seu amor a la vida.

Però hi ha més encara: àdhuc en les situacions de malaltia, o en la feblesa de la vellesa, o en la desgràcia imprevista, hi ha un espai per l'amor a la vida. És la presència que acompanya, el testimoni del qui estima, la fe que conforta... Tot això obre un camí més enllà de la mort mateixa, perquè és testimoni de l'amor de Déu, autor de la vida.

•EL MISTERI PASQUAL

Per als cristians, "la vida s'ha manifestat" en Jesucrist, el que fou mort, però ara és Vivent per sempre a la dreta del Pare. La fe pasqual és precisament la fe en la vida que sorgeix de la victòria sobre la mort i el pecat: "L'enveja del diable va introduir la mort al món", diu la Saviesa. Fou en el Paradís, quan temptà l'home i la dona, fent-los creure que esdevindrien com Déu. I la conseqüència fou el reconeixement de la seva nuesa, i l'angoixa de la mort, puix la mort és el testimoni més evident de que l'home no és Déu.

Aquí rau el misteri de Crist. "Essent de condició divina... es féu semblant als homes, i començant de captenir-se com un home qualsevol, s'abaixà fins a acceptar la mort, i una mort de creu". És el nivell suprem d'abaixament. "Per això, Déu l'exaltà..."

Participar en l'Eucaristia és aprendre a morir i a viure, perquè l'Eucaristia és el memorial real, eficaç, de la mort i de la resurrecció de Crist. Per això, a l'hora de la mort, el cristià rep el Cos de Crist gloriós, com a suprema penyora de la victòria sobre la mort, i confirmació de la paraula de Déu: "Déu no va fer la mort!"

LECTURES DEL DIUMENGE

DIUMENGE XIII DURANT L'ANY

"L'ENVEJA DEL DIABLE VA INTRODUIR LA MORT AL MÓN"

Aquesta breu selecció de textos està feta per destacar la voluntat decidida de Déu en favor de la vida. ¿Com podia ésser d'altra manera, si Ell n'és l'origen i creador? Si bé aquest text és introducció a la narració evangèlica, té no obstant un valor per si mateix per accentuar la radical contradicció amb el pla de Déu de tots els que es dediquen a "gestionar la mort". Té també el valor de subratllar una veritat que tendeix cada dia més a esvair-se: la vida ve de Déu, i en aquest sentit és "sagrada". Massa vegades, en efecte, es presenten els homes com "omnipotents" en la manipulació de la vida, i les persones humanes com "màquines" que hom fa funcionar artificialment...

Lectura del llibre de la Saviesa (1:13-15; 2:23-24)

Déu no va fer la mort, ni li agrada que l'home perdi la vida; tot ho ha creat perquè existeixi, ha format el món perquè l'home visqui, sense posar-hi cap mena de verí de mort. El reialme de la mort no és de la terra, perquè la bondat i la justícia són immortals. Déu no creà l'home sotmès a la mort, sinó a imatge de la seva existència eterna. Però l'enveja del diable va introduir la mort al món, i els partidaris d'ell són els qui en fan l'experiència.

"AMB QUIN GOIG US EXALÇO, SENYOR"

La pregària d'un malalt, o perseguit, alliberat, és bona per als qui "hem passat de la mort a la vida". Té ressonàncies pasquals: el goig, la tarda amb els plors, el matí amb crits de joia... La tarda de la nostra vida tindrà els crits de joia del matí que no s'acabarà mai.

Salm 29: 2 i 4, 5-6, 11 i 12a i 13b (R.: 2a)

Amb quin goig us exalço, Senyor.

M'heu tret a flor d'aigua quan m'ofegava,
i no heu permès que se n'alegrin els enemics.
Senyor, m'heu arrencat de la terra dels morts,
quan ja m'hi enfonsava, m'heu tornat la vida.

R.: Amb quin goig us exalço, Senyor!

Canteu al Senyor, els qui l'estimeu,
enaltiu la seva santedat.

El seu rigor dura un instant;
el seu favor, tota la vida.

Cap al tard tot eren plors,
l'endemà són crits de joia. **R.**

Escolteu, Senyor, compadiu-vos de mi;
ajudeu-me, Senyor.

Heu mutat en joia les meves penes,
Senyor, Déu meu; us lloaré per sempre. **R.**

"QUE ALLÒ QUE US SOBRA A VOSALTRES COMPENSI EL QUE FALTA ALS GERMANS POBRES"

La crida a la generositat que fa Pau als Corintis no té res que soni a administració secular, al contrari, arrela en el mateix misteri pasqual de Crist. En els nostres dies, en què legítimament es parla sovint de la col·laboració econòmica i de la necessitat de compartir, és alligador i lluminós escoltar les paraules de l'Apòstol. En definitiva, només una vida oberta a la gratuïtat pot anomenar-se de debò cristiana.

Lectura de la segona carta de sant Pau als cristians de Corint (8:7,9,13-15)

Germans, vosaltres teniu abundantment de tot: fe, doc-

trina, coneixement, interès per tot, i fins l'amor amb què us estimeu. Sigueu també generosos en aquest favor que us demano. Coneixeu prou bé la generositat de Jesucrist, el nostre Senyor: ell, que és ric, es va fer pobre per vosaltres, per enriquir-vos amb la seva pobresa. No seria just que, per alleujar els altres, vosaltres patíssiu estretor. Més aviat, que en el moment present, buscant la igualtat, allò que us sobra a vosaltres compenisi el que els falta a ells, i si un dia els sobra a ells que supleixi el que us farà falta a vosaltres, mirant que hi hagi igualtat. És allò que diu l'Escriptura: "Ni als qui n'havien recollit molt, els en sobrava, ni als qui n'havien recollit poc, els en faltava".

"NOIA, AIXECA'T"

La força de Jesús, manifestada en la seva capacitat de manar el mar (vegeu l'evangeli de diumenge passat), es manifesta en la narració d'avui actuant sobre el mal i la mort que afecten les persones. Enllaçant amb la primera lectura, entenem que Jesús ressuscití la nena morta. És un signe de la seva pròpia resurrecció, quan, al tercer dia, "s'aixecarà d'entre els morts".

Lectura de l'evangeli segons sant Marc (5:21-43)

En aquell temps, Jesús arribà en barca de l'altra riba del llac, molta gent es reuní al seu voltant, i es quedà vora l'aigua. Mentrestant, arriba un dels caps de la sinagoga, que es deia Jaire, i, així que el veu se li llença als peus i, suplicant-lo amb tota l'ànima, li diu: "La meva filleta s'està morint. Veniu a imposar-li les mans perquè es posi bé i no es mori". Jesús se n'anà amb ell, i el seguia molta gent.

[Hi havia una dona que patia pèrdues de sang des de feia dotze anys. Havia consultat molts metges, que l'havien fet sofrir molt, i s'hi havia gastat tot el que tenia. No va millorar gens, sinó que anava de mal en pitjor. Aquesta dona, que havia sentit parlar de Jesús, se li acostà per darrera enmig de la gent i li tocà el mantell, perquè pensava: "Encara que li toqui només la roba que porta, ja em posaré bona". A l'instant se li estroncà l'hemorràgia i sentí que el mal havia desaparegut. Jesús, que sabia prou bé el poder que havia sortit d'ell, es girà a l'instant i preguntava a la gent: "¿Qui m'ha tocat la roba?" Els deixebles li deien: "La gent us empeny pertot arreu, ¿i preguntem qui us ha tocat?" Però Jesús anava mirant, per veure la que ho havia fet. Llavors aquella dona, que sabia prou què havia passat, s'acostà tremolant de por, es prosternà davant d'ell i li digué tota la veritat. Jesús li respongué: "Filla, la teva fe t'ha salvat. Queda lliure de la teva malaltia i vés-te'n en pau".

Encara parlava, que arriben uns de casa del cap de sinagoga i li diuen: "La teva filla és morta. ¿Què en trauràs d'amollar el mestre?" Però Jesús, sense fer cas del que acabava de sentir, diu al cap de sinagoga: "Tingues fe i no tinguis por". I només va permetre que l'acompanyessin Pere, Jaume i Joan, el germà de Jaume. Quan arriben a la casa del cap de sinagoga, veu l'aldarull de la gent, que plorava i cridava fins a eixordar. Ell entra a casa i els diu: "¿Què són aquest aldarull i aquests plors? La criatura no és morta, sinó que dorm". Ells se'n reien, però Jesús els fa sortir tots, pren només el pare i la mare de la nena amb els qui l'acompanyaven, entra a l'habitació, li dóna la mà i li diu: "Talita, cum", que vol dir: "Noia, aixeca't". A l'instant la noia, que ja tenia dotze anys, s'aixecà i es posà a caminar. Ells no se'n sabien avenir. Jesús els prohibí, de tota manera, que fessin saber què havia passat. I els digué que donessin menjar a la noia.

LA BÍBLIA A L'ABAST

Jesús alliberador de la mort (Mc 5:21-43)

Josep M. Argonés

La força de la fe

El relat que avui llegim de sant Marc és un autèntic joell de la tradició apostòlica. Tot hi és viu, directe, ple del color i l'emoció que els fets van estorgir en la memòria del testimoni ocular. Val la pena de llegir-lo i rellegir-lo per captar-ne tota la riquesa en detalls que comporta. L'evangelista agafa aquesta tradició tal com li ha arribat i la converteix en una magnífica catequesi sobre la revelació de Jesús alliberador de la mort i la força de la fe. El text constitueix una senda magnífica de contemplació de la força alliberadora —donadora de vida— del Jesús històric i del Jesús ressuscitat ara i ací.

La filleta de Jaire i la dona desnonada dels metges són dos casos diferents de triomf sobre la mort. La primera és arrencada de les urpes de la mort quan aquesta ja li havia segat la vida tot just estrenada. **La dona que patia pèrdues de sang des de feia dotze anys**, que després de patir molt a mans dels metges i d'haver-s'hi gastat tot el que tenia, anava de mal en pitjor (vv. 25-26), veu impotent com la mort l'està rondant, xuclant-li la sang que per a un hebreu era tinguda com la seu de la vida. **Aquesta dona, que havia sentit parlar de Jesús, se li acostà per darrera enmig de la gent i li tocà el mantell, perquè pensava: Encara que li toqui només la roba que porta, ja em posaré bona** (vv. 27-28). Expressiva llicó sobre la pastoral dels malalts. **Havia sentit parlar de Jesús**. ¿Qui parla de Jesús als malalts dels hospitals i dels domicilis particulars? L'evangelització dels malalts —i del món de la sanitat— és desgraciadament una assignatura pendent en moltes de les nostres comunitats cristianes que, com a molt, potser es preocupen perquè els malalts rebin els "últims" sagraments. Com la dona de l'evangeli, els malalts han de poder acostar-se a Jesús enmig del trepall de gent i malaltia, i "tocar-lo". Som al terreny de la fe. Sense la fe no hi ha sagraments possibles. Sant Marc, que escriu per a una comunitat assetjada per una cultura en la qual la màgia, la superstició i la confiança en els amulets hi jugava un paper important, posa en guàrdia els seus cristians: és la fe en Jesús la que salva i dóna sentit i eficàcia als signes. Per això anota la reacció de Jesús, **que sabia prou bé el poder que havia sortit d'ell**, buscant la dona malalta per anunciar-li la bona nova: **Filla, la teva fe t'ha salvat; queda lliure de la teva malaltia i ves-te'n en pau** (vv. 30-35). El pendent que portava aquella dona cap a la mort, queda anivellat per la fe, i ella pot ara caminar lliurement per la salut retrobada: per la vida.

"Tingues fe i no tinguis por"

Emocionant l'escena del pare atribolat per la filla que se li està morint. Pregària de desesperació, capteniment d'home vençut pel malastre, que busca remei allà on sigui. Aquest cap de la sinagoga, aculat pel dolor de veure com la seva filleta se'n va sense remei, no sols acut a aquell mestre nou, sinó que, **abdi que el veu, se li llença als peus i, suplicant-lo amb tota l'ànima, li diu: La meua filleta s'està morint; veniu a imposar-li les mans, perquè es posi bé i no es mori** —literalment: "perquè se salvi i visqui" (vv. 22-23). Jesús es fa solidari del sofriment d'aquell pare i **se n'anà amb ell** (v. 24). L'home acorralat per la mort de la filla, ara camina endavant per la breixa que Jesús,

l'alliberador, ha obert a l'horitzó barrat del desesper. Vet aquí un altre dels espais pastorals avui també deficitaris de treballadors: l'evangelització i catequització dels adults. El capgirament i trencament de tantes i tantes relacions humanes en la nostra societat moderna, urgeix que sapiguem donar respostes noves i obrir amb atreviment camins d'evangelització perquè tants i tants pares angoixats per la sort dels seus fills puguin caminar amb Jesús per sendes d'esperança. Perquè el nostre món, com el de tots els temps de la història, té remei. Amenat de mort, el remei és en mans del qui és la Vida. Però ni té esma per anar a trobar Jesús, ni sap demanar-li que vingui a salvar-lo i a donar-li vida. Li manca fe i és presa de la por. Cal que els cristians li diguem ben alt amb el nostre capteniment: **Tingues fe i no tinguis por**. Perquè a sobre hi ha encara qui li surt al pas proclamant la realitat de la mort i minant l'esperança: **¿Què en trauràs d'amoïnar el Mestre?** El jovent està perdut. Però Jesús, sense forcas del que acabava de sentir... A Jesús no l'aturen les apreciacions ni les sentències precipitades dels savis, ell tira endavant, va al cor del problema per portar-hi solució. I una altra vegada l'evangelista constata que sols la fe pot arribar a entendre l'actitud de Jesús. Llegiu el v. 37: **I només va permetre que l'acompanyessin...**, i després el v. 40: Als qui se'n riuen —els mofetes, els qui sols creuen allò que veuen— Jesús els fa sortir. A l'estança de la mort sols permet que l'acompanyin els pares —atenallats pel dolor— i els deixebles: els qui esperen en ell des de l'adhesió o des del sofriment.

"Talita, cumi!"

Escolta'm, nena, aixeca't! Sant Marc anota curós que les paraules de Jesús, imperioses, van ser simultànies amb el gest de prendre-la per la mà (v. 41). Al testimoni directe de l'escena li quedà gravat a la memòria en la seva llengua aramea, el mot d'ordre de Jesús. Així el deuria repetir en la seva predicació, ajudant els seus oients a desentranyar-ne la càrrega teològico-pastoral que portava. A un infant —**tenia dotze anys** (v. 42)— atrapat per la mort, Jesús li agafa de la mà. La Vida lluita contra la mort, que es bat en retirada. El qui és la Paraula diu a la noia que l'escolti. És el primer pas cap a la fe. Escoltar Jesús, ni que aparentment sembli impossible que sigui capaç de poder-ho, és l'objectiu primari de tota evangelització. També de l'evangelització dels infants. Encara que es trobin sumits en un ambient impossible: d'insensibilitat davant la veu de Déu. I després la gràcia que irromp i ens fa entrar a la conversió: **Aixeca't, posa't en actitud de caminar endavant per la vida. A l'instant, la noia, que ja tenia dotze anys, s'aixecà i es posà a caminar** (v. 42). Acabava de produir-se allò que semblava impossible. Per això l'evangelista constata: **Ells no se'n sabien avenir** (v. 42b). Noteu el contrast entre aquesta frase i la que hem trobat al v. 40a. Entre l'una i l'altra hi ha l'obertura a la fe, que ens fa passar al terreny de l'inefable on es mou l'acció de Déu. Encara una darrera constatació: Jesús, que es manté serè, està atent a les necessitats de la nena —**els digué que donessin menjar a la noia** (v. 43b)—. Vet aquí la cura pastoral amb què l'Església ha de seguir i atendre els fidels després de l'evangelització i la conversió.

COSTUMS I

per Esteve Busquets i Molas

TRADICIONS

Revetlla, fogueres i coques

Per les moltes arrels paganes que es troben en alguns costums, com és ara els sortilegis de la revetlla de Sant Joan, no n'hem parlat gaire des d'aquestes pàgines i no obstant, hi ha qui encara creu que anar a collir berbena aquella nit porta bona ventura. Nit de platxer com ja deia Lope de Vega en "Las flores de D. Juan": "¡Lo que brilla y alborota / una fiesta de San Juan!"

Els sortilegis sobre les mil maneres de trobar xicot les noies, per exemple, omple moltes pàgines dels costumaris dels folkloristes més famosos. Algunes són evidentment reminiscències de molt antigues pràctiques paganes com he dit i calfer-les amitja nit perquè tinguin eficàcia.

Avui em plau parlar de les fogueres cantades per Maragall: "Ja les podeu fer ben altes / les fogueres aquest any; / cal que brillin lluny i es vegin / els focs d'aquest Sant Joan".

Els versos foren escrits l'any 1907 i si la memòria no em falla, es publicaren en "Lo Poble Català" en commemoració de l'establiment de les fogueres dites de "Germanor", patriòtiques i inspirades per "La Veude de Capellades". D'aquesta manera, les fogueres adquirien un altre simbolisme que el de guarir malures si se saltaven sense cremar-se i altres supersticions.

El costum, antiquíssim, fou condemnat pel Concili de Constantinoble el 680, però la gent no rebé gaire bé les disposicions de l'Església i amb el temps, el clergat va anar-les cristianitzant. Així, a molts indrets es feien davant de les esglésies. Pels voltants de Montserrat el més vell dels pobles resava el rosari i en acabat, encenia

el foc dient: — Beneït sia Sant Joan!, crit que era corejat per la gent que assistia a la cerimònia. Al Lluçanès resaven també el rosari al voltant de la foguera i quan aquesta s'apagava, un parenostre.

Amb tot, calia cercar un origen cristià al costum i sortí la tradició que diu que, quan la Verge Maria esperava ser mare, ensems estaven en aquell estat les seves dues amigues, mares que serien de Sant Joan i de Judes. Així convingueren que la primera que sentís els dolors del part encendria una foguera perquè la veiessin les altres i acudissin a ajudar-la. Així fou com la mare del Baptista en ser la primera, donés origen a les fogueres.

Un altre costum molt estès a tot Europa era el de cremar ossos a les fogueres segons creences i sortilegis. Doncs bé; hom creia que això es feia en record de quan el rei Herodes féu cremar el cos de Sant Joan, a Sebasta.

Encara més ressons bíblics es troben en alguns llocs on es creu que a la sortida del sol, si es mira amb atenció el lluminós

astre s'hi veuen les filles del citat rei dansant eternament condemnades perquè un dia, quan passava el Viàtic, elles, sense cap respecte per Nostramo, ballaven i feien xerinola. Ja es pot comprendre que era impossible que ocorregués.

Una altra tradició assegura que es tracta només de Salomé, única filla d'Herodes que havia demanat el cap del Baptista i que per això fou condemnada a dansar davant del sol eternament. Tant si com no, mai no s'ha trobat ningú que ho hagi pogut veure.

Hem parlat un xic del foc però hi ha, també, sortilegis relacionats amb l'aigua. El Llobregat, en aquest sentit, seria el representatiu del Jordà, riu en el qual Joan va batejar-hi Jesús.

Una altra de les coses típiques de la revetlla de Sant Joan són les coques. Han deser amb fruita i molt ensucrades. Sembla que les de l'ardons són relativament modernes. Podrien derivar-se d'algun ritu solar ja que antigament eren rodones amb un forat al mig. Ho recorda una cantarella infantil mallorquina: "Una coqueta / amb sucre i olieta / i enmig un foradet, / menjala pes nasset".

En alguns indrets havien de ser elaborades per confreres de Sant Joan i segons l'Amades, antigament quan a Barcelona hi havia muralles i la gent no anava a fora, els veïns de molts carrers en feien de molt llargues que a vegades necessitaven dues o tres persones per portar-les a coll. Es menjaven en comú i eren repartides pel Joan més vell del carrer i, a manca d'ell, el veí de més prestigi. Bon profit us faci si en mengeu!

BABAR

i els seus amics a la ciutat

BABAR TORNA DE LA MA D'EDICIONS BEASCOA

Finalment, tothom ha pogut berenar.

Continuen la passejada i se'n van a comprar.

-Creus que aquest agradaria a Celest?

-demana la vella senyora a Flora - No sé

pas què triar... potser aquesta ?

Flora es fixa en les de talons.

-Ah! Si ja fos gran! -diu amb un sospir.

Babar compra un amb vel.

Mentrestant, Pom i Alexànder només tenen ulls per l'aparador llaminer de la pastisseria:

-Mira, mira, un gegant! Mmm!

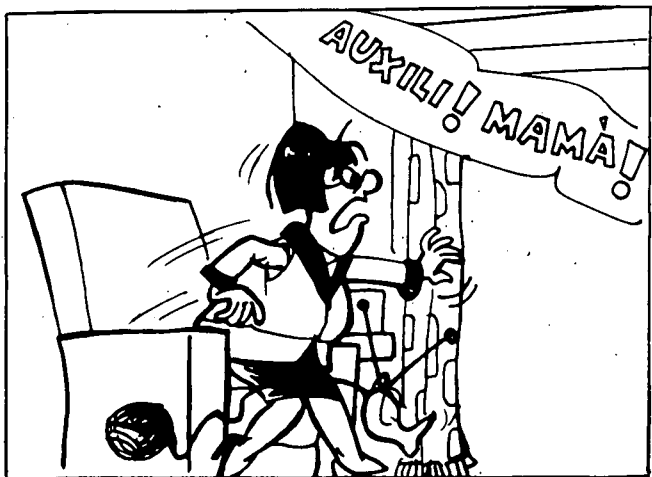
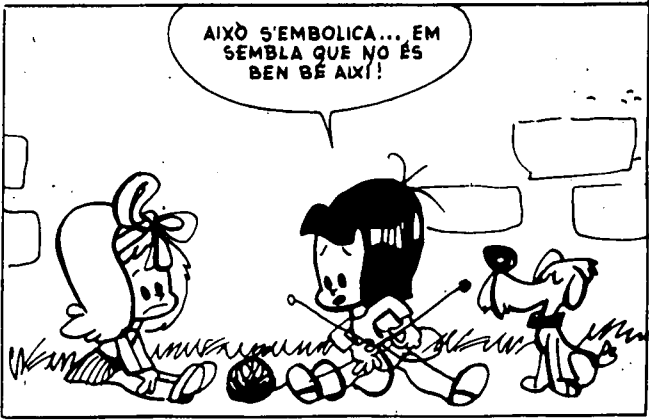
Babar i els seus amics creats per Jean i Laurent de Brunhoff

EN BADOSA I EN BASORA

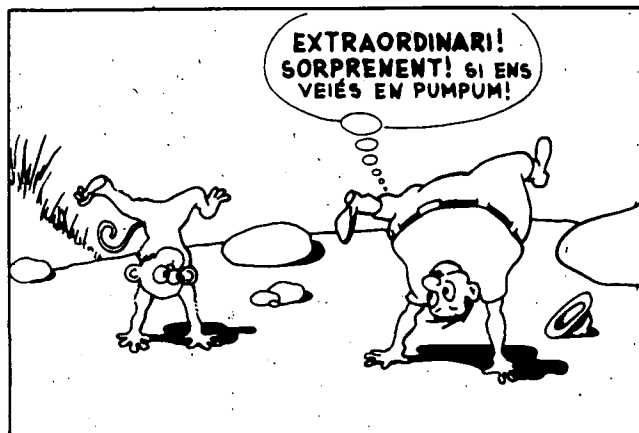
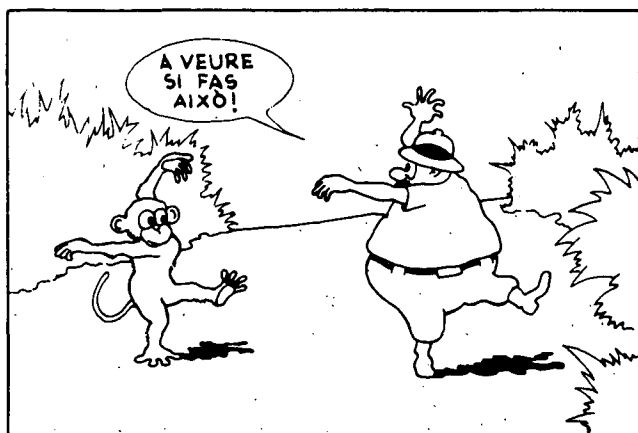

LA MARIONA

EN BUFA I EN PUMPUM

per M. A. Sayrach

M.A.S.

La Nit de Sant Joan

(iii)

El cel, però, aquella nit, era net de núvols i puntejat d'estels. En Joan s'admirà que aquella munió d'astres amb llum pròpia, fossin tanmateix impotents per esvair la foscor de la nit. Amb el cap recolzat a l'espatller contemplava plàcidament el parpelleig dels estels i procurava endevinar el dibuix de les constel·lacions. I sentí novament, aquell misteriós atraïment amb que la nit l'encisava. Li agradava copsar en el cor de la nit, el batec anhelós de la vida adormida. El poble semblava un cementiri. Però el poble no era mort. Dormia. A trenc d'alba i a la llum del dia, homes i dones tornarien a fer història.

Potser sí que tenia la imaginació sobrescalfada, però li semblà veure clar que la Nit de Sant Joan era un cant a la vida, un rept a les tenebres, un fer l'ullet a la munió de focs a la terra a la munió d'estels en el cel. De sobte, una in comptable caterva d'imaginàries formes humanes, irreals però vives, sorgiren de l'ombra de la nit a la claror enlluernadora d'una sobtada i silenciosa foguera, blavosa, groguenca i vermellosa, que cremava al bell mig de la plaça. La gernació d'espectres dansava fantasiosament fent rotllana al voltant del foc al compàs ritmat i lent del Bolero de Ravel. La força d'una atracció, suau i irresistible alhora, l'arrabassà de la cadira, i se l'endugué, àgil, lleuger i imponderable, fins la gran rotllana de formes humanes imaginàries i irreals que, aixecant i baixant els braços, amb passes silencioses, i amb ulls i somriures transfigurats de joia, dansaven al voltant de la fantasmagòrica foguera. Sobtadament la música canvià, i les notes del "Per a Elisa" de Beethoven sonaren suaus i melangioses. Aleshores cadascuna d'aquelles figures s'apropava amb les mans buides al foc fantasiosament captivador i en tornava amb la conca de la mà, convertida en un llantí lluminós, i, totes plegades, formant cercles concèntrics, plasmaven una dansa de petits estels en espiral al regolf d'una misteriosa gravitació.

Aleshores comprengué que la Nit de Sant Joan era signe i expressió d'aquell foc sempre viu, immortal, en el fogar interior de totes les vides, de totes les històries. Un cant a la vida, un crit joiosament sorollós, un gest lluminós per desvetllar i conhortar l'esperança, potser cansada i malferida, a continuar sempre ferma i jove, l'aventura de la vida. A en Joan li semblà un gest gairebé èpic, el coratge amb què, arreu del món, dones i homes de tots els temps i de totes les races, s'afanyen i lluiten, dia rere dia, per mantenir viva l'alegria de viure.

Pobre Joan! Quan el somni el deixà, per ben poc no cau de corcoll per terra. Es deixondí pesarosament. Obrí els ulls; no hi havia gatzara a la plaça, ni llum a cap finestra. Es trobà immersit en la foscor de la nit i una rara esgarripança de patra i calfred el féu estremir de cap a peus. A la minsa i llunyana llum del fanal, veié el càntir gris-fosc plorant la xafogor de la nit, i la pipa ajaguda a la voravia després de vomitar les restes cendroses del tabac. Dempeus a terra, s'adonà de la malifeta que la son li havia jugat. No li'n féu cap retret; pensà, però, que la realitat i el somni s'haurien d'agermanar més plenament.

Després, tot passant el forrellat de la porta, pensà en l'Angeleta, ¿s'hauria adonat que el seu estimat bordegàs se n'havia anat a prendre la fresca? No ho creia. L'Angeleta dormia com un àngel. A la tarda, quan havia arribat de treballar, l'havia trobada aqueferada: fent la coca de pinyons pel ressopó de la nit, preparant el farcit pels canelons, passant per la cassola el rostit del dinar de Sant Joan, per celebrar amb els fills, nores, gendres i néts, el "sant" del "seu" Joan. Sí, dormia, acotxada com un infant feliç amb el llençol i la vànova. La besà al front. I cautelosament es colgà al llit prop d'ella. Li costaria ara arrencar el son? En tot cas li semblà un meravellós i immerescut regal el somni que li havia permès de conèixer el misteri d'una nit.

■ Xesc Sol·lu